LETO XXII. — Številka 7

Ustanoviteljiobč. konferenceSZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič. — Izdaja ČP Gorenjski tisk Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

KRANJ, sobota, 25. 1. 1969

Cena 50 par ali 50 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik in sicer ob sredah in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

»Dolžnost starejših komunistov je, da — kolikor imajo še moči — pomagajo mladim, katerim mora družba omogočiti, da bodo lahko sprejeli najodgovornejše družbene funkcije z vso odgovornostjo. Mlada generacija, ki prevzema bremena starejših, kateri so delali v zelo težavnih časih, pa je dolžna, da spoštuje starejše vsaj toliko, kot mora spoštovati svoje starše.« je na srečanju mladih komunistov, ki ga je pripravila na pobudo občinskega komiteja ZKS delavska univerza Tržič, dejal član predsedstva CK ZKJ tovariš Miha Marinko

Mladina v samoupravnih odnosih

Živahna razprava na seji komisije komiteja občinske konference ZKS Kranj

V četrtek popoldne je komisija komiteja občinske konference ZKS Kranj za delo z mladino pripravila posvetovanje na temo »Mladina občine Kranj v samoupravnih odnosih.« Na posvetu so sodelovali komunisti, družbenopolitični delavci Kranja, predvsem tisti, ki se poklicno ali aktivnejše ukvarjajo s problemi mladine. Na posvetu so bili tudi predstavniki mlade generacije. Osnovni ton razpravljanja je omogočilo skrbno zbrano gradivo — »Mladina v samoupravnih odnosih in naloge komunistov v občini Kranj«. V tem gradivu je analiziran položaj šolstva in študirajoče mladine v občini, položaj mladine v gospodarskih organizacijah, vprašanja brezposelne mladine in položaj organizacije zveze mladine v občini. V razpravi so se izoblikovala številna mnenja, ki imajo nenehno isti imenovalec — zveza komunistov ni dovolj svojih sil posvetila mladi generaciji. Vse programe, ki si jih zastavljamo, bo moč uresničiti le, če bodo organizacije na terenu v večji meri prisluhnile problemom mladine na svojem območju in če bodo z mladimi delali resnično najaktivnejši člani ZK. Ob teh vprašanjih se je zvrstilo še mnogo drugih. Govorili so o mladih v samoupravnih organih, o nagrajevanju po delu, o zamenljivosti ljudi, o idejnosti pouka, o učnem kadru in njegovem intenzivnejšem sprejemanju v ZK. Pogovarjali so se o štipendiranju, zaposlovanju, poklicnem usmerjanju, o dejavnosti organizacije zveze mladine in še o mnogih drugih vprašanjih.

To je ena tistih oblik dela, ki smo si jih predstavljali takrat, ko smo reorganizirali zvezo komunistov. Problemi naj se ne rešujejo samo znotraj organizacije, ampak na odprtih aktivih, kjer naj se zbero tisti, ki jih problematika zanima in so usposobljeni za njeno reševanje.

Potrebno je poudariti, da je ta razprava ena redkih, na katerih smo imeli priliko videti mlade in starejše komuniste za isto mizo. Ta praksa je smotrna in edino sposobna zagotoviti resnično reševanje temeljnih družbenih problemov. Zato lahko poudarimo, da je ta sestanek in praksa, ki jo uveljavlja občinski komite ZKS, vredna vse pozornosti.

I. J.

V Lomu in Podljubelju gostuje jutri dramska skupina iz Bilčovsa

Jutri, v nedeljo, 26. januarja, bo na Gorenjskem gostovalo slovensko prosvetno društvo Bilka iz Bilčovsa na Koroškem. Z gledališkim delom DOM, ki ga je naštudirala njihova dramska skupina, se bodo najprej (ob 15. uri) predstavili gledalcem v Lomu pod Mangrtom, zvečer (ob 19. uri) pa igrajo še v Podljubelju. Hkrati z dramsko skupino bo nastopil tudi koroški pevski zbor iz Bilčovsa.

Obisk dramske skupine in pevskega zbora je le ena od mnogih manifestacij tradicionalnega sodelovanja med že omenjenim prosvetnim društvom ter DPD Svobodo Tržič. Tržiški igralci so lani na primer kar dvakrat gostovali v Bilčovsu — prvič z Bečevo MAGDO in drugič z Jurčičevim DESETIM BRATOM. Takšni obiski utrjujejo prijateljske vezi med obema mestoma in nam pomagajo vzdrževati stike s slovenskim življem v tujini.

Še dve, tri besede o Bilčovsu. Leži onkraj Drave in je, sodeč po prebivalstvu, izrazito slovenski kraj, saj so naši rojaki tamkaj v ogromni večini.

—ig

Kokra KRANJ

10 - ODSTOTNO ZNIŽANJE CEN VSEM IZDELKOM IZ ZLATA

Cenjene kupce obveščamo, da smo znižali cene vsem izdelkom iz zlata za 10 %.

Bogata izbira izdelkov iz zlata Zlatarne — Celje, ročnih in stenskih ur ter ur budilk vedno v prodajalnah:

- URA — Kranj (specializirana trgovina)
- BLAGOVNICA — Kranj
- VESNA — Jesenice
- MOJCA — Tržič
- METKA — Škofja Loka
- ŽIROVKA in NOVOST — Žiri

Za obisk in nakup se priporoča KOKRA KRANJ

Uspešno združevanje prakse s teorijo

Memorial Vilka Kusa sta osvojila železarski industrijski center Jesenice in Poklicna šola Škofja Loka

V sredo je bilo v Kranju končano tekmovanje poklicnih celoletnih in periodičnih šol z Gorenjske. 24 učencev prvih letnikov je dva dni tekmovalo v ročni obdelavi kovin, zadnji dan pa so opravili še preizkus znanja iz teorije.

Po končanem VI. tradicionalnem tekmovanju, na katerem so letos prvič tekmovali tudi za memorial pedagoškega svetovalca Vilka Kusa, so se v stebrišči dvorani mestne hiše v Kranju zbrali predstavniki občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij, direktorji vseh gorenjskih poklicnih šol in tekmovalci. Po kratkem kulturnem programu, v katerem je nastopil mladinski pevski zbor iz Zlatega polja, so prireditelji ugotovili, da je letošnje tekmovanje še posebej pokazalo, kako se lahko v poklicnih šolah uspešno dopolnjujeta praksa in teorija. Zato bodo tudi v prihodnje nadaljevali z njimi. Tako bo prihodnje leto VII. tekmovanje učencev poklicnih šol v Škofji Loki.

Strokovna komisija je letos zelo pohvalila vse mlade tekmovalce. Poudarili so, da so pokazali veliko mero znanja in spretnosti pri obdelavi kovin. Tako kot v zadnjih dveh letih pa so bili tudi letos ekipno najboljši učenci železarskega industrijskega centra z Jesenic, ki so dobili v trajno last poseben pokal, prav tako pa so prvič osvojili tudi memorial Vilka Kusa. Na drugem mestu so bili učenci poklicne šole iz Škofje Loke, ki so memorial Vilka Kusa osvojili med periodičnimi šolami. Tretje mesto med osmimi šolami pa so osvojili učenci šolskega centra Iskra Kranj.

Med posamezniki pa so bili najboljši: Vladimir Lesjak iz železarskega industrijskega centra Jesenice, Stanko Marenk iz poklicne šole Šk. Loka, Leopold Selan iz ŽIC Jesenice, Danilo Horvat iz poklicne šole Radovljica, Karel Menart iz šolskega centra Iskra Kranj itd.

A. Ž.

mešanica kav EKSTRA

VSAKOMUR PRIJA

KAVA ŠPECERIJA

Pogovor o volitvah na Jesenicah

V četrtek zvečer je bila na Jesnicah razširjena seja volilne komisije, ki so se je udeležili tudi predstavniki sindikata, mladine in zveze borcev. Razpravljali so predvsem o akcijskem programu in se domenili o poteku kandidiranja. Pravilniki o poteku volitev so že pripravljeni, tako da čakajo samo na sprejetje volilnega zakona.

Pred samimi volitvami bodo po krajevnih organizacijah in delovnih organizacijah kandidacijski zbori, na katerih bodo razpravljali o volilnem programu, razložili pa bodo tudi volilni postopek. Poleg tega bodo na kandidacijskih zborih pregledali tudi kandidature možnih kandidatov za zvezno in republiško skupščino. Sedaj na Jesenicah tečejo tehnične priprave za izvedbo volitev, precej pa imajo že tudi zbranih predlogov za zvezne in republiške poslance.

V. G.

Le temeljit program dela bo rodil sadove

Predsedstvo občinske konference Zveze mladine tržiške občine je na zadnji seji ob pripravah na konferenco razpravljalo o akcijskem programu organizacije in o programu dela v mladinskem klubu. Po zelo zanimivi in živi razpravi so sklenili, da bodo tej temi posvetili še eno sejo, ker le dobro in realno sestavljeni programi, ki so delo vse mladine, bodo dali rezultate. Takšen sklep in odgovorno razpravljanje kažeta, da se vodstvo organizacije zaveda odgovornosti, ki jo ima pred vso mladino v občini in tudi vso družbo.

-ve

Družbeni plan, proračun in komunalne zadeve

Najbolje obiskani zbori so bili v Podblici, Vogljah, Trsteniku in Olševku, najslabše pa v Kranj-Centru in na Hujah, Planini in Čirčah

Sklicanih je bilo 42 zborov volivcev, od tega 9 na območju mesta Kranja. V mestu so zbori že končani, na podeželju pa do danes (četrtek) ni bilo zbora na Golniku in Šenturški gori. V obeh krajih sta bila zbora sicer sklicana, vendar je na Golniku zbor odpadel zaradi nesklepčnosti, na Šenturški gori pa je bila udeležba prav dobra, vendar se prvega zbora ni udeležil njihov občinski odbornik. Ponovljena zbora bosta v teku tega tedna, na Golniku v petek (včeraj), na Šenturški gori pa v nedeljo.

V Hrastju in Prebačevem bodo zbora ponovili. Vzrok za to je nesoglasje glede plačevanja prispevka za mestno zemljišče. Prebivalci trdijo, da prispevka niso dolžni plačevati, ker so si na tem področju sami uredili vse komunalne zadeve in opravili potrebna dela.

V mestu je bila na zborih volivcev veliko slabša udeležba kot na podeželju, le 2,24 odstotka od vpisanih volivcev, medtem ko se na podeželju odstotek povzpne na 7,98 odstotka. Poprečna udeležba za področje celotne občine je le 5,16 odstotka.

Zanimivo je tudi to, da so bili zbori volivcev najbolj uspešni v krajih z manjšim številom prebivalcev. Podblica 17,50 odstotka volilnih upravičencev, Voglje 17,40, Trstenik 16,91, Olševek 16,02 in Struževo 13,47. Torej, po udeležbi je prvi mestni zbor šele na petem mestu.

Izmed krajev ki imajo nad 1000 volivcev, so se najbolje odrezali v Šenčurju. Na zboru je bilo prisotnih 108 občanov ali 8,07 odstotka. Na drugem mestu so prebivalci Naklega, na tretjem mestu pa je zbor volivcev na Kokrici.

Najslabše sta uspela zbora v Kranj-Centru, kjer jih je bilo na zboru le 23 — volivcev je 2746 in na Hujah, Planini in Čirčah, kjer je volivcev 2409, zbora pa se je udeležilo 31 občanov. Od podeželskih zborov je bil najslabše obiskan zbor v Mavčičah, ker je bila udeležba 2,64 odstotka.

Poleg obravnave plana in proračuna občine za leto 1969 so na zborih govorili predvsem o komunalnih zadevah; razna popravila poti, ureditev javnih razsvetljav, avtobusnih postajališč in podobno. Precej govora je bilo tudi o avtobusnih prevozih, predvsem zaradi gneče in redkih zvez.

J. Košnjek

Seminar za mlade družbene delavce

Občinska konferenca ZMS Kamnika je 24., 25. in 26 januarja pripravila tridnevni seminar za mlade družbene delavce v Kamniški Bistrici. Seminarja se bo udeležilo okrog 40 mladincev, na njem pa bo predaval tudi predsednik občinske skupščine tov. Vinko Gobec.

T. S.

Gorenjska kreditna banka Kranj

S POSLOVNIMI ENOTAMI

na Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Škofji Loki in Tržiču

razpisuje

ZA VLAGATELJE VEZANIH HRANILNIH VLOG IN DEVIZ. RAČUNOV

NOVO NAGRADNO ŽREBANJE

DNE 14. FEBRUARJA 1969

V POSLOVNIH PROSTORIH PODRUŽNICE ŠKOFJA LOKA

prva nagrada je osebni avto ŠKODA

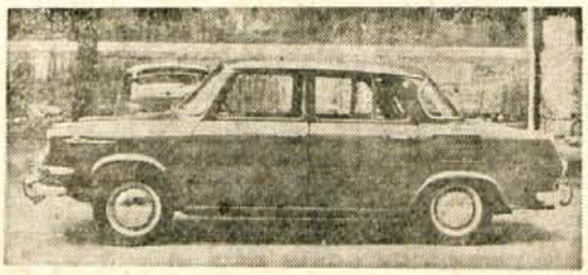

10 DVOKOLES PONY
10 ELEKTRIČNIH BRIVNIKOV
Braun Iskra sikstant
50 ROČNIH UR DARWIL
10 ODEJ
10 JEDILNIH PRIBOROV
9 NALIVNIH PERES

STANOVANJSKI VARČEVALCI

pa bodo prav tako 14. februarja izžrebali 10 denarnih nagrad v vrednosti 5100 N din za nakup gradbenega materiala ali opremo po izbiri.

Pohitite s privarčevanimi zneski v vašo Gorenjsko kreditno banko.

Še je čas!

N
veleblagovnica
nama
ljubljana

DAMSKI PLAŠČI
DAMSKI KOSTUMI
MOŠKI PLAŠČI

VELIKO
ZNIŽANJE
C E N
do 50 %

OTROŠKI PLAŠČI
OTROŠKE HLAČE
BLAGO ZA DAMSKE PLAŠČE

VSEM IZDELKOM I Z Z L A T A JE ZNIŽANA CENA ZA 10 ODSTOTKOV

blagovnica nama škofja loka

N
blagovnica
nama
škofja loka

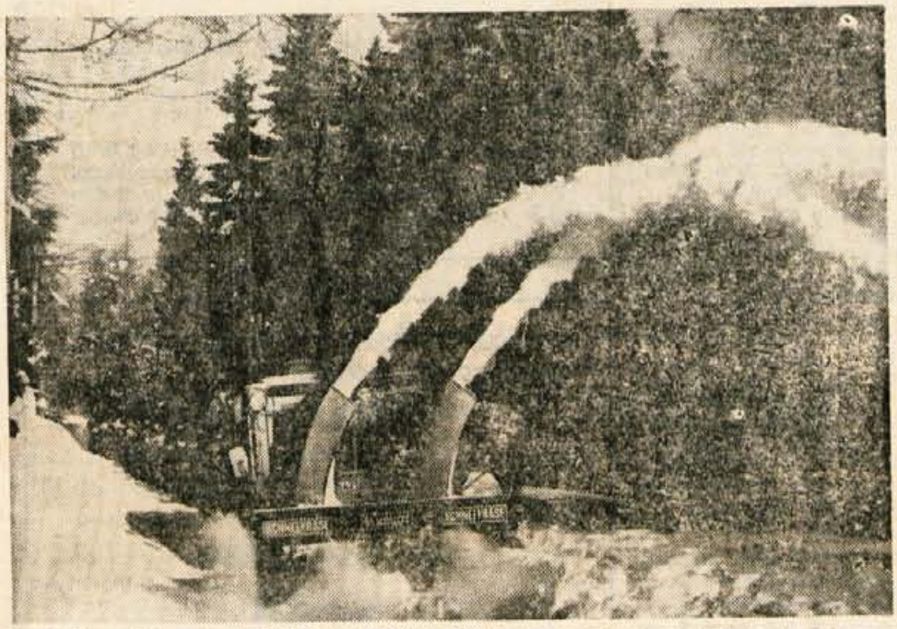

Specialni snežni rezkar SCHMIDT-UNIMOG, ki je ob navzočnosti številnih gostov čistil cesto na Vršič. Stroj zmore odstraniti 8000 m³ snega na uro — Foto: F. Perdan

Kako učinkovito čistiti ceste?

Najmočnejši stroj, prikazan na seminarju v Kranjski gori, zmore odstraniti 18.000 m³ snega v eni uri

Minulo sredo in četrtek, 22. in 23. tega meseca, je bil v Kranjski gori seminar o čiščenju cest, na katerem sta zahodnonemški firmi Daimler-Benz in Schmidt našim strokovnjakom ter opazovalcem iz Avstrije, Italije, ZR Nemčije in Romunije predstavili nekaj najsodobnejših strojev za odstranjevanje snega. Organizatorji te zanimive strokovno-tehnične prireditve so bili cestni sklad SRS, podjetje Autocommerce Ljubljana, cestno podjetje Kranj, jugoslovanski poljedelsko-gozdarski center Beograd in poslovno združenje cestnih podjetij SRS.

Predvsem velja omeniti dva stroja, ki smo ju videli pri delu na zasneženi cesti proti Vršiču. To sta specialni Schmidt-Unimog snežni rezkar in snežni odmetalec tipa VS 3. Prvi je pripraven za čiščenje v težavnih razmerah. S tem mislimo ozke, vijugaste gorske ceste, kjer mora biti vozilo kar najbolj gibljivo, sposobno različnih manevrov. Rezkar zmore odstraniti do 8000 kubičnih metrov snega na uro.

Stroj odmetalec je mnogo močnejša naprava. Skonstruirali so ga za čiščenje avtostrad, letališč in velikih parkirišč. V idealnih razmerah se lahko premika s hitrostjo 5 kilometrov na uro in je obenem sposoben odmetati 18.000 kubičnih metrov snega.

Popoldne so se zbrani gostje lahko seznanili z delovanjem še nekaterih drugih vrst strojev. Firma Schmidt je na ravnici ob nekdanji kranjskogorski železniški postaji predstavila razne tipe plugov ter nov silosni posipalnik soli in peska. Zvečer so udeležencem seminarja zavrteli več poučnih filmov.

V četrtek je bil na sporedu prikaz delovnih operacij in demonstracija montaže priključkov. Kasneje so strokovnjaki odgovarjali na vprašanja prisotnih in navajali tehnične podatke o prikazanih napravah.

Daimler-Benzova snežna vozila Unimog tudi pri nas niso več nobena redkost, saj predstavljajo sestavni del opreme mnogih cestnih, komunalnih ter gozdarskih podjetij v Sloveniji in Srbiji. Po lanski uspeli reklamni demonstraciji, ki je bila prav takó v Kranjski gori, se je uvoz teh kvalitetnih čistilnih naprav zelo povečal.

Zvedeli smo še, da nameravajo Nemci s stroji, prikazanimi na pravkar minulem seminarju, brezplačno očistiti tudi ceste in parkirne prostore v Planici, kjer bo čez dober mesec dni na novi, 160-metrski skakalnici velikanki tekmovanje v smučarskih poletih.

I. G.

Predlogi ObSS Jesenice

Najmanj 400 N din osebnega dohodka

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Jesenice je na eni zadnjih sej v lanskem letu razpravljalo tudi o najnižjem osebnem dohodku delavcev v zasebnem sektorju.

Pri tem so sklenili, da najnižji osebni dohodek delavcev, zaposlenih v zasebnem sektorju, ne bi smel biti nižji od minimalnega osebnega dohodka 400 N dinarjev. Pri tem naj bi bili ti osebni dohodki določeni z odlokom občinske skupščine. Občinski sindikalni svet na Jesenicah je menil, da bi morali biti odloki gorenjskih občin o minimalnem osebnem dohodku delavcev v zasebnem sektorju usklajeni. Če pa obstaja zakonita možnost, naj bi za celotno gorenjsko področje sprejeli odlok, s katerim bi predpisali minimalna odstopanja.

Omembe vredna je tudi odločitev jeseniškega sindikalnega sveta, da omenjenega osebnega dohodka ne bi določili po poklicih, temveč po strokah. Pri tem bi najnižji osebni dohodek delavcev zaposlenih v zasebnem sektorju določili le za tiste stroke, katerih ni mogoče ugotavljati in primerjati z enakimi strokami v družbeni dejavnosti (seveda to v okviru občine).

Vili G.

Murka razstavlja na Jesenicah

Trgovsko podjetje Murka Lesce je v četrtek zjutraj odprlo v osnovni šoli Prežihov Voranc na Jesenicah svojo prvo letošnjo razstavo pohištva. Tokrat razstavljajo predvsem pohištvo proizvajalcev Meblo, Brest, Marles itd. Zanimivo je, da so tokrat tudi že razstavili dve spalnici iz novega programa tovarne Meblo v Novi Gorici. Novost pri obeh spalnicah je, da so 4-delne omare visoke 238 cm. Razen dnevnih sob, kuhinj, oblazinjenega pohištva itd., imajo tokrat na razstavi tudi veliko izbiro različnih foteljev .

Zvedeli smo, da so imeli že dve uri po otvoritvi razstave zelo lep promet. Predstavniki Murke pa so nam povedali, da bodo tudi letos nadaljevali s tovrstnimi tradicionalnimi razstavami v različnih krajih na Gorenjskem.

A. Ž.

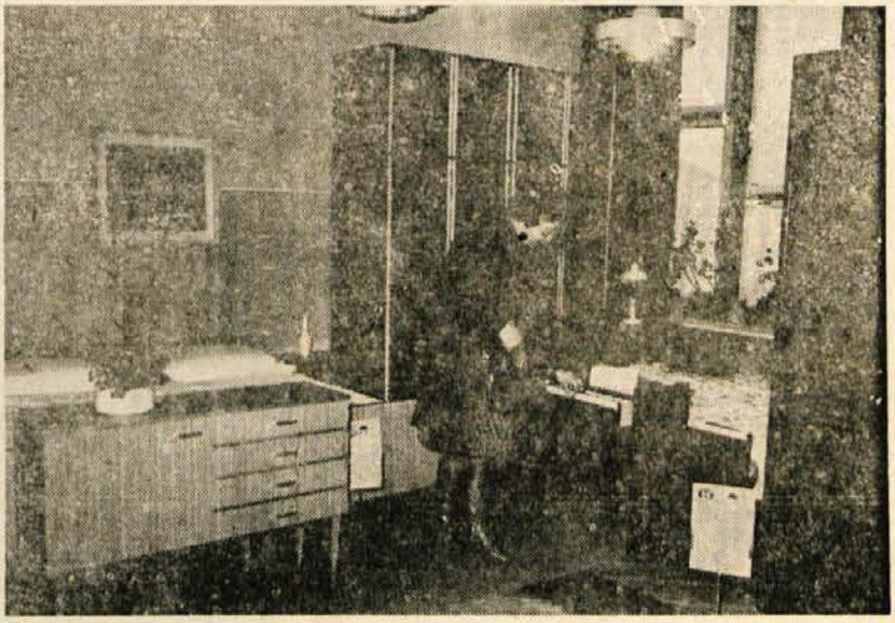

Del razstavljenega pohištva z razstave Murke Lesce na Jesenicah — Foto: F. Perdan

Organizacijo ZK moramo pomladiti

Matija Markelj — sekretar komiteja občinske konference ZK Radovljica

Konec minulega leta je bil za novega sekretarja komiteja občinske konference ZK v Radovljici izvoljen dosedanji sekretar podjetja Sukno v Zapužah Matija Markelj. Rojen je bil 21. februarja 1935 v Lancovem. Pred leti je bil zaposlen tudi na bivšem radovljiškem in kranjskem okraju.

Ker je posle sekretarja komiteja občinske konference ZK prevzel 1. januarja letos, smo ga vprašali, katera vprašanja, ki jih je organizacija ZK v občini že obravnavala, so še vedno aktualna in jih bo treba še reševati?

»V občini je sedaj 11 organizacij ZK, in sicer 7 na terenu, 4 pa v delovnih organizacijah. Čeprav je na začetku kazalo, da je bila takšna reorganizacija ZK v občini dobra, se že opaža, da bo ponekod takšno organizacijsko reorganizacijo treba še malo dopolniti. Menim tudi, da so nekateri starejši komunisti precej utrujeni. Zato bomo tudi letos morali stremeti, da organizacijo čimbolj pomladimo.«

— Če se prav spominjam, je bilo lani v občini sprejetih v zvezo komunistov precej mladih?

»Res je, vendar s starostnim sestavom članov ZK v občini še vedno ne moremo biti zadovoljni. Zato bomo tudi letos skušali sprejeti v organizacijo najmanj 80 mladih ljudi. Razen tega pa bomo na eni prihodnjih sej izoblikovali tudi aktiv mladih komunistov. Nasploh pa bomo letos mlade vključevali v delo prek vikend seminarjev in nekaterih drugih delovnih oblik. Skratka, hočem reči, da bomo morali vse bolj misliti, da bomo tudi z mladimi nadaljevali dosedanje prizadevno delo organizacije oziroma članov zveze komunistov v občini.«

— Katerim vprašanjem pa nameravate v občini posvetiti največ pozornosti že v bližnji prihodnosti?

»Težko bi jih razvrstil po vrstnem redu. Vsekakor pa so to bližnje skupščinske volitve, priprave na IX. kongres zveze komunistov Jugoslavije, izvajanje resolucij VI. kongresa zveze komunistov Slovenije itd. Razen teh širših vprašanj pa so seveda tudi druga, ki jih prav tako ne moremo zanemariti, med drugimi tudi smernice predsedstva in izvršnega komiteja CK ZKJ in reševanje nekaterih nepravilnih pojavov, sodelovanje pri uresničevanju razvoja gospodarstva oziroma urbanizma, turizma itd. v občini.«

A. Žalar

Z razširjene seje komiteja občinske konference ZKS Tržič

Komisije občinske konference zveze komunistov so kljub vsem pomanjkljivostim v zadnjem letu opravile veliko delo. Postale so precej samostojna telesa, ki so pripravila gradivo za štiri zasedanja konference. Občinska konferenca je bila tudi zelo delavna, saj se je sestala kar sedemkrat, čeprav si je v pravila zapisala, da zaseda vsako leto najmanj dvakrat. Zaradi takšnega dela komisij in konference je komite resnično delal kot izključni izvršilni organ.

Tako so ugotovili na četrtkovi razširjeni seji komiteja občinske konference zveze komunistov in menili, da morajo prav ti začetni uspehi spodbuditi konferenco, komisije in komite, da napake in pomanjkljivosti, ki se še pojavljajo, čimprej odpravijo. Predvsem gre za to, da se komisije, kot samostojna telesa, še niso direktno obrnile k članstvu in tako reševale zamotana vprašanja našega političnega in gospodarskega življenja.

Precej članov komisij v minulem letu ni izpolnilo svojih delovnih obveznosti v organizaciji, pa so zato sklenili, da bo komisija za kadrovska vprašanja poklicala vse takšne komuniste na razgovor. Prav tako se bodo pogovorili s tistimi člani konference, ki so večkrat neupravičeno izostali od sej. Nedelavne člane bodo zamenjali in o tem tudi javno spregovorili.

Krajevne organizacije in aktivi niso delali tako, kot so menili ob reorganizaciji. Sestajale so se vedno le na pobudo komiteja in obravnavale materiale, ki jih jim je komite poslal. Komunisti, ki morajo biti gibalna sila v delovni organizaciji in krajevni skupnosti, morajo biti do potankosti seznanjeni z vsem, kar se okoli njih dogaja. Zato bodo letošnje letne konference, ki bodo v marcu, obravnavale povsem domače zadeve, delo v delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in občini ter mesto in vlogo komunistov v samoupravnih organih in drugih družbenopolitičnih organizacijah.

Potem, ko so imenovali odbor za proslavo 50-letnice KPJ in predlagali dva člana za občinsko kandidacijsko komisijo, so sklenili, da bodo že prihodnji teden pripravili razprave o predlogu statuta ZKJ in o osnutkih dokumentov za deveti kongres zveze komunistov Jugoslavije.

-ve

ELEKTRO KRANJ, DE KRANJ

razpisuje

po sklepu DS podjetja javno licitacijo za prodajo osnovnih sredstev

— **KOMBI IMV 1000,**
vozen, tehnično pregledan neregistriran, letnik 1962, izklicna cena 7.000 N din;

— **POLTOVORNI FIAT-ZASTAVA 615,**
nosilnost 1,5 t, vozen in neregistriran, letnik 1958, izklicna cena 5000 N din.

Licitacija bo 29. 1. 1969 ob 8. uri za družbeni in ob 10. uri za zasebni sektor v avtoparku Elektro Kranj, DE Kranj, Partizanska c. 20. Ogled vozil je možen vsak dan od 7. do 14. ure v avtoparku podjetja.

KOMISIJA ZA SPREJEM IN PRENEHANJE DELA
VELETRGOVINE ŠPECERIJA BLED

razpisuje

naslednja delovna mesta za bife samopostrežbe Radovljica

1. kvalificirana natakarica

2. pomivalka

Ponudbe poslati na naslov Veletrgovina Špecerija Bled do 8. februarja 1969.

Občni zbor borcev za severno mejo

V četrtek dopoldne je bil v domu upokojencev na Jesenicah občni zbor prostovoljcev — borcev za severno mejo. Udeležilo se ga je okrog 120 preživelih borcev. Ob tej priliki so počastili spomin na padle tovariše v letih 1918/1919. Zbora so se udeležili tudi predstavniki občinskih konferenc socialistične zveze iz Radovljice in z Jesenic.

-až

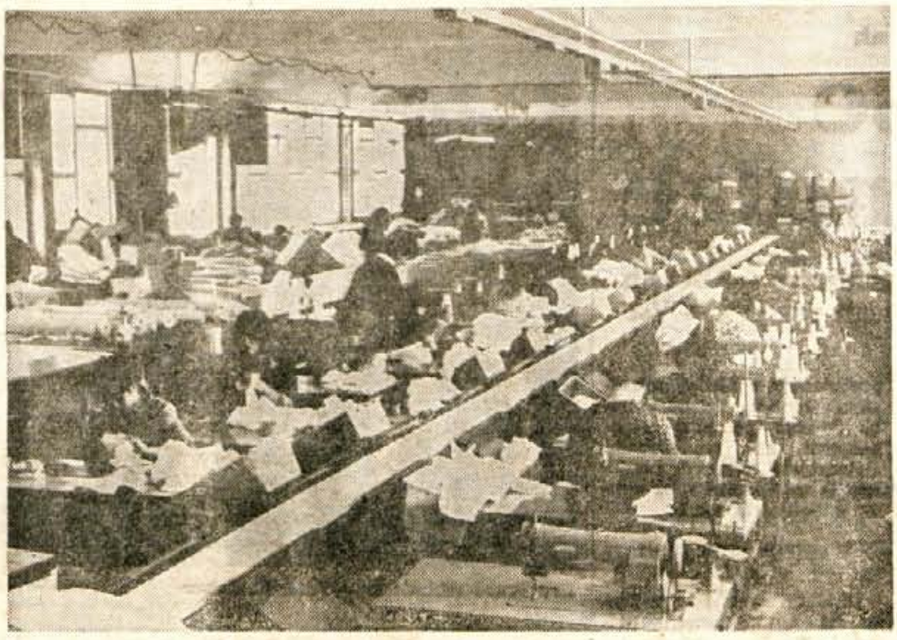

V konfekcijskem oddelku tovarne čipk in vezenin na Bledu dela v dveh izmenah po 40 delavk
Foto- F. Perdan

Obnova blejske Vezenine

Edino tovrstno podjetje v Sloveniji je na letošnjem sejmu Moda 69 dobilo 13 medalj — Njihova usmeritev je izvoz in vključitev v vrh tovrstne svetovne proizvodnje

Začetki tovarne čipk in vezenin na Bledu segajo v leto 1924. V tem podjetju z bogato tradicijo in izkušnjami je danes zaposlenih 350 delavcev in okrog 60 vajencev. Že ime pove, da proizvajajo čipke in vezenine. Vendar pa so s svojimi izdelki še posebno v zadnjih letih zasloveli doma in v svetu.

Trenutno so edini proizvajalec čipkastega ženskega perila in ženske konfekcije ter tovrstnih dekorativnih tkanin v Sloveniji. In čeprav ima danes več tekstilnih podjetij zaradi sistemskih in drugih vprašanj vrsto težav, tovarna čipk in vezenin na Bledu v zadnjih štirih letih še ni imela blokiranega žiro računa. Pravzaprav so ravno v zadnjih letih v svoji proizvodnji dosegli več uspehov in se med drugim uveljavili tudi na zahodnonemškem in švicarskem tržišču. Od lanske letne proizvodnje, ki je znašala milijardo starih dinarjev, so kar deset odstotkov izvozili v ti dve zahodni deželi. Tudi za letos so s pogodbami že izpolnili njihov izvozni program. Prav te dni pa se pogovarjajo s predstavniki ene največjih švicarskih tovarn vezenin, s katero poslovno sodelujejo, za izvoz v prihodnjem letu.

Vendar pa njihov proizvodni program ni usmerjen le v izvoz. Trenutno se pripravljajo tudi na precejšnjo rekonstrukcijo. Tako bodo za obrat Vintgar nabavili pet novih strojev, razen tega pa bodo proizvodnjo uredili tako, da bodo vezani le na uvoz surovin, ne pa tudi polizdelkov kot do sedaj. To pa je le del njihovega bodočega razvoja. 1. oktobra lani so namreč v Vipavi odprli nov obrat, v začetku januarja pa so se združili tudi z obrtnim podjetjem Cokla na Blejski Dobravi. Medtem ko so v Vipavi že začeli z redno proizvodnjo, pa bodo na Blejski Dobravi postopoma začeli z njo prihodnji teden. Tako v podjetju računajo, da bodo z uresničitvijo rekonstrukcijskega programa, za katerega jim trenutno primanjkuje še 150 milijonov starih dinarjev, v prihodnjih treh letih povečali vrednost proizvodnje za približno 100 odstotkov, izvoz na 30 odstotkov letne proizvodnje, število zaposlenih v vseh obratih (Vipava, na Blejski Dobravi, v Vintgarju in dva obrata na Bledu) pa se bo povečalo od sedanjih 350 na 700.

Ko smo se pred kratkim pogovarjali z direktorjem podjetja tovarišem Rozmanom, nam je povedal, da so se za rekonstrukcijo odločili prav zaradi precejšnjih težav pri uvozu surovin oziroma polizdelkov.

Čeprav smo v zadnjih letih v proizvodnji zabeležili precejšen napredek pa se zavedamo, da je v prihodnje naša perspektiva predvsem v izvozu. Z omenjeno rekonstrukcijo se nameravamo vključiti v sam vrh tovrstne svetovne proizvodnje. Doseči ta cilj pa seveda pomeni razviti vse proizvodne zmogljivosti in dobiti čimboljši kader. Trenutno kadrovski sestav v podjetju sicer ni slab, vendar pa nas na tem področju tudi še čaka precej vlaganj.«

Povedali smo že, da je tovarna čipk in vezenin na Bledu eno redkih tekstilnih podjetij pri nas, ki nimajo posebnih težav. To nedvomno dokazujejo podatki, da so poprečni osebni dohodki v podjetju lani znašali 93 tisoč starih dinarjev, razmerje med osebnimi dohodki in skladi pa je znašalo 70 proti 30. K tem podatkom pa moramo dodati še en uspeh kolektiva. Na letošnjem sejmu Moda 1969 v Ljubljani so dobili kar trinajst medalj za žensko konfekcijo. Pri tem pa je treba poudariti, da bo vse nagrajene izdelke moč kupiti tudi v trgovinah (nekatera druga podjetja, ki so tudi dobila nagrade so namreč izdelala le nekaj vzorcov).

Toliko o tovarni čipk in vezenin na Bledu. Za konec povejmo le še to, da smo bili precej presenečeni, ko smo si ogledali bogato izbiro vzorcev in konfekcijskih izdelkov v tovarni. In sicer presenečeni zato, ker je dobršen del njihovih izdelkov težko dobiti v naših prodajalnah z blagom in konfekcijo. Res je sicer, da veliko le-teh izvažajo, vendar pa so menda včasih tudi trgovci krivi za tak nepopoln izbor. Zato upamo, da nas bodo letos tudi v naših trgovinah presenetili z izdelki Vezenine na Bledu. **A. Žalar**

Le 30-odstotna izkoriščenost ležišč

Ob raziskavi „Zimski turizem v Sloveniji“

Predstavniki Urbanističnega instituta SR Slovenije so v četrtek dopoldne pripravili v Ljubljani sestanek predstavnikov poslovne in strokovne javnosti v zvezi z raziskavo »Zimski turizem v Sloveniji«, ki jo dela omenjeni institut.

Začetke omenjene raziskave je treba iskati dve leti nazaj, ko sta se bivši zvezni komite za turizem in mednarodna organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj — OECD dogovorila za raziskavo možnosti razvoja v naši deželi. V okviru tega dogovora sta v našo državo dopotovala tudi dva strokovnjaka omenjene organizacije Jean Iten in Michel Rey. Potem ko sta lani omenjena strokovnjaka obiskala naša zimsko-športna središča, sta v svojem poročilu opisala nekatere možnosti za razvoj zimskega turizma v Sloveniji. Naj v tem zapisu omenimo samo nekatere njune ugotovitve.

PRI NAS PREVLADUJE VIKEND TURIZEM

Po njunem mnenju so ugodne možnosti za smučanje v več slovenskih gorskih masivih. Sam masiv Julijskih Alp, ki je za smučanje najpomembnejši, ima le malo ugodnih lokacij za zgraditev zimsko-športnih središč zaradi pomanjkanja vode, težkega dostopa ali prenizke lege.

Sedanja oprema, vlečne naprave in prenočitvene zmogljivosti so skromne v primerjavi z možnostmi smučanja v Sloveniji ter v primerjavi s tujimi zimsko-športnimi središči.

Od leta 1955 do 1966 je zimsko,turistični promet v naši republiki rasel po poprečni letni stopnji 9 odstotkov. Število stacionarnih turistov pa je majhno tudi v primerjavi s skromnim številom postelj v teh središčih. Stopnja zasedenosti postelj v obratih, ki so odprti pozimi, se giblje med 20—30 odstotki. Med tednom so videti prazni, zato je očitno, da je pri tako majhni zasedenosti težko doseči zadovoljivo rentabilnost vlečnic in hotelov. Tako danes v Sloveniji glavno gibanje zimskega turizma predstavlja vikend turizem. Ta bi se moral v prihodnjih letih še bolj razviti, ker naši gorski masivi oklepajo okoli deset večjih mest, v katerih živi okoli milijon prebivalcev.

Omenili smo že, da je izkoriščenost hotelov in vlečnic med tednom slaba. Zato je vprašanje, ali je potrebno graditi nova središča, nabaviti novo opremo ali pa se zadovoljiti s sedanjimi zmogljivostmi. Seveda bo na takšna vprašanja lahko odgovorila raziskava tržišča, ki bo morala pojasniti predvsem naslednje: ali dajeta življenjski nivo in tradicija Slovenije upanje, da bodo zimski športi v bližnji bodočnosti dostopni širokim množicam? Ali so trdna zagotovila za možnost pritegnitve tujih turistov in kakšne napore bi to zahtevalo?

NAŠE NARAVNE MOŽNOSTI NISO PREVEČ SVETLE

Na sestanku o raziskavi »Zimski turizem v Sloveniji« — udeležili so se ga tudi nekateri predsedniki gorenjskih občinskih skupščin — so poudarili, da imamo v Sloveniji sicer dobre naravne možnosti za razvoj zimskega turizma, vendar te možnosti niso kaj preveč bleščeče. Omenili so, da imajo naša zimsko-športna središča v primerjavi s tujimi precej nizko višinsko lego. Slišali smo med drugim tudi to, da se Francozi pri gradnji zimsko-športnih središč postavili ostre pogoje. Tako morajo biti takšna središča višje od 900 metrov, imeti morajo dobre dostopne zveze, določeno število hotelskih objektov s sprejemno službo, sanitarno opremo, zdravstveno in reševalno osebje, smučarske šole in še celo vrsto drugih objektov.

Med razlogi, da naša zimska središča ne dosegajo pričakovanih rezultatov, smo slišali tudi mnenje, da so bila investiranja v razvoj zimskega turizma pri nas zelo razdrobljena. Zato bi se morali v prihodnje takšnim nagnjenjem izogniti. Glede na dejstvo, da je zvezni izvršni svet pred kratkim sprejel občutne olajšave za tiste, ki najamejo kredit za razvoj turizma, lahko upamo, da se tako zimskemu kot letnemu turizmu pri nas obetajo lepši časi. Kljub dobrim obetom pa najbrž bojazen — da posamezne občine, če ne bodo videle skupne koristi, ne bodo zmogle večjih investicij za gradnjo novih turističnih centrov — ni povsem odveč.

V. Guček

Ob velikem uspehu v Poljčah

Krava se pri gobcu molze

1,300.000 l mleka lani — 5.060 l od vsake molznice — Včasih kamen spotike, danes vzor — Kako so dosegli rekod? — Vse je odvisno od ljudi

Morda je tega 10 let, morda več, manj, so je bilo na raznih sejah po jeseniškem in radovljiškem slišati opazke, kritike in zaskrbljenost o stanju in usodi živinorejskega pravzaprav mlekarskega obrata v Poljčah pri Begunjah. To še posebno na Jesenicah, ker so dali celo precej denarja za začetek, da bi tako enkrat prišli na zeleno vejo z mlekom za tamkajšnje močno potrošniško središče, saj so morali z velikimi težavami dobavljati mleko celo iz Tolmina. Tudi med ljudmi po cestah, v tovarnah, zlasti pa med okoliškimi kmetovalci je bilo takrat veliko kritike — delno pravične, delno pa tudi krivične, izmišljene kako na primer tam crkuje živina in podobno. Posamezniki so take govorice raznašali celo z dokajšnjo mero prikritega zadoščenja češ — zadruge, socialistični obrati! Zdaj pa imajo! Brez pravega kmeta ne gre! Vso to razpoloženje javnosti je takrat dobilo tudi svoje mesto v tisku. Seveda ne s hvalisanjem slabosti, ampak s konkretnimi dejstvi, kakršne so bile.

ČAROBNA PALICA

Toda v kolektivu so bile skrite nevidne sile, ki so pa prišle v veljavo v celoti šele pod strokovnim, sposobnim vodstvom. In stvari so se začele popravljati, izboljševati. Toda tiho, brez besed, brez hvalisanja. Tako smo po dolgih letih molka s prijetnim občutkom nepričakovano »odkrili« novost, da je prav tisti, nekoč tako kritizirani hlev z več kot sto glav živine danes postal vzor takih obratov v Sloveniji z največjimi količinami mleka na kravo.

Kmetijska zadruga Radovljica s svojima dvema obratoma na Bledu in v Poljčah je dala lani za trg več kot 1,300.000 litrov mleka! Navadno okrog 4000 litrov dnevno. Jeseniški sotrošniki ga porabijo dnevno okrog 3000 litrov, kar pomeni, da je nekdanja želja z ene in obveznost z druge strani že visoko prekoračena. Samo iz Poljč, kjer je bilo lani poprečno 174 krav molznic s poprečno letno proizvodnjo 5060 litrov, so odpeljali okroglo 880.000 litrov. To je izreden uspeh. Poprečje mleka na kravo v Sloveniji se še vedno suče okrog 2200 litrov letno. Zato so v Poljčah deležni raznih delegacij, ekskurzij in strokovnih ogledov, kjer se hočejo obiskovalci seznaniti o načinu takega uspeha, o »čarobni palici«, ki pa je v strokovni sposobnosti, razpoloženju in prizadevnosti kolektiva. Pa tudi v inozemstvu se naši Poljčani (da ne rečemo štirinožne poljčanke, osnovne izvajalke tega uspeha!) lahko ponašajo z upravičeno samozavestjo. Ta uspeh, kot že rečeno, je toliko pomembnejši glede preskrbe. Čelotna organizacija zbiranja, prevozov, pasterizacije, embaliranja in ponovnega razvažanja mleka v potrošniška središča Gorenjske je sicer centralizirana na Kranj. Ne glede na to pa je važna proizvodnja v bližini potrošniških središč. Velike potrebe Jesenic pa niso mogli zadostiti niti tradicionalni živinorejski okoliški predel kot je to Gornjesavska dolina z Bohinjem vred.

V PETIH LETIH POL STOLETJA

Direktor kmetijske zadruge inž. Anton Černe, veterinar Anton Dolenc in obratovodja Jože Avsenik so bili zelo prijazni in postrežljivi s podatki, pojasnili in tudi z utemeljenimi pripombami na naše kmetijstvo sploh. Na vprašanje, kako so prišli do takih uspehov, kaj se je spremenilo, premaknilo, je morda najlepše povedal inž. Černe, in sicer, da smo pri nas vajeni preveč zahtevati brez izkušenj, zgolj na nekih načrtih. Tu so v petih — osmih letih prešli dobo izkušenj in napredka, za katerega so celo na Holandskem potrebovali pol stoletja. Napačno bi bilo reči, da je bil začetnim težavam in neuspehom kriv osebno ta ali oni. Ni bilo izkušenj, niso imeli prostih rok, poslušati so morali nestrokovne očitke in strogo planske direktive brez praktičnih izkušenj. Tudi veterinar Dolenc je tega mišljenja. Dokončal je celo tretjo stopnjo veterinarske fakultete v Zagrebu in njemu pripisujejo velik delež današnjih uspehov. Preučeval je izkušnje raznih dežel, si ogledal mnoge živinorejske obrate na Holandskem in drugod. Toda v glavnem, kot on sam pravi, so lastne izkušnje. Učenost in izkušnje drugih so lahko le kot pripomoček. Prav to je bilo napak, da se je včasih, zlasti v takratnih neuspehih v Poljčah (in tudi drugod!) dobesedno presajevalo tuje uspehe in dosežke na naša domača tla brez preučevanja in upoštevanja tukajšnjih razmer, možnosti in pogojev.

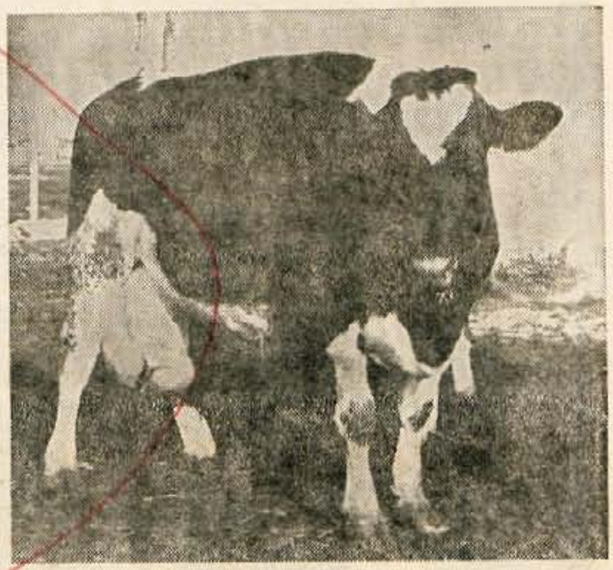

Ena izmed rekorderk. — Foto: K. Makuc

OD DIMNIKA DO LOKACIJE

Ne gre, kot je dejal obratovodja Avsenik, za očitke za naše nekdanje ekstreme in zaletovanja. Vsaj za kmetijstvo je bilo to značilno v povojnem razvoju. Toda v pojasnilo na nekdanje težave je povedal, da so začeli vse od zadaj, iz zadnjega konca. Ker je bilo najlažje do namenskega denarja za živino, so najprej nabavili to. Za objekte, za stroje in kadre ni bilo denarja. Tako, kot je nazorno povedal, so za hišo najprej zgradili dimnik, zatem kopali temelje in nazadnje dobili lokacijo.

IN VENDAR — KAKO?

Glavni vzvod za napredek tega obrata je vsekakor skrb za strokovnost. Danes sta tam dva z visoko izobrazbo: (saj imajo čudovit ribezov nasad in zdaj tudi mlad nasad jabolk, ki je pravkar začel dajati dohodke), zatem veterinar, trije kmetijski tehniki, vsi traktoristi so z ustrezno kvalifikacijo, eden s strojno šolo, več jih je z nižjo kmetijsko šolo. V 25-članskem kolektivu ni nikogar, ki ne bi bil usposobljen za svoje delo. Če ne drugače pa prek seminarjev itd. Pa tudi razna posvetovanja in druge oblike izmenjave izkušenj s sorodnimi delovnimi organizacijami jim koristijo. Seveda, skušajo ob lastni presoji povzeti le to, kar se tam obnese.

Prav tako, kot pravi Avnik, je bila velika sprememba, ko so 64 hektarjev okoliškega »blata«, kot so ta močvirnata polja že zdavnaj imenovali domačini, preureso začeli pasti živno. Ta je dili v plodne pašnike. Tako postala bolj zdrava, lepša in kar je glavno — z večjo mlečnostjo. Tu je potrebno omeniti, da tam imajo še vedno tako imenovane odprte hleve. Krave se sproščeno sprehajajo, imajo na razpolago krmilnico in zvečer gredo v suho, primerno zatišje, zaprto s treh strani, kjer prespijo. Celo krave, ki teletijo so na prostem zraku poleti in pozimi.

Velika izbira je bila tudi v končni izbiri prave, za tamkajšnje podnebje in razmere prave pasme. Tudi tega si nekoč niso mogli privoščiti na svojo pest, ker so dobili denar zgolj za »planirano« in na določenem mestu nabavljeno žival. Našteval je še sušenje sena, načine krmljenja s pravimi, za tam preizkušenimi razmerji raznih sort krmil in podobno.

In končno je tudi kolektiv — ne le krave — važen pri celotnem uspehu. Če se ljudje ne čutijo zapostavljene da so pravilno nagrajeni, da je dobro razpoloženje, je uspeh tu. Po vsem tem bi rekli: še vedno velja tisto staro: krava se pri gobcu molze. Toda kako? To je odločilno od strokovnosti, samostojnosti, složnosti in razpoloženja ljudi, delavcev — kolektiva.

REKORD, KI SE NE IZPLAČA!

Ob vsem tem uspehu pa tam, kot pravijo, nimajo nič, samo izgube na izgubo. Nimajo nikakih izgledov za razširjeno reprodukcijo in za druge potrebe. Tako imenovana »porodnišnica« je ostala pred leti na pol dograjena in ne vedo, kdaj bodo zbrali potreben denar za to. Razne klavnice, mlekarne trgovine in drugi posredniki imajo dohodke in sklade (čeprav ne rekordov!), da gradijo, kupujejo stroje, izboljšujejo osnovne pogoje dela. Oni pa — kot osnovna

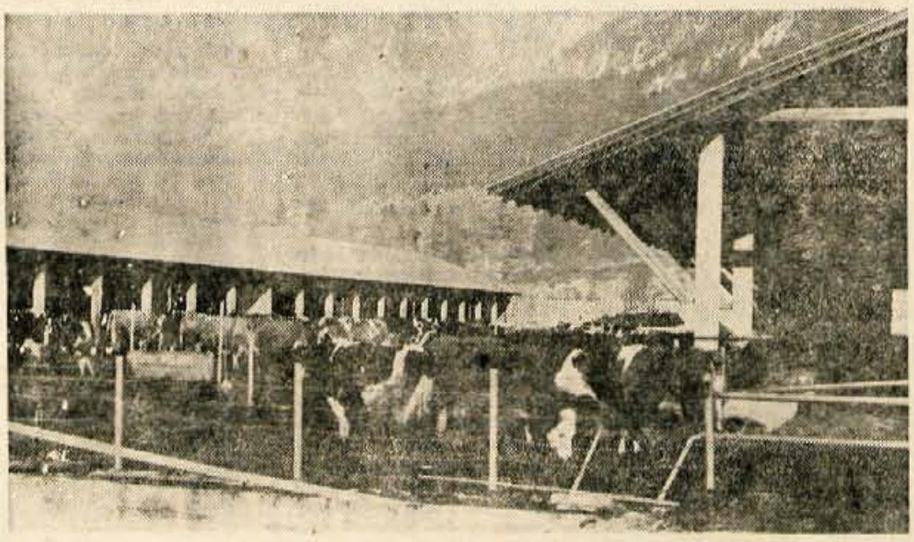

Krave se tudi pozimi kar dobro počutijo v odprtem hlevu. — Foto: K. Makuc

proizvodnja tako potrebne osebne dohodke v poprečju 860 din (za 8 ur), a še to jih je znova dovedlo v primanjkljaje.

Take in podobne, pikre in lepe so povedali na račun našega, res še neurejenega kmetijstva. Bila so lepa gesla o večji skrbi za to dejavnost, a sledilo je povečanje obresti na poslovne sklade in drugo. Ni urejen status šolstva te stroke, ni skladnosti z drugimi dejavnostmi. Po reformi so v glavnem cene šle navzgor, kmetijski pridelki so v poprečju ostali na istem. Danes se ne dela razlik med družbenim in zasebnim kmetijstvom. Glavno merilo so cene in kvaliteta blaga. Toda med konkurenti ni ustrezne sproščenosti za enakopravno, sproščeno tekmovanje. Končno bi tudi naš kmet moral enkrat priti do ustrezne kvalifikacije, do strokovnosti,

Veterinar Anton Dolenc

Obratovodja Jože Avsenik

in do svoje veljavnosti v družbi. V to vse bolj sili nujnost proizvodnje, a tudi cilji naše nove družbene ureditve.

Vendar, to so že »višje« zadeve. Tokrat naj zadostuje le ugotovitev, da so se v Poljčah zlasti izmotali iz nekdanjih težav, da so danes med prvimi svoje stroke. A to ni malo!

K. Makuc

Polde in njegova Cesna

Krožna potovanja z letalom so najnovejša zanimivost Kranjske gore — Kramljanje s pilotom avio-taksija

Majhno, rdeče-belo enomotorno letalo je elegantno zakrožilo nad glavami smučarjev — le-ti so, sledeč mu s pogledi, za hip obstali — potlej pa se začelo spuščati. Ubrali smo jo prek parkirnega prostora ob Kompasovem motelu, prek nasipa pokojne železniške proge in obtičali na zasneženi ravnici, kjer je hip poprej pristalo letalo. Kranjskogorski turistični delavci so bili namreč že pred dnevi z Ratracom skrbno zgladili in učvrstili planjavo, tako da sedaj spominja na pravo pravcato letališče. 600 metrov steze je za štirisedežno Cesno, ki ima na nosilnih oseh namesto koles montirane orjaške smuči, več kot dovolj, da se dvigne od tal.

Mala vratca jeklenega ptiča so se odprla in pilot je izstopil. »Ste za kratek razgovor?« sva ga pobarala s fotoreporterjem. In že sem kracal po beležki.

Toda pojdimo lepo po vrsti. Spodobi se, da vam možaka najprej predstavim: Polde Tratar, oziroma Polda, kot ga kličejo znanci. Zaposlen je v Lescah, pri Alpskem letalskem centru. Odslej bosta on in njegova Cesna — to je majhno turistično letalo ameriške proizvodnje — dan za dnem, vso zimsko sezono, vzletala in pristajala na zasneženem letališču v Kranjski gori.

»Od četrtka dalje sem na voljo vsem, ki jih zanima, kakšna je videti Gorenjska iz ptičje perspektive,« smo slišali od Poldeta. Da, on bo prvi zimski avio-taksist pri nas. Medtem ko pišem tele vrstice, najbrž že prevaža zvedave turiste nad ošiljenimi vrhovi Julijcev ali pa leti čez zamrznjeno Blejsko jezero. Zvedave in petične turiste, si najbrž mislite. Ampak v zmoti ste. Za petnajstminutni izlet pod oblake tudi žepi čisto poprečnega Jugoslovana niso preplitki — le 3 do 4 tisočake (Polde še ni vedel točne številke) vas bo stal novi »luksus«. Trojica pa, ki želi ostati v zraku dalj časa — eno uro recimo — mora odšteti vsega 30 tisoč starih din. Ali veste, da je to ceneje kot vožnja z običajnim taksijem iz Kranjske gore do Kranja?

»Krožni poleti za turiste so pri nas že stara stvar. V Lescah taksi služba deluje že 16 let,« sva zvedela s Francijem. **»Že dolgo pa se ukvadamo z mislijo, da bi turistične polete razširili in jih podaljšali čez vse leto. Toda dokler nam Uprava civilnega letalstva v Beogradu ni dovolila redne uporabe kranjskogorske steze, se ni dalo storiti ničesar.«**

Velja omeniti, da je pobudnik zanimive turistične novosti prav Polde Tratar. Sam je tudi izbral teren, kjer sedaj pristaja njegova Cesna. V Lescah so ga seveda vsestransko podprli.

»Napišite, da je zamisel o zimskem avio-taksiju med kranjskogorskimi turističnimi delavci naletela na velik odziv. Brez njih bi načrt padel v vodo. Tla tod so sicer dokaj ravna, vendar premalo za letalo. Snežno plast je bilo treba večkrat ravnati, gladiti vzbokline in mašiti kotanje. Vse to so storili z Ratracom,« je povedal najin sobesednik. Zvedela sva, da nameravajo stezo dokončno urediti že letos poleti. V prihodnjih zimah torej ne bo več skrbi z letališčem.

Prej sem zapisal, da o uporabnosti prostorov za pristajanje odloča Uprava civilnega letalstva. Polda je tudi v okolici Bleda odkril nekaj terenov, ki bi utegnili rabiti kot zimsko letališče. V mislih imamo Zako ter Potok in celo zamrznjeno jezero. Pilot upa, da bo odgovor iz Beograda pritrdilen.

»Če mi uspe, pride na vrsto Bohinj,« je menil. **»Potem bi lahko vse tri kraje povezali med seboj po zračni poti.«**

»Snežni pilot« Polde Tratar. — Foto: F. Perdan

Toda pustimo načrte ob strani. Če se bodo krožni poleti v Kranjski gori obnesli, če bo zanimanje med turisti dovolj veliko — in o tem skoraj ni moč dvomiti — je prihodnost »novotarije« zagotovljena. ALC za zdaj sicer še nima na voljo več kot eno letalo, ki zmore pristajati na snegu, ter več kot enega pilota, ki bi bil dovolj izvežban v tej umetnosti (menda ni treba posebej poudariti, da sta to mala Cesna in njen šofer Polda), vendar nameravajo za zimske izlete pod oblake kasneje preurediti še več zračnih taksijev.

Morda ne bo napak zapisati še par besed o Poldinih letalskih izkušnjah — v tolažbo omahljivcem, ki bi utegnili dvomiti o njem. Najin sobesednik pilotira že šestnajst let. V zraku je prebil dobrih 3000 ur, za seboj pa ima 7000 taksi poletov. Vzletanja in pristajanja na snegu se je bil naučil v Švici, doma pa tehniko še izpopolnil.

»Koliko voženj boste zmogli opraviti dnevno?« sem potlej vprašal sobesednika.

»Računam da okrog petnajst. Letalo to zmore.«

Saj res, Cesna! Tudi njo je treba omeniti. Komaj nekaj čez 1000 kg tehta, torej nič več kot srednje velik avtomobil. V šestdesetih minutah potroši 30 litrov bencina, doseže pa 220 km na uro. No, tele podatke sem zvedel od Polde med poletom nad Zgornjesavsko dolino in Blodom, še preden sva pristala v Lescah. Povabil me je bil namreč, naj prisedem, ko se bo vračal domov. In prizori, ki se ponujajo očem, kadar letalo huškne prek belih smučišč ali prek zaledenelega Blejskega jezera, so vredni štirih tisočakov. Kar prepričajte se.

I. Guzelj

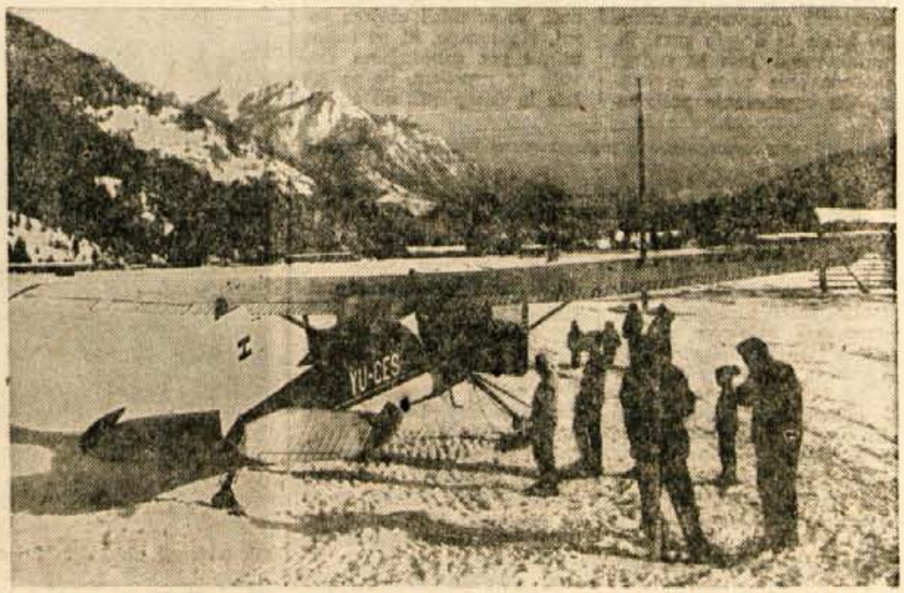

Mala, enomotorna Cesna vas za štiri stare tisočake ponese med oblake, nad zasnežena smučišča, nad Blejsko jezero ali celo do Triglava. — Foto: F. Perdan

Ob 70-letnici planinskega društva Kranj

Od Stola do Šmarjetne

So naše planine res naše? Največja radost in žalost Lovra Korsiča v njegovem 30-letnem delovanju med kranjskimi planinci

Dve, tri generacije, točneje 7 desetletij je minilo od takrat, ko je ožja skupina ljubiteljev naših gora v Kranju ustanovila svojo prvo organizacijo — Podružnico osrednjega slovenskega planinskega društva. V takratnem boju za nacionalno in socialno svobodo so pod geslom: »Slovenski svet Slovencem!« takoj začeli dobivati v svoje vrste vse več in več somišljenikov, ljubiteljev naših lepih krajev. Majdič, Zupan, Rojc in drugi organizatorji planinstva so orali ledino skozi najtežji čas.

OBNOVLJENE KOČE

Značilno je, da so kranjski planinci posegali v širše gorenjsko območje. Tako je društvo že svojo prvo desetletnico slavilo z velikim uspehom, ko so ob sodelovanju jeseniških in drugih kolegov odprli in izročili slovenskemu planinstvu Prešernovo kočo na Stolu. Kmalu po prvi svetovni vojni pa so nad Završnico pod Stolom prevzeli postojanko nemškega Alpenvereina, jo preuredili v pravi hotel in mu dali pečat naše slovenske zemlje — Valvasorjev dom.

Po vojni vihri, ki je uničila mnoge planinske postojanke, zavetišča in domove, so se kranjski planinci še z večjim zagonom vrgli na obnovo, na preurejevanje in gradnje novih objektov. Vsako nedeljo, vsak prosti čas so izrabili za ta dela bodisi na Šmarjetni, na Češki koči nad Jezerskim, na Kališču, še posebno pa na Krvavcu, kjer so zgradili dom, ga še razširili, zgradili električni daljnovod, kočo ob žičnici ... Ne bi bilo konca ob naštevanju.

POMLAJENE VRSTE

Gradnja domov in koč, osvajanje najdrznejših vrhov po naših in drugih gorstvih, raziskovanje jam in našega podzemskega sveta, urejevanje in označevanje poti, zaščita izrednega bogastva rastlin in živalstva po našem višinskem svetu pa vendar ni moglo zavreti glavnega cilja — privabljanja mladine v svoje vrste. Lahko bi celo rekli, da je bil pri tem uspeh še največji. Skorajda po vseh šolah kranjske občine delujejo sekcije mladih planincev — pionirjev, ki organizirano hodijo v hribe, se udeležujejo svojih predavanj, urejujejo propagandne omarice. Tako se usposabljajo za jutrišnje vešče gorohodce, za spretne alpiniste, za vestne jamarje, za gorske reševalce ... Na raznih orientacijskih in drugih srečanjih in tekmovanjih v ožjem in širšem republiškem obsegu so kranjski mladi planinci zadnja leta osvajali pokale kot zrele hruške. Ne samo to. Planinsko društvo Kranj ima nad polovico svojega članstva iz vrst mladine, v glavnem šolske in zavzema v tem prvo mesto v Sloveniji.

PO ZVEZAH NAZAJ

Ob letošnjem častnem jubileju, ko PD Kranj tudi pripravlja vrsto prireditev, akcij, vzponov in drugih dostojnih počastitev prehojene poti, so se misli obrnile nazaj. Na mnoge, ki so nekoč utirali pot današnjemu razvoju in uspehom, pa so jih leta in čas pustili ob strani. Po zvezah, prek zaslužnega organizatorja planinstva Klojčnika sem, tokrat brez markacije, našel hišo Lovra Korsiča in pozvonil. On je danes najstarejši, še živeči sodelavec in organizator kranjskih planincev. Že leta 1927, leto zatem, ko je iz rojstnega Bovca oziroma iz Maribora prispel v Kranj, je že prevzel tajniške posle. In potem vse do leta 1957. Polnih 30 let! Najdlje je bil kot gospodar, se pravi tisti, ki mora skrbeti za denar, za blago, za vso materialno poslovanje. Gospodarstvo je vedno temelj življenja, standarda in napredka najsibo doma v družini, v društvu, v deželi — povsod.

DVE SKRAJNOSTI

Kljub njegovim petinšestdesetim letom, bolezni in celo obisku sorodnikov tisti dan se je zbral in obudil spomine na nekdanje planinske dni. Pravil je, kako so takrat organizirali in vodili dela za Prešernovo kočo na Stolu, koliko trpljenja, znoja in časa je bilo tako visoko v hrib nositi deske, tramove in drugo, kako so zbirali denar in gradbeni material za Valvasorjev dom in kako so se takrat veselili, ko so od te nemške postojanke postavili spomenik slovenskemu slavnemu zgodovinarju. To je tudi bil takrat glavni cilj. In še in še ...

Lovro Koršič, ki še danes živi in diha z našimi gorami

»Kdaj ste bili v tem zazastonjkarskem delu idealizma in ljubezni do planin najbolj srečen in kdaj najbolj razočaran,« sem ga vprašal.

Največje zadoščenje, kot je dejal, mu je bilo ko so 1928. leta odprli nov prizidek za spalnice, kuhinjo in druge prostore ob Prešernovi koči. A nič manjša radost ni bila ob slavju in imenovanju Valvasorjevega doma.

Za drugo skrajnost je malo pomislil, ni jo hotel takoj povedati. Bilo je po zadnji vojni, ko so se začele razprave, kako preurediti planinsko postojanko na Šmarjetni. Stara baraka ni imela bodočnosti. Zavzemal se je za objekt v stilu planinskih domov. Drugi so se ogrevali za večji, pravi hotel. Kot gospodar je prigovarjal, dokazoval, da to ne bo donosno, da bo predrago, da ni planinsko. Preglasovali so ga. Ob tem, kot je dejal, je bil tako hudo prizadet, da je odstopil. Ko je prišel domov in spet razmišljal tisti večer, ga je potrla neizmerna žalost. Po tridesetih letih! Kdo je imel prav? Težko je reči. Danes ni niti več potrebno, ker se ne more nazaj.

To sta bili dve skrajnosti — velike sreče in razočaranja v njegovem tridesetletnem delovanju med organizatorji planinstva. Začelo se je na Stolu in končalo na Šmarjetni.

NEKOČ ...

Ker pa ni bil le planinec, marveč tudi velik ljubitelj smučanja in alpinistike, je zatem še obujal spomine na mnoge dogodke. Nekoč, baje 1936. leta, so šli v večji skupini na smučanje k Staničevi koči na Triglav. Na poti čez Krmo jih je zajela noč. Bil je hud mraz, snega veliko. Vsak pa je nosil še veliko breme. Od utrujenosti so začeli kar cepati v sneg. Okrog polnoči so prišli do doma, klicali na pomoč in šli iskat onemogle. Nekaterim so hudo zmrznila ušesa in drugi udje. Celo oči, vid jim je opešal. Vendar ni bilo hujšega. Pozdravili so se že v Staničevi koči.

Nekoč pa sta se z nekom odločila kar za Grossglockner. Pač po mnogih izkušnjah iz naših gora. V neki koči tamkajšnjih zahtevnih grebenov so ju kar zijali. Bila sta prva Jugoslovana in prva brez vodičev. Vodiči so bili takrat nekaj neobhodnega.

Da, spominov je veliko. Takih in takih.

Zaželel sem mu še mnogo zdravja in sprehodov v naravo. Kot stara gorska korenina še danes črpa svoje zdravje in življenjsko silo le v naravi. Popolnoma razumljivo!

K. Makuc

Ob trideseti obletnici Prešernove koče na Stolu 1940 leta; spredaj sedijo z leve na desno: magister Savnik, predsednik podružnice SPD Kranj; predsednik planinskega društva Slovenije dr. Tominšek in glavni pobudnik gradnje Prešernove koče; direktor kranjske gimnazije dr. Zupan. Zadnji na desni Lovro Korsič

Dvajsetletnica gorenjskih zavarovalnic

Letos praznujeta dvajsetletnico obstoja gorenjska zavarovalna kolektiva — poslovni enoti zavarovalnice »Sava« v Kranju in na Jesenicah. Leta 1948 je namreč centralna DOZ za Slovenijo ustanovila svojo podružnico v Kranju. Dvajsetletnico bi potemtakem morali praznovati že lani, vendar so zaradi zbiranja določenih poslovnih rezultatov praznovanje preložili na letošnje leto.

Zavarovalne organizacije na Gorenjskem so v svojem dvajsetletnem delovanju doživele tudi nekaj reorganizacij. Leta 1948 je bila ustanovljena podružnica za Gorenjsko s sedežem v Radovljici in nato v Kranju. Leta 1961 se je dotedanji DOZ decentraliziral, tako da smo na področju Gorenjske dobili dve samostojni zavarovalnici; v Kranju in na Jesenicah. Sedem let pozneje pa se je z ustanovitvijo zavarovalnice »Sava« izvedla ponovna centralizacija. Vanjo so razen mariborske vključene vse slovenske zavarovalnice.

J. Košnjek

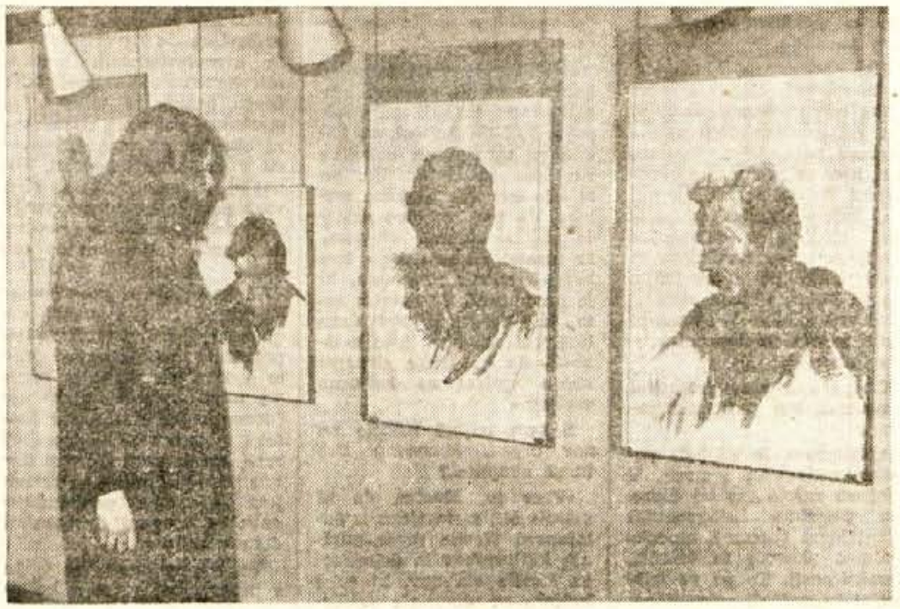

V galeriji Prešernove hiše v Kranju te dni razstavlja svoja dela likovni umetnik Franc Zupet-Krištof. — Foto- F. Perdan

Prešernove bralne značke

Že več let tekmujejo učenci osemletk za bralne značke, ki jih poimenujejo po različnih pisateljih in pesnikih.

Ker učenci kamniških osnovnih šol doslej še niso bili vključeni v ta tekmovanja, so se v letošnjem šolskem letu odločili, da bodo sodelovali v tekmovanju branja knjig. Tekmovali bodo za Prešernove bronaste, srebrne in zlate bralne značke, ki jih bodo podelili 8. februarja — na Prešernov dan. V tekmovanje so se vključili osnovne šole v Mostah, Stranjah Frana Albrehta, Toma Brejca ter osnovna šola na Zavodu za usposabljanje invalidne mladine. Bralno značko si lahko pridobijo učenci od 3.—8. razreda, ki preberejo največ knjig. T. S.

ZAVAROVALNICA SAVA PE JESENICE

Cesta maršala Tita 16, Jesenice
razpisuje naslednja prosta delovna mesta:

1. terenskega instruktorja
za območje poslovne enote,

2. 4 zastopnikov
za sklepanje imovinskih in življenjskih zavarovanj v krajih Kranjska gora, Mojstrana, Jesenice in Žirovnica.

POGOJI:
pod 1. srednja šolska izobrazba
pod 2. osemletka

z znanjem slovenščine, veselje do terenskega dela in bivanje v kraju opravljanja dela.

Poskusno delo traja dva meseca. Izbrani kandiati bodo sprejeti na delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Glede na značaj dela (terensko) imajo prednost moški z odsluženim vojaškim rokom.

Lastnoročno napisane vloge s kratkim življenjepisom, spričevalom o izkazani izobrazbi sprejema komisija za sprejem in odpoved delovnih razmerij zavarovalnice SAVA PE Jesenice 15 dni po objavi v Glasu in Železarju.

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem sprejemanju prijav.

Srednješolci - poprečen uspeh

Čeprav so šolska vrata za učence in dijake zaprta, na šolah kljub temu ni pravega miru. Tudi zanje velja vsakdanje, a večkrat neprijetno opravilo — pisanje poročil, zbiranje statističnih podatkov, sestavljanje analiz itd., itd. Pogledali smo na kranjski Ekonomsko-administrativni šolski center, na Gimnazijo in Tekstilno šolo. Za trenutek smo jih zmotili in jim zastavili samo eno vprašanje: **Kakšni so bili polletni učni uspehi njihovih dijakov?**

Na Ekonomsko-administrativnem centru, ki obsega ekonomsko srednjo šolo, štiriletno upravno-administrativno šolo in dvoletno administrativno šolo, so z uspehom zelo zadovoljni, saj že drugo leto opažajo, da se polletni učni uspeh iz leta v leto izboljšuje.

Na ekonomski šoli je polletje brez »enk« končalo 57 odstotkov dijakinj in dijakov, 18 odstotkov jih ima nezadostno iz enega predmeta, 25 odstotkov pa iz dveh in več. Direktor centra, tovariš Ažman, nam je povedal, da ga posebno razveseljuje dejstvo, da je prav v višjih letnikih uspeh najboljši. Tako je njihov 4. c izdelal s 86,4 odstotka.

Tudi Upravno-admistrativna šola ni dosti slabša. 40 odstotkov dijakinj je izdelalo, 23 odstotkov je takih, katerim se je »zataknilo« v enem predmetu, 37 odstotkov pa ima dve ali več nezadostnih. Dekleta na Administrativni šoli so polletje končale s 50 odstotki, 19 odstotkov jih ima po eno nezadostno, 31 odstotkov pa dve in več. Za to šolo je značilno, da je uspeh najslabši prav v drugem, oziroma zadnjem letniku.

Gimnazija se je najbolje odrezala. Od 458 dijakov jih je izdelalo 270 ali 59,87 odstotka. 181 ali 40,13 odstotka dijakov pa ima v spričevalih napisano eno ali več nezadostnih. V primerjavi z lanskim polletnim uspehom je letošnji dosti boljši. Lani so komaj presegli 50 odstotkov. Najslabši uspeh, če lahko tako zapišemo, so dosegli letošnji maturantje, vendar so le-ti, po besedah direktorja, tovariša Trošta, izvenšolsko najbolj aktivni.

Zapišimo še, da 39 gimnazijcev odhaja na enotedenski smučarski tečaj na Pokljuko in to za dokaj skromnih 100 novih dinarjev. Interesentov je bilo še več, vendar zmogljivost koče, katero so najeli, tega ne dopušča.

Kaj pa Tekstilci? 47,61 odstotka jih je srečno »prevozilo« prvo polletje, 52,39 odstotka pa to ni uspelo. Od 481 dijakov, kolikor jih je na šoli, jih ima 100 eno, 62 dve in 90 tri nezadostne ocene. In splošna ocena polletnega uspeha? Tako kot vsa pretekla leta. Poprečno. Tekstilci, velika večina jih ni z Gorenjske, so odšli na svoje domove. Sicer so poskušali organizirati smučarski tečaj, vendar so zaradi previsokih stroškov zamisel opustili.

Za konec. Vsem tistim, ki so srečno končali prvo polletje letošnjega šolskega leta: le tako naprej, če ne še boljše! Drugim, katerim to ni uspelo, pa več pridnosti in mogoče tudi — sreče!

J. Košnjek

Štipendije najpotrebnejšim dijakom

Občinska skupščina Kamnik se je letos odločila, da bo štipendirala večje število dijakov in študentov. Lani so štipendirali 31, letos pa štipendije prejema 35 mladincev.

Da ne bi bilo nepravilnosti pri dodeljevanju štipendij, so se odločili, da bodo kandidate testirali. Pri izbiri so upoštevali tudi socialno stanje kandidata, višino poprečnih mesečnih dohodkov na družinskega člana in podobno. Če dohodki na družinskega člana presegajo 400 din, kandidat ne more dobiti štipendije.

Zavod za zaposlovanje, ki je sistematično odkrival talentirane učence, vodi pregled poklicnih želja vseh, ki so zaključili osnovne šole in gimnazijo. Tako pri dodeljevanju štipendije najboljših niso prezrli.

Letos so začeli štipendirati tudi dijake srednjih strokovnih šol in gimnazije. To odločitev so sprejeli, ker je zadnje čase opaziti, da šolanje nadaljujejo manj nadarjeni dijaki, ki žive v materialno ugodnih razmerah. Zadnje čase je bilo vedno pogosteje opaziti, da se vpisuje v srednje šole vedno manj učencev iz podeželja in iz delavskih družin. Med njimi pa je veliko takih, ki so nadarjeni, ter so svojo prizadevnost dokazali z lepim šolskim uspehom, vendar jim starši ne morejo omogočiti nadaljevanja šolanja. Zato se je občinska skupščina odločila, da bodo letos začeli štipendirati tudi dijake srednjih strokovnih šol in gimnazije.

Poprečna višina štipendije znaša 220 din, vendar je odvisna od učnega uspeha štipendista.

T. Smolnikar

PODJETJE ZA PTT PROMET V KRANJU sprejme na delo za nedoločen čas

večje število pismonoš

za pošte Kranj, Radovljica, Bled, Jesenice, Škofja Loka

Pogoj za sprejem je:
— odslužen kadrovski rok
— opravljen izpit za moped

Poleg osebnega dohodka (830 din mesečno), pripada delavcem še izplačilo dela po učinku in službena obleka.

Nastop službe je mogoč takoj.

Kandidati naj vložę prošnje za sprejem z opisom dosedanje zaposlitve pri kadrovski komisiji podjetja.

Informacije dobe v splošnem oddelku podjetja v Kranju, Poštna ul. 4 ali telefonično na št. 22-530.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturnozgodovinska, etnografska in umetnostnozgodovinska zbirka, v Galeriji v mestni hiši pa razstava Uporabna umetnost v ZDA.

V Baročni stavbi v Tavčarjevi ulici 43 je v I. nadstropju na ogled razstava Partizanski tisk na Gorenjskem in v II. nadstropju razstava Domača obrt na Gorenjskem.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej, v galeriji pa slikarska razstava Frančeta Zupeta-Krištofa.

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19 ure.

O žarišču

Akademski slikar — grafik Milan Batista

Bilo je sredi sredinega dopoldneva. Pri izhodu kina Storžič sem vstopil v delavski dom v Kranju. Namenil sem se, da se z akademskim slikarjem — grafikom Milanom Batisto pogovorim o pravkar predloženem programu razvoja kulture v kranjski občini. Po labirintu hodnikov in stopnic sem prišel v delovne prostore Centra za estetsko vzgojo. Prvi hip, ko sem zagledal vsega zamišljenega s čopičem v roki, sem mislil, da nisem prišel prav. Presenetila sta me mir in rahlo zastrta svetloba v velikem z renesančnimi freskami okrašenem prostoru.

Na stenah se je pred mano odprla galerija vernih posnetkov velikih mojstrov Michelangela, Rubensa in drugih. Na eni strani velika okna, na drugi vrsta pravkar novih omar, v ozadju lutkovni oder, vmes pa velike stene, skoro vse že pokrite s freskami. Takšen je prostor mladih kranjskih likovnikov, ki ustvarjajo in rastejo pod okriljem Centra za estetsko vzgojo in njegovega vodje akademskega slikarja — grafika in pedagoga Milana Batiste.

Prav danes (sobota) bodo v Velenju zaprli njegovo razstavo enkavstik, s katero se je Kranjčan predstavil že lani. Njegova dela so v Velenju lepo sprejeli, še več uspeha pa je imel lani v Banja Luki. Tamkajšnja kritika je bila do sedaj malo kdaj tako radodarna s pohvalnimi ocenami.

Milan Batista se je rodil 1924. leta v Logatcu. Na srednji in visoki šoli je študiral v Ljubljani, diplomiral pa je 1951. leta. Njegovo prvo službeno mesto likovnega pedagoga je bilo 1952. leta v takratni nižji gimnaziji v Tržiču. Potem je ves čas ostal na Gorenjskem. 1958. leta je prišel v Kranj, kjer je že tri leta vodja Centra za estetsko vzgojo v novih prostorih v delavskem domu. Doma nima ateljeja. Ustvarja med mladimi v Centru in prav sedaj se pripravlja na razstavo akvarelov in gvašev v Naklem.

V likovni dejavnosti se trenutno poskuša pod njegovim pedagoškim vodstvom okrog 50 pionirjev, 25 mladincev in tudi nekaj starejših amaterjev. Vendar pa to ni edina dejavnost Centra. V njej razvijajo tudi filmsko in lutkovno. Imajo pa tudi angleške, nemške in francoske jezikovne krožke.

»Tiste freske so naredili mladi likovniki,« je pripovedoval, ko sva potem kramljala v pisarni zveze kulturno-prosvetnih organizacij. **Delali so jih tudi mesec dni in porabili za več tisočakov barv. Jaz jim le pomagam, svetujem in razlagam neznane značilnosti likovne umetnosti. Sami ste videli, da nam bo kmalu zmanjkalo sten. Vendar pa s tem ne bodo zamrla hotenja in želje po ustvarjalnosti teh mladincev, pionirjev in amaterjev. Le njihovo delovno okolje bo potem bogatejše in bolj barvito.«**

Kot pedagog je Milan Batista spoznal, da je otroška risba test osebnosti. Zato se pri pedagoškem delu vedno podredi ustvarjalcu. Pomaga mu, kjer se zataknе in hkrati pazi, da mu ne vsiljuje nekaj tujega. Vsako vsiljevanje, gledano s pedagoške plati, je lahko razdiralno in moti željo po ustvarjanju. To je Milan Batista spoznal med vojno, ki se je spominja skozi zapore in koncentracijska taborišča.

Sam takole pravi o likovni umetnosti kot pedagoški panogi.

»Likovnost je najbolj popolna pedagoška panoga. V njej so zajete vse tri človeku potrebne komponente: mentalnost (razum), emocionalnost (čustvo) in tehnika (praktičnost). To pa so trije nujni in najbolj celoviti pogoji ustvarjalnosti. In dolžnost pedagoga je, da pri mladem človeku, ki je že-da sva hitro prešla na povsem novo področje.

»Kultura je obča lastnina, kar pomeni, da smo vsi njeni lastniki in vsi zanjo odgovorni. Naši kulturi, za katero pa menim, da nekoliko nazaduje za civilizacijo, pa bi bilo treba dati takšno vsebino, da bo resnično postala del slehernega človeka. In menim, da se prav v tem kaže kvaliteta programa, ki je pred nami. To pravim zato, ker program predvideva tudi vse organizacijske možnosti, da bo lahko sleherni občan vplival na kulturno vsebino.«

S tem najbrž mislite na nov organ, imenovan kulturna skupnost?

»Prav to. Menim, da bi morala biti sestavljena iz določenega števila profesionalnih kulturnikov in določenega števila občanov, ki se s kulturo ne ukvarjajo poklicno. Od tega programa naj bi bila potem odvisna tudi kulturna politika, ki bi se kazala v dejavnosti vseh kulturnih organizacij v občini. Seveda pa je oboje odvisno od zmogljivosti oziroma denarja, s katerim bo kulturna skupnost razpolagala.«

In kakšna naj bi ob tako zamišljeni organizaciji bila potem v občini kulturna dejavnost?

»V njej bi moral odsevati program krajevnih skupnosti in poklicnih kulturnih institucij, pri čemer pa bi morala na terenu odigrati vlogo organizatorja društev, posameznih skupin itd. zveza kulturno-prosvetnih organizacij. Društvu, kulturni skupini in podobno bi potem moral pomagati strokovni center, sestavljen iz profesionalnih in neprofesionalnih kulturnih delavcev. Dolžnost takšnega centra bi torej bila: strokovno pomagati posamezni skupini oziroma dejavnosti v krajevni skupnosti. To naj bi pripomoglo, da bi bila vsebinska in strokovna vrednost določene oblike oziroma dejavnosti boljša kot do sedaj.«

V nadaljnjem kramljanju je Milan Batista menil, da bo na začetku uresničevanja programa vsebina najbrž malo šepala, ker bo prav gotovo težko ustreči željam občanov in jih uskladiti s širšimi potrebami. Še posebej zato, ker kulturna zavest danes precej zaostaja za razvojem tehnike, proizvodnjo oziroma drugimi družbenimi dobrinami.

Vseeno pa pravi, da je že s programom razvoja kulture v kranjski občini bil narejen velik korak naprej. Tudi nedavna javna razprava, v kateri je sodeloval, kot ustvarjalec dela programa, je pokazala precejšnje zanimanje za bodočo kulturno politiko. Poudaril pa je tudi, da bo tako zastavljen program terjal dosti naporov, dobre volje in strpnosti pri uresničevanju.

Iz najinega kramljanja sem izvedel veliko novega. Spoznal sem namreč delček ustvarjalnosti likovnega pedagoga in umetnika. Plod te ustvarjalnosti se kaže v mladih likovnikih in njegovih delih. In čeprav se je najin pogovor obrnil tako, da sva dobršen del posvetila razmišljanju o dejavnosti Centra za estetsko vzgojo, sem bil nazadnje prepričan, da bo uresničevanje bodočega kulturnega programa v občini moralo postati cilj slehernega občana in hkrati odgovornejša dolžnost vsakega kulturnega delavca oziroma ustanove.

A. Žalar

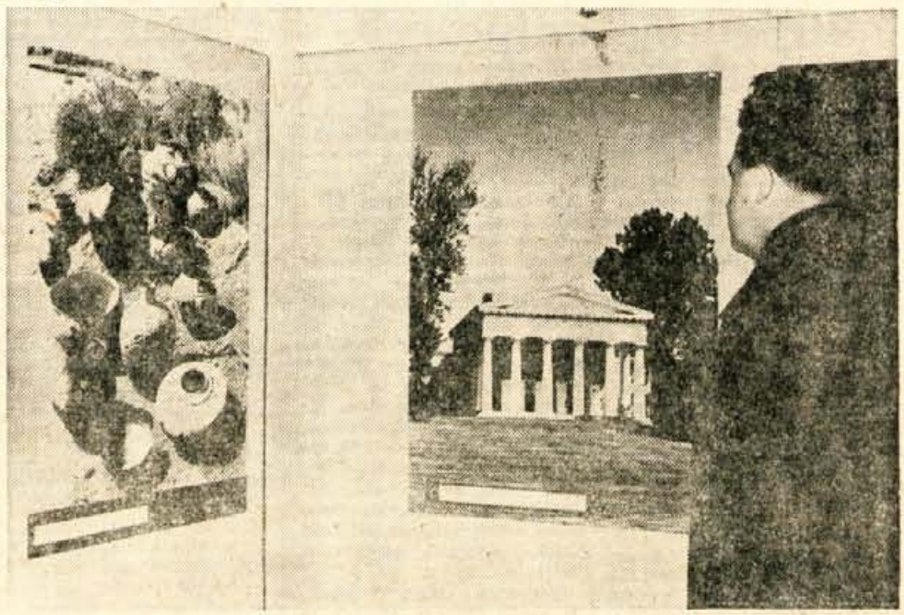

V Mestni hiši v Kranju je razstavljena uporabna umetnost v Ameriki. Razstavno gradivo je dal oddelek za tisk in kulturo pri ameriškem generalnem konzulatu v Zagrebu.

Foto- F. Perdan

Te dni po svetu

PRAGA, 21. januarja — Češkoslovaški predsednik Ludvik Svoboda je v govoru na radiu in televiziji dejal, da mora češkoslovaško ljudstvo zaupati svojim voditeljem in da brez podpore ne morejo in nočejo vladati. Za uresničitev izgradnje demokratične in svobodne države niso potrebni ultimati, temveč aktivna podpora za ustvarjalno delo. Brez te podpore preti državi anarhija in razsulo, ki bi lahko pripeljalo tako daleč, da bi moral prevzeti vlado kdo drug.

MOSKVA, 22. januarja — Štirim sovjetskim vesoljcem — Šatalovu, Volinovu, Jelisejevu in Hrunovu so podelili odlikovanja junakov Sovjetske zveze za uspešno opravljeno potovanje okrog Zemlje.

PARIZ, 22. januarja — Po nedavni izjavi bivšega premiera Georgesa Pompidouja, da bo kandidiral na prihodnjih predsedniških volitvah, je francoski predsednik de Gaulle dejal, da se ne namerava umakniti s položaja predsednika republike pred letom 1972.

BEOGRAD, 22. januarja — Pomočnik državnega sekretarja za zunanje zadeve Dimče Belovski je odpotoval na obisk v Etiopijo, Indijo, Indonezijo in ZAR, kjer se bo pogovarjal o pripravah za sestanek zunanjih ministrov neuvrščenih dežel.

MOSKVA, 23. januarja — Medtem ko so se sovjetski vesoljci peljali na sprejem v kremeljsko palačo skupaj v koloni s sovjetskimi voditelji, je nekdo z revolverjem streljal na kolono avtomobilov. Pri atentatu sta bila ranjena šofer in en agent iz spremstva, medtem ko je drobec stekla zadel tudi vesoljca Beregovoja. Sovjetske oblasti so ob tem dejanju najprej izjavile, da je bil atentator shizofrenik, kasneje pa so dejali, da pomeni atentat »akt provokacije«.

PARIZ, 23. januarja — Francoski zunanji minister Debre je izjavil, da je Francija pripravljena prodati Libanonu orožje v obrambne namene.

SAARBRÜCKEN, 23. januarja — Po nedavnem napadu na skladišče orožja pri Lebachu blizu Saarbrückna je zahodnonemška policija aretirala več ljudi, za katere so ugotovili, da so pripadniki zahodnonemške vojske. Ob napadu na skladišče orožja so bili ubiti trije zahodnonemški vojaki.

Ljudje

Žive baklje v Češkoslovaški

Danes bodo iz dvorane Karlove univerze v Pragi spremili na zadnjo pot 21-letnega študenta filozofije Jana Palacha, ki se je prejšnji teden polil z bencinom in se zažgal. Vsa zdravniška prizadevanja, da bi rešili mlado življenje, so bila zaman.

Jan Palach je s svojo demonstracijo, s svojim samosežigom nehote spet obrnil svetovno pozornost na dogajanja v Češkoslovaški, ki se je pred petimi meseci po okupaciji s četami članic varšavskega sporazuma znašla v težkem in obenem v precej čudnem položaju. Palachov samosežig na Vaclavskem trgu v Pragi je zlasti v Evropi povzročil šok. Živa baklja je opozorila na nenormalno stanje, ki ga danes preživlja Češkoslovaška. Skratka, smisel praškega samosežiga je bil protest proti stvarnosti, s katero se je ČSSR hote ali nehote morala sprijazniti pred petimi meseci. Videti je, da je drastični primer v Pragi hotel zavreti napredovanje logike, da »kar se je zgodilo, se je zgodilo. Zato naj bi pozabili čimprej na to dejstvo in naj bi mislili samo na prihodnost.« Takšna mišljenja so danes vsak dan prisotna v državah, ki so Češkoslovaško avgusta lani okupirale in takšna mišljenja je opaziti tudi v sami Češkoslovaški.

Številni poznavalci češkoslovaških razmer ugotavljajo, da pomeni omenjena logika bežanje pred resnico in strah pred posledicami, ki morajo neogibno nastati, če vztrajamo na tem, da je bila z avgustovsko okupacijo ČSSR grobo kršena suverenost. Palachov korak pomeni na eni strani predrasličen in prestrašen primer stopnjevanega pasivnega odpora, ki so ga državljani ČSSR manifestirali v lanskih avgustovskih dneh. Najbolj tragično dejstvo pa je v tem, da je 21-letni študent filozofije z ognjenimi zublji na svojem telesu opozoril javnost in vodstvo svoje dežele na resnico, da »normalizacija« v ČSSR ni normalna, da 21. avgusta ni mogoče pozabiti in da se ga ne sme pozabiti.

Znano je, da so na Češkoslovaškem po Palachovem samosežigu zabeležili še nekaj živih bakelj. Ta grozovit način protestiranja in opozarjanja na mračno stvarnost današnje Češkoslovaške je povzročil zaskrbljenost vseh češkoslovaških državljanov. Na Vaclavskem trgu, prizorišču prvega samosežiga, so se spet zbrali praški mladinci in mladinke in organizirali pogovore, ki so tako značilni za lansko »češkoslovaško pomlad« in za prve dni avgustovske okupacije. Praške ulice so spet postale prizorišče mirnih demonstracij, demonstracij, ki so kazale odločnost za nadaljevanje socialističnega preporoda, ke se je začel lani.

Tako tragična dejanja mladih ljudi v ČSSR, pa tudi besede češkoslovaških voditeljev — Svobode, Dubčka, Černika in Smrkovskega, dokazujejo, da so v današnji češkoslovaški stvarnosti spet v ospredju nerešeni problemi države, nastali po vojaški intervenciji.

Vili G.

in dogodki

Mož, ki se ne boji mraza

Nenavaden intervju pod Vršičem

Poznate Boža Wagnerja? No, ime pove toliko kot nič. Boža je treba videti, šele potem se vam njegov lik vtisne v spomin. Nevsakdanjih stvari zlepa ne pozabimo, zato bodo tisti, ki so vsaj enkrat naleteli na tega črnolasega možaka, takoj vedeli, za koga gre. Kajti vse na njem, njegovo življenje in navade, je nekaj posebnega. Zanj ne veljajo nekatere osnovne in za navadne smrtnike same po sebi umevne naravne nuje, ki jih moramo upoštevati, če hočemo ostati pri življenju.

Toda čas bi že bil, da opišem svoje srečanje z Božom. Kakopak, bilo je nenavadno. Predstavljajte si dva prezebla novinarja, ki po službeni dolžnosti tičita ob zasneženi cesti, na pol poti do Vršiča. Čevlji so se mi spričo rezkega dopoldanskega mraza zdeli kot miniaturna hladilnika. Tesno zapeta bunda je le slabo ščitila pred glodajočim januarskim hladom. Videl sem, da se mojemu kolegu ne godi nič bolje. Oba pa sva naravnost sočustvovala z lahkomiselneži, ki so si upali tja gor v špičakih. Nič te ne stane, če ob takih prilikah malo zakolneš, sem sklenil in že odprl usta, hoteč izkašljati nekaj sočnega. Ampak ni bilo časa, kajti prav tedaj jo je izza ovinka, kot v posmeh podhlajeni druščini, primahal plečat možak. Na sebi je imel samo težke okovane čevlje in tanke elastične kopalne hlače. Prisotni se še niso dodobra ovedli, že je »prikazen« hitrih nog izginila. Francijevi prsti so nemočno obstali, ne da bi se spomnili in pritisnili na sprožilec fotoaparata. Torej bo dokaz izostal?

To pa ne. Imela sva namreč srečo. Pozneje, ko smo jo mahali nazaj proti Kranjski gori, je vešče prijateljevo oko za neko lesenjačo ob cesti uzrlo golega sprehajalca. Kopalne hlačke so bile še vedno edini kos obleke, ki je ščitil telo pred mrazom. Stopila sva bliže, upajoč, da nama bo možak privoščil par besed.

»Malo počivam in se sončim,« je prijazno povedal nenavadni intervjujanec, katerega kožo bi lahko primerjali samo še z barvo polti dalmatinskih ribičev sredi avgusta. »Športnik sem, planinec. Po hribih vedno hodim takole oblečen. Temperatura zame ni važna. Seveda, človek mora biti treniran in utrjen, da si lahko privošči malo manj garderobe.«

Božo Wagner je velik ljubitelj naših gora. Vsak teden vzame pot pod noge in se kam povzpne. Če ga danes srečate kje v Kamniških Alpah, bo jutri zagotovo že naskakoval vrhove Julijcev. Drugi njegov konjiček pa je kolesarjenje. Kot sva izvedela, vrti pedala kadar le more in dokler mu snežne razmere to dovoljujejo.

»Ko sem se pred leti potikal po italijanskih hribih, so turisti, ne zaupajoč svojim očem, prihajali bliže in me skoraj otipavali, da bi ugotovili, ali sem v resnici čisto gol in ali ni po sredi kakšna zvijača.« je s kancem ponosa v glasu pripovedoval Božo.

»Kam ste pa namenjeni danes?« sva se pozanimala.

»V Kranjsko goro grem, potem pa v Ljubljano. Opravil sem turo Belca - Srednji vrh - Vršič. Zvečer si bom pa privoščil še malo drsanja v hali Tivoli. Saj res, tudi drsalke so ena mojih strasti.«

Za Boža Wagnerja ni nikdar prehladno. Njegovo utrjeno telo je neobčutljivo tudi za najnižje januarske temperature. — Foto: F. Perdan

Plečati Božo, tehnik po poklicu, je Ljubljančan. Da pa bi kdo ne mislil, da mož ne dela drugega kot hodi okrog in s svojim razgaljenim telesom vzbuja pozornost, naj povemo še nekaj. Samosvoji hribolazec je namreč tudi krvodajalec. Petintridesetkrat je doslej daroval dragoceno tekočino. Kot sam pravi, se ima za odlično kri zahvaliti ravno trdemu špartanskemu življenju.

Zaželeli smo si srečo in se poslovili. Možak je obležal prav tam, kjer sva ga našla, nastavljajoč svoje telo opoldanskemu soncu. Ko sem še zadnjič pogledal k leseni koči ter proti zagorelj postavi pred njo, se je Božo ravno začel masirati s snegom. Mravljinci so mi spolzeli po hrbtu in skoraj steči sem moral, preden je drget popustil.

I. Guzelj

MEGLENI KROG

26.

»Bodite brez skrbi,« je odvrnil Peter in s pažem odšel iz sobe. Na širokem hodniku se je za hip ustavil in občudoval drago pohištvo, težke preproge in dragocene gobeline. »Lepe reči imate tu, sin moj. To je res znamenit hotel!«

Paž, ki ni bil vajen take zaupljivosti od visokih gostov, ga je najprej debelo pogledal, potem pa je ponosno odvrnil. »Da, najodličnejši v vsem Londonu, Mr. Rae.«

Peter se je radevolje pridružil tej sodbi. »Če si hoče človek tu najeti celo vrsto sob, mora pač globoko poseči v žep, kaj?« Iz žepa je potegnil bankovec, ga zganil in vtaknil pažu v žep. »Lahko bi mi napravil uslugo in pozvedel, koliko plačuje Mr. Dargi za svoj apartma, sinko moj! Veš, kdo sem, tu imaš številko mojega telefona, pa mi sporoči, kakor hitro moreš!«

Dečko se je nekoliko obotavljal. »Ali boste pisali o Mr. Dargiju?«

»Morda,« je odvrnil Peter in stopil v dvigalo.

Z vrha stopnišča ga je opazoval Moran, ko je odhajal iz hotela in je nato kot slučajno stopical po hodniku. Dvigalo se je vrnilo in se ustavilo ravno pred njim in iz dvigala je stopil paž z bankovcem v roki. Moran mu ga je vzel in ga zamišljeno gledal.

»Kaj pa je hotel vedeti?«

»Koliko plačuje Mr. Dargi za svoj apartma.«

Na Moranovem obrazu se je pojavila skrb ali skoro strah.

»To je hotel vedeti?« Naglo je segel v listnico, vzel iz nje enak bankovec in oba stisnil pažu v roke. »Tu imaš še enega, da bo imel prvi družbo. Nič ne bi škodilo, če bi temu preradovednemu fantu malce zagodli! Kako bi bilo, če bi ti na primer dejal: sedemsto na leto. Mislim, da bi bilo to dovolj.«

Pricetu je bilo prav tako. »Sedemsto. V redu, Mr. Moran!«

»Prav!« Moran je prijazno pokimal. »Zdaj pa izgini.«

Vesel dobre kupčije, je je dečko naglo pobrisal, Moran pa je odšel k svojemu strogemu gospodarju. Ko pa je stopil v sobo, je videl, da je fotelj, kjer je prej sedel Dargi, prazen. Odprl je vrata in sosedno spalnico, ki je bila poleg in zagledal Dargija, ki je stal pred toaletno mizico, z majhno lekarno, raznimi stekleničkami in obvezami pred seboj. Slekel se je bil in je z bolestnim izrazom na obrazu ravno odstranjeval obliž na svojem mišičastem stegnu. Pod obližem se je prikazala dolga, široko zijajoča grda rana. S kritičnim pogledom je ogledoval poškodbo in tiho zaklel: »Takele Lugerjeve pištole ti naredijo prav grdo packarijo, Moran!«

13.

Bilo je po kosilu okrog dveh, ko je prišel Peter v Croydon in našel Jane Selby v njeni prijetni dnevni sobi pri črni kavi. Odkrito se je razveselila njegovega obiska, kajti v preteklih dvanajstih urah je morala zelo veliko misliti nanj. »Ne vem, ali naj sploh še grem v pisarno k Lisgardu, ali ne? Mama pravi, naj bi si poiskala drugo službo, toda . . .«

V tem trenutku je prišla v sobo Mrs. Selby in prijazno stisnila roko mlademu možu. Videti je bilo, da je v velikih skrbeh zaradi hčere.

»Kaj menite, Mr. Rae? Svetujte, kaj naj stori Jane? Neradi bi imeli kake neprilike.«

Peter je je mirno pogledal. »Mislim, da gre lahko jutri brez skrbi v pisarno.«

»Pa mislite, da se ji ni treba več bati?«

»Policija, ki dobro pozna navade teh gangsterjev, je mnenja, da je nevarnost minila, jo je pomiril Peter. »Po mojem mnenju je Lisgardova pisarna celo najbolj varno mesto za Jane kajti Sove dobro vedo, da bi Lisgard težko dokazal svojo nedolžnost, če bi bila Jane še enkrat napadena. Prepričan sem, da ni nobene nevarnosti več!« Razložil je ves Flaggove utemeljitve in razumni ženi je to zadoščalo.

»Seržant Newall, ki je bil danes tu, je prav tako mislil,« je dejala. Ta novica je Petra presenetila. »Tako? Da je bil tu? Pa mi ni nič povedal, da vas namerava obiskati, ko sem ga davi srečal.« »Oglasil se je okrog poldneva samo mimogrede,« je dejala Jane.

»Newall je torej moral iti k Selbyjevim takoj po sodni obravnavi,« je razmišljal Peter in se muzal. »Newall je res pravi zaplotnik, niti besedice ni črhnil o tem.« Nato je vstal. »Zdaj moram pa tudi jaz dalje, ker se moram še danes popoldne sniti z nekom — upam vsaj, da se mi bo posrečilo.«

Jane je prisluhnila. »Z Lisgardom mogoče?«

»Ne, z nekom drugim, ki je pa tudi študiral na juridični fakulteti. Rowe se piše. Znan pravnik je,«

živahno je prikimala. »Rowe in Spender. Tu in tam smo z njim v poslovnih stikih.«

»Kaj pravite? To je pa novo zame! Rowe je namreč danes zjutraj pri sodni razpravi branil nekoga, ki me zelo zanima. Ali ga poznate?«

»Videla sem ga samo enkrat in to prav včeraj. Ko sem srečala vas, sem bila ravno na poti k njemu in sem ga nato obiskala v njegovi pisarni.«

Zveza med advokatoma Rowejem in Spenderjem ter Lisgardom ga je začela zanimati. So bili ti stiki res samo slučajno? Toda svojih sumnjih ni ničesar izdal. »Ta je pa dobra!« je dejal lahkotno. »Kakšen pa je bil?«

»Zelo ljubeznjiv, samo nekoliko okostenel. Več ne vem povedati.«

Na Šentjanževo in Jurjevo so se menjavali hlapci

(Nadaljevanje)

Otroci v bajtarskih družinah so nosili obleko in obutev navadno drug za drugim: mlajši za starejšim. Tako je bil včasih kakšen otrok videti kot strašilo, ker mu je bilo vse preveliko in še raztrgan je bil. Čevljev skoraj poznali niso, ampak so nosili cokle, pa še teh niso imeli vsi družinski člani.

Tudi prehrana je bila zelo slaba, saj takšnih dobrot, kot jih imamo danes, niso poznali. Jedli so le domačo hrano, predvsem krompir, pa še ta je bil večkrat nezabeljen, če pa je bil zabeljen, so ga zabelili z lojem. Tudi sok (ajdov, koruzni, pšenični) je bil pogosto na mizi, potem pa še zelje, žganci, repa. Meso so redko videli: le za božič, veliko noč itd.

Zaradi vsega povedanega ni čudno, če so morali člani družine takoj zapustiti hišo, ko so bili količkaj sposobni za delo. Z odhodom iz hiše so razbremenili starše in s tem izboljšali položaj mlajšim članom družine, ki še niso bili sposobni za delo. Najprej so odhajali služit za **pastirje in pastirice**, potem, ko so malo odrasli, za **malega hlapca** (ali za deklo-služkinjo), ko pa so bili stari okrog 20 let, so bili sposobni že za **velikega hlapca** ali dekla, saj so bili že za vsako delo. Z leti, ko so tako napredovali, se jim je seveda izboljšala tudi plača.

Marsikateri hlapec ali dekla sta vztrajala pri istem gospodarju tudi po dvajset ali celo več let, če sta se pri njem dobro počutila, če je bila hrana in plača dobra in če sta se z gospodarjem seveda razumela. Če pa se je nekomu slabo godilo, ni vztrajal pri isti hiši niti leto dni, čeprav se je pri nastopu službe obvezal, da bo služil eno leto.

Navada je bila, da sta se gospodar in hlapec vnaprej dogovorila za plačo. Za mladoletne so se dogovorili starši in gospodar. Zmenili so se v večini primerov za denar, hrano, obleko, drva itd. Denar in obleko je hlapec včasih seveda sam zadržal, če le niso bili doma v preveč hudih težavah, hrano in drva pa so prejemali skoraj povsod starši, da so malo lažje živeli in vzdrževali še mlajše člane družine.

Če se je v te siromašne bajtarske družine vgnezdila še bolezen, je bilo seveda še večje gorje. V takih primerih je bil bolnik povsem odvisen od dobrosrčnosti posameznih ljudi. Če so morali k bolniku klicati zdravnika, je stroške navadno nosila občina, saj sam ni imel premoženja in še manj sredstev za plačilo, na priboljšek pa niti pomisliti ni smel. Pokojnin nisos imeli; zanje sploh niso vedeli in ne slišali o njih. Zato ni čudno, če je marsikateri ostarel in izmozgan hlapec umrl na slami v kakšnem hlevu, zapuščen in od ljudi pozabljen. Nekoliko bolje je bilo za tiste, ki so bili oženjeni, saj so lahko otroci skrbeli zanje. Delati je pa moral včasih vsak tako dolgo, dokler ni povsem omagal, saj pokojnin ni bilo. Zato je bilo včasih tudi toliko beračev, ki so morali s culo (z vrečkami) od hiše do hiše. Prosili so miloščino, s katero so se preživljali. Včasih je bilo v marsikateri družini zelo kritično, če ni bilo nič naprošene miloščine, za delo pa nobenega sposobnega člana.

Dela je bilo včasih pri vseh kmetijah dovolj, saj takrat mehanizacije še ni bilo. Pozimi so morali rezati rezanico (**škopo**) **na trugo**, seveda ročno. To delo je bilo naporno, saj ga ženske skoraj niso mogle opravljati. Še za moške je bilo to naporno delo, ki je šlo zelo počasi izpod rok. Za rezanje enega otepa slame (ki tehta od 15 do 25 kg) je bilo potrebno pol ure do ena ura. Če je bilo v hlevu okrog 20 ali še več govedi, potem se je moral eden zelo truditi, da je narezal dovolj škope za krmljenje. Če sta bila pri hiši dva hlapca, sta oba rezala, dekle pa so ravnale slamo (če je seveda niso poravnali že pri mlatvi). Če je bilo deževno vreme ali zelo hud mraz in če je bilo dovolj narezane škope, so ostali v hiši in izbirali fižol, koruzo in včasih tudi ječmen. Iz fižola so odstranjevali smeti, ga sortirali po sortah (če je bil pomešan), razen tega pa so od tistega za hrano oddvojili tudi boljšega za seme. Če je bilo vreme zelo slabo in če niso imeli drugega dela, pa seveda, če je bil gospodar slab, hudoben, je na skrivaj zmešal že prebrani fižol in s tem ponovno zaposlil hlapce, dekle in pastirje. Včasih so pridelali zelo veliko fižola; sejali so največ prepelčarja in **mandaljona**. Višek je gospodar prodal, ostalo pa je bilo za hrano in za seme.

Koruzo in ječmen so izbirali samo toliko, kolikor ga je posamezen kmet prihodnje leto potreboval za seme.

Tudi drva so včasih napravljali vsa pozimi in ročno. Krožnih žag sploh niso poznali. Kurili so samo z drvmi, premoga in elektrike ni bilo. V kmečkih krušnih pečeh so kurili v glavnem z butarami, le pri kuhanju so kurili z drvmi. Vse so včasih kuhali v krušnih pečeh, saj današnjih kuhinj in štedilnikov niso poznali. Ker so kuhali tudi hrano za prašiče, so drv seveda zelo veliko porabili. Tudi dela poleti so bila vsa ročna (mlatev, žetev itd.).

Janko Oselj
Voglje
(Konec prihodnjič)

Gorenjski kraji in ljudje

Potomec brez talenta

V Biarritzu živi lastnik bencinske črpalke z zelo slavnim imenom — Debussy. V resnici je lastnik tudi potomec znanega francoskega komponista. Sam iskreno priznava, da si je sicer prizadeval, da bi nekaj dosegel v glasbi, vendar je očitno brez tistega daru, ki je njegovega deda proslavil po vsem svetu.

Večji potomci

Antropološke meritve so pokazale, da se je od leta 1890 pa do 1950 poprečna višina Evropejca pomaknila za celih sedemnajst centimetrov navzgor. Azijski narodi pa tudi latinskoameriški so večinoma majhne rasti. Majhna velikost ni genetske narave, pač pa je posledica bolj revne prehrane. Le s prehrano bogato z beljakovinami bi se človekova višina postopoma izenačila v vseh predelih sveta.

Bodočnost brez pečenke

V bodočnosti se obetajo mesojedcem bridki časi. Če se bodo namreč uresničile napovedi o ogromnem porastu človeštva na zemlji, bo za človeško prehrano veliko bolj racionalno pridobivati rastlinsko hrano bogato s proteini kot pa rediti govedo ali kokoši. Takrat bo treba napraviti križ čez jedi, ki jih uživamo s slastjo, pač pa bo treba jesti samo to, kar organizem potrebuje.

Premikanje celin

Ameriška in evropska celina bosta leta 1990 za 30 centimetrov bolj odmaknjeni druga od druge kot sta sedaj. Znanstveniki, ki so na raziskovalni ladji raziskovali dno Atlantskega oceana, so našli dokaze za teorijo, po kateri se ameriška celina počasi oddaljuje od evropske. Pojav razlagajo s krčenjem zemlje v njeni notranjosti.

Naš divji zahod

Med snemanjem filma Old Shaterrhand v Jugoslaviji je Lex Barker dejal, da je pri nas v bistvu res tako kot na divjem zahodu. V hotelu je bila namreč v celem nadstropju le ena prha. Če je bila slučajno prosta, je prav v trenutku, ko se je dobro namilil, zmanjkalo vode.

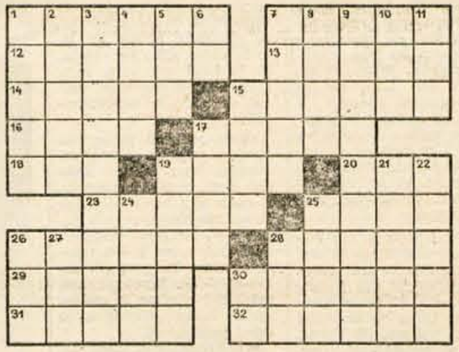

VODORAVNO: 1. mesto v Slavoniji, kjer je bilo taborišče slovenskih izseljencev med II. svetovno vojno, 7. roman pisatelja Finžgarja, 12. obsežen spis, velik referat, 13. mestece na severu Iraka blizu meje Perzije, 14. plod hrasta, 15. kamnosek, 16. grški bog divjega vojskovanja, 17. oseba iz Jurčičevega romana Deseti brat, 18. greben, 19. italijansko pristanišče ob jadranski obali, kjer je bila med II. svetovno vojno baza NOV, 20. mestece v Italiji pri Torinu, 23. Ibsenova drama, 25. korist, 26. vrsta pese, 28. reka, ki teče skozi Belgijo in Nizozemsko (nizozemsko ime je Mass), 29. vodna žival (pomanjševalnica), 30. franc. matematik in filozof, izumitelj hidravlične stiskalnice itd. (1623-62), 31. drugo ime za vampe, 32. osnove tekstilne surovine (rasil., živalskega, rudninskega itd. izvora).

NAVPIČNO: 1. velik ogenj, 2. glasbena stvaritev, 3. kraj na Gorenjskem s kovinsko industrijo (Selška dolina), 4. grški čaj, 8. značilni pojav na Krasu (množ.), 9. glavno mesto Tibog ljubezni, 5. zelo strupena kača, 6. arabski žrebec, 7. znaroiske, 10. pot, ulica, smer (lat.), 11. orel v germanski mitologiji, 15. barva igralnih kart, 17. pritok Volge iz Urala, 19. mostički, 21. mestece v Boki Kotorski, 22. redko žensko ime, 24. omlačen snop, 25. poljski pridelek, 26. kratica za »brutoregistrska tona«, 27. varuh domačega ognjišča pri starih Rimljanih, 28. slov. zgodovinar, avtor Zgodovine slovenskega naroda, (Josip), 30. nekdanja kratica v Avstro-ogrski za politično sumljive.

Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja

Domovina

III. DEL **195**

Ima ga, da bi stekel naravnost v župnišče, sedel za staro orehovo pisalno mizo in začel pisati.

Tako toplo mehkobo čuti v prsih, kakršne ni čutil še nikoli, saj mu je bilo pisanje pridig vselej najtrši oreh.

To pa, kar sedaj čuti v sebi, je pravi navdih božji, kakor da ga je napolnil sam sveti Duh, ne da bi mu bilo treba prej po petkrat ali še večkrat moliti k Svetemu Duhu, kakor vselej, pa je navadno kljub temu moral ure in ure gristi peresnik, preden je kaj napisal.

Zdaj pa bi šlo brez duhovne priprave.

Besede o čudežu, s katerim je bog potrdil svojo vsemogočnost, bi mu tekle na papir, kakor da mu jih narekuje v duši sam bog.

To je tisto, kar čutijo v sebi dobri pisci pridig. To je tisto, kar imajo v sebi pisatelji, kadar se lotevajo dela.«

Todaj poprej mora še k Uršičevim. Zato ne posluša Kraguljeve, ki pravi, da ji je sedaj žal, ker mu je pokazala pismo.

Kraguljeva Uršičevim ne privošči ne sreče ne veselja.

»Žalost naj jih razžre! Žalost naj jih ubije!«

Toda župnik teh besed ne sliši več, marveč že hiti po bregu navzdol in šele sedaj opazi, kako lep in kako mil je ta oktobrski dan.

Gozdovi že plamenijo v rdečezlatih jesenskih barvah.

Matajur je ogrnjen v pravi mašniški ornat . . .

Nekakšno velikonočno občutje ga navdaja, čeprav je jesen in je bila zadnja nedelja že druga oktobrska nedelja.

Vrhovi snežnikov so kakor škofovska pokrivala.

Triglav kakor papeška mitra.

Druge gore kakor množica duhovnikov . . .

Tako občutje navdaja župnika in v srcu mu zazvenijo besede preroka Danijela, ki jih je davi na dan svetega Kalista, papeža in mučenca, molil pri pristopni molitvi:

»Sacerdotes Dei benedicite Daminum
sancti, et humiles corde laudate Deum.
Benedicite omnia opera Domini Domino
laudate et superexaltate eum in saecula . . .«

S temi besedami v srcu pride do Uršičeve hiše, a gre mimo, ker zagleda na pragu Štefi zatopljeno v neko pismo . . .

»Nemogoče, nemogoče,« ponavlja Štefi.

Pismo je Jakobovo.

Ljuba sestra! Tebi pišem, ker se bojim, da bi novica, najsi bo še tako dobra in vesela, učinkovala na starše huje kakor pismo, ki sem vam ga pisal, ko so me obsodili na smrt, bil sem pripravljen nanjo, pa se je zgodilo, česar niti sanjati nisem upal, čeprav sem si sleherni dan po obsodbi želel in si celo govoril: nekaj se bo zgodilo. Nekaj se mora zgoditi, kar bi me rešilo. Ne bom ti opisoval, kako so potekali dnevi po obsodbi, dnevi čakanja na izvršitev smrtne obsodbe. Prva noč je bila najlažja, če jo primerjam s kasnejšimi nočmi, zakaj prvo noč sem si govoril samo to: Vsa bolečina je samo strah pred poslednjo bolečino. Jutri te bolečine ne bo več. Samo da bi dobro merili in me že s prvim strelom ubili. Tisto noč sem mislil na smrt samo toliko, kolikor misli človek, ki ga boli zob, pa ga skrbi, kako ga bo zaskelelo, ko mu ga bo zobar zgrabil s kleščami in izruval. In ker se zjutraj to ni zgodilo in ker so mi povedali, da ne bom usmrčen prej, dokler sodbe ne podpiše cesar, sem se vsako jutro, ko je minila ura, ko izvršujejo smrtne obsodbe, vnovič rodil in vzljubil dan, ki je prihajal in ki mi je pomenil celo življenje. Zato pa sem začel vnovič trpeti, ko je dan umiral in ko se je z večerom začenjala noč. Vsako noč bolj sem sovražil smrt, ki me morda zarana že čaka. Šele tedaj, ko sem neko noč zaslišal korake in potem rožljanje pred vrati moje celice, se je strah pred nasilno smrtjo zopet zmanjšal v strah človeka, ki mu bodo izpulili zob. Bil sem prepoten od tega stralu. Toda to ni bil strah pred smrtjo samo, marveč zopet samo strah pred bolečino, kako me bo zaskelelo, ko me bodo prebile krogle. No, in potem se je zgodilo najbolj nepričakovano. Povedali so mi (trikrat so mi morali ponoviti, preden sem razumel), da ne bom ustreljen, pa še nisem prišel k sebi, marveč mi je bilo, kakor da me je udarila kap, da hromim, da umiram . . . Bilo mi je celo tesnobneje in celo večji krči so me grabili kakor takrat, ko so mi brali smrtno obsodbo. Mislil sem, da bom od nepričakovane novice umrl. Zato vem, da lahko tudi dobra novica uničujoče udari človeka, včasih celo bolj kakor slaba, taka, kakor je bila moja smrtna obsodba, ki sem jo pričakoval in bil pripravljen nanjo. Zato pišem tebi, ki te imam za duševno najbolj močno. Čeprav bo mogoče nepričakovana vesela novica tudi tebe udarila kakor mene, jo boš vseeno lažje in brez večjega pretresa prenesla, kakor bi jo oče ali mati, ki sta stara. Pripravi ju nanjo. Upam, da boš znala. Reci na primer, da si zatrdno zvedela, da niso še nikogar, ki je bil po cesarjevem mirovnem proglasu prejšnji mesec obsojen na smrt, usmrtili in da zato tudi jaz še ne morem biti mrtev. Reci, da si slišala, da je cesar nekatere že pomilostil in da bo mogoče tudi mene. No, nekaj takega jima povej in ju počasi pripravi, da bosta na mojo pomilostitev pripravljena in da ju ne bo udarila kot strela z jasnega. Sreča, tega bi včasih ne verjel, čeprav o tem govore pravljice in povesti, sreča lahko tudi ubija, če je prevelika in nepričakovana. Tega pa ne bi hotel. Žal mi je, ker se mi je s poslovilnim pismom tako mudilo. In če sem odkrit, se tega pisma, čeprav se ne spominjam več, kaj sem pisal, zdaj celo sramujem. Ne samo zato, ker sem se najbrž delal večjega junaka, kakor je lahko človek, marveč zato, ker sem materi in očetu in tudi vam vsem povzročil preveliko bolečino. Toliko za danes. Zdaj pa le še to, da sem mislil, da bomo ostali kaj dalj v Ljubljani, a so nas že čez dva dni poslali zastražene v Furlanijo, v Codroip k 1. Gebirgsschützenregimentu 44. strelske divizije. Upam, da bom znal paziti nase in da se bom vrnil živ. Še enkrat prosim očeta in mamo in vas vse, da mi odpustite, ker sem vam popolnoma po nepotrebnem prizadejal strahovito bolečino. Vas objema in pozdravlja Jakob . . .

»Nemogoče, nemogoče,« Štefi le težko verjame, kar bere, že tretjič bere.

Novica je res podobna »udarcu sreče«, o kakršnem piše Jakob.

Kako naj pred tem »udrncem« obvaruje starše, da jih sreča ne bo ubila.

»Rozika, Marija!« nehote pokliče z glasom, ki je presvetal za te dni, ko je na hišo še vedno pritiskala neutolažljiva žalost — vsaj za mamo in očeta neutolažljiva.

»Kaj je?« se pojavi na pragu najprej Rozika, takoj nato pa Marija.

»Znata biti močni? Močni za nepričakovano srečo?«

»Kakšno srečo?« vprašuje Rozi.

»Kaj bi rekli, ko bi bil Jakob še živ?«

»Jakob?« spregovori Marija kakor odmev.

»In ne samo živ, marveč tudi pomiloščen?«

»Kaj naj bi rekli, če je to nemogoče?«

»A ko bi bilo mogoče?«

»Potem bi bil to lahko samo čudež,« vzdihne Marija.

»In ta čudež se je tudi zgodil!«

»Se ti blede kakor mladi Kraguljevki?« Rozi pogleda Štefanko.

»Ne blede se mi. Sama preberi! Tu je Jakobovo pismo!«

»Štefi?« se obe sestri zgrabita za srce.

»Res, pisava je Jakobova,« vzklikne Marija.

»Ničesar ne vidim! Niti črke!« drhti Rozika, bleda, kakor da ji postaja slabo. »Ti beri!«

In Štefi bere. Bere že četrtič, pa se ji glas še vedno zatika.

»Nemogoče,« Rozika ne more verjeti.

»Tudi jaz sem rekla,« pravi Štefi. »In vendar . . .«

»Res je, res! Čudež se je zgodil. Čudež. Bog je uslišal mojo in Matejevo molitev.«

»Ni ga rešil bog, marveč cesar.«

»Toda bog je navdahnil cesarja z usmiljenjem!«

Razvnelo bi se nepotrebno prerekanje, ko bi nenadoma ne za slišale slabotnega materinega glasu.

»Kaj si brala? Kaj si brala o Jakobu?«

»Mama, mama, Jakob je živ, pomiloščen!« vzklikne Rozika.

»O bog, to . . . to . . .« zastane materi glas, z okna, izza katerega jo je bilo slišati, pa zdrkne najlepši Rozikin nagelj.

»Mati!« planejo vse tri v hišo.

Pri materi pa sta že oče in babica.

Prešeren v furlanščini

Za letošnji slovenski kulturni praznik bo Prešernov spominski muzej v sodelovanju s Slovansko knjižnico v Ljubljani pripravil razstavo prevodov Prešerna v tuje jezike.

Smisel razstave bo, prikazati pesnikovo pot v svetovno slovstvo — hkrati pa tudi poudariti, kako občloveška, vsem ljudem razumljiva so čustva, ki jih je vpletal v vence svojih poezij naš Prešeren; čustva, kot so up, strah, ljubezen, žalost in obup . . .

V enem od prihodnjih zapisov bomo skušali natančneje spregovoriti o številnih prevodih Prešernovih pesnitev v najrazličnejše svetovne jezike pa tudi v jezike nekaterih manjših narodov.

JEZIK SOSEDOV

Gotovo smo le prepovršni, kadar že kar iz navade povemo, da govore naši sosedje nemško in madžarsko na severu, hrvaško na vzhodu in jugu, italijansko pa na zahodu slovenskega ozemlja. Pa vendar ni povsem tako kajti na vsej svoji zapadni etnični meji se Beneški Slovenci pa tudi Slovenci v Kanalski dolini stikajo ne z Italijani, pač pa s Furlani!

Čeravno se Furlani nikoli niso formirali kot narod, vendarle že mnogo stoletij vztrajajo kot posebna jezikovna skupina na severnem robu italsko-latinskega ozemlja, kjer žive tudi sorodni jim Ladini in Retoromani (delno že v Švici).

Furlani imajo svojo literaturo, šol pa nobenih. V tem pogledu dele usodo s slovenskimi sosedi v Benečiji. A začuda: tako podobna vprašanja — uveljavitev materinega jezika v šolah - a se nikakor ne moremo zbližati in bolje razumeti. Čeravno živimo že čez tisoč let kot sosedje drug ob drugem, dostikrat tudi krvno pomešani.

Ali je zadržanost, morda celo nezaupljivost bila vzrok, da Prešernova pesem ni mogla doslej zazveneti v furlanščini? Tembolj je to dejstvo nerazumljivo, če vemo, da je bil največji furlanski pesnik Pietro Zorutti sodobnik Prešernov. In da je bil Pontabelj, torej mesto tik ob naši še nedavno etnični meji na koncu Kanalske doline, rojstni kraj drugega velikega furlanskega pesnika Artura Zardinija.

Ne smemo pa biti krivični, kajti l. 1877 je bil v Pennovih »Dichterstimmen aus Oesterreich und Ungarn« vendarle objavljen furlanski prevod Prešernovega soneta Življenje ječa, čas v nji rabelj hudi. Prevod je potem ponatisnil še Ljubljanski Zvon (l. 1882, str. 769). — Toda prevajalec ni bil Furlan, pač pa goriški Slovenec Franc Zakrajšek.

EMILIO BELLINA

Da bi povečal furlanski delež pri prevajanju našega Prešerna, sem pred časom predlagal sodobnemu furlanskemu pesniku Emiliju Bellini, s katerim me veže osebno poznanstvo, da bi prelil v svoj jezik nekatere pesnitve iz Poezij. Svetoval sem mu tudi, naj se posluži za boljše razumevanje obstoječih prevodov Prešerna v Italijanščini.

No in gospod Bellina, ki je po stroki knjigarnar in tiskarnar v Pontablju, se je ljubeznivo odzval in mi dne 16. januarja poslal tipkopis dveh prevodov: Pod oknom (Romanze) in Vrbo (Ciàr borc natif . . .).

V zadovoljstvo nam je, da kot prvi objavljamo dve novi Prešernovi pesnitvi, preliti v tako zanimiv jezik naših mejašev.

Pozoren bralec bo seveda takoj opazil določeno sličnost z italijanščino — toda furlanski jezik je vendarle tako samosvoj, tako arhaičen, da že s teh primerkov spoznamo upravičenost truda Furlanov za ostvaritev lastne književnosti.

ROMANZE

Lune clàre:
l'ore a bat
sfadiàde, tarde aromàj;
e no sai ce di
un tormènt
no mi lasse polsà.

Tu, tu ses colpe,
mê ciarissime,
o frute mê crudel;
tu mi ferissis,
e tu m'impedissis
di podeimi al sium dâ.

Dolze la to mùse
mi ven daut,
simpri devànt dai voi a jè;
a l'ard il cûr
sospirand
e ogni momènt i brami a tê.

Se al balcòn
tu ti fasis viodi
i ciali dome lis stelis in cil.
Ti prei, mostriti
disimi finalmèntri
se tu disprezzis un cûr fedêl!

Dami coràgio,
fasimi un segnâl,
se tu as paure di ciacarà;
l'ore a bat:
no ti viôt
jo scuen, misâr, penà?

E voaltris, stelis
che in tal so timpli
i vedêis, duàumie ben zà?
Diseimi, sintie?
Mi lusinghe?
O par qualchi altri ese in pene là?

Dolz siums,
se jei a duàr;
se mi lusinghe, ben a fâs;
sa jè pierdude,
se altris a ame,
oh, il miò cûr a si crevarà!

CIAR BORC NATIF . . .
Ciàr bòre natif, tiare di felicitât
dulà ca jè plantade la ciase di miò pari!
Se la brame d' impara — schifôs serpint —
mai tu mi vessis robàt dal to mond,

cumò no vares savut che in velen si mude
ogni dolzesse ca promèt il cûr;
nè piardude i varès la me stesse fede,
nè das mes tempiestis sarès zuat.

Cûr fedèl, laboriôse man
(la dote ca no an lis milionàris!)
a mi varês la mê frute donat;

cidine a si movarès la me barcie:
e San Marc al uardiearà la me ciase
dal fuc, e da tempièste la racòlte.

Furlanski naš prijatelj Emilio Bellina je prevode pospremil s pismom, v katerem pravi, da je poskušal približati smislu izvirnika ne le vsebinsko, pač pa tudi v formi. In na koncu pisma naslavlja na nas posebno pes-

Emilio Bellina

niško epistolo, v kateri občudujoče govori o naših stremljenjih in zaželi sreče in blagostanja slovenskemu ljudstvu .

OD KOD FURLANI

V teh krajih, ki jim danes pravimo Furlanija — pa seveda tudi drugod — so še pred našim štetjem imeli svoja domovanja Iliri in Kelti oziroma mešani ilirokeltski ljudstveci Karni in Veneti. Na ozemlju današnje Švice in Tirolske so živeli tedaj Reti, na delu ozemlja današnje Koroške in Stejerske so domovali Noričani, v naših krajih pa Japodi in Tauriski.

V prvh stoletjih nove ere so planile med ta ilirokeltska ljudstveca rimske legije in si jih podvrgle. Začela je latinizacija. A uspela je le v mestih, ki so jih zmagovalci zgradili, npr. v Ogleju, Cedadu ind. V okolici teh mest, posebno v bolj goratem svetu, pa so staroselci ohranili svoj jezik in svoje šege.

Ob koncu šestega stoletja so prek teh krajev drli v zgornjo italijo najprej Huni, za njimi pa Goti. In končno še germanski Langobardi. Kot manj kulturni so se ti divji vojščaki naposled tako pomešali med mirne staroselce, da niso prevzeli le njihove civilizacije, pač pa tudi njihov že znatno latinizirani jezik. In tako se je še pred prihodom Slovencev v 6. stoletju formirala jezikovna skupina, ki ji pravimo danes Furlani. Ime so dobili po prvotnem latinskem imenu za Čedad Forum Julii, skrajšano Fri-ul ali Friul.

Sosedje Furlani žive danes predvsem v videmski pokrajini — vendar so deli v tej pokrajini, kjer ne govore furlansko, pač pa italijansko, predvsem na jugu, in slovensko na vzhodu. Najčistejši furlanski jezik govore Karnijci, ki pa so ekonomsko najbolj ogroženi. Nižinski Furlani se polagoma italianizirajo, so pa gospodarsko bolj trdni kot gorjani .

Ti se tudi izseljujejo ali pa se vdinjajo kot sezonski delavci v tujih deželah. Tako je prišlo v naše kraje dosti Furlanov s trebuhom za kruhom. Nekateri so ostali, odtod pri nas tako številni priimki Furlan ali Ferlan.

BENEŠKI SLOVENCI

Zgodovinska usodnost nam je določila, da bomo na večerni strani mejili na Furlane. In da bomo z njimi delili dobro in zlo. Etnična meja med obema ljudstvoma je dlje kot celo tisočletje ostala trdna, spreminja se — seveda v našo škodo — le v zadnjem stoletju .Bili so naši beneški rojaki v zmoti, ko so l. 1866 glasovali za priključitev k Italiji, ki je veljala takrat za napredno in svobodoljubno — v nasprotju s konservativno Avstrijo. Nova Italija pa ni hotela priznati drugih narodnosti v svojem okviru — zato furlanščine ni v šolah, ne v uradih kot tudi slovenščine ni. Le v kmečkih domovih se še sliši starodavna furlanščina. Zanimiva je le še za etnografe in nekatere zagnane idealiste, ki vztrajajo na osamosvojitvi in priznanju furlanščne .Imajo tudi svoje časopise, ki se bore za uvedbo furlanščne v šole. To sta predvsem lista Patrie del Friûl in Scune Furlane.

Kaj pa mi? Ali bomo res čakali, da si najprej izvojujejo svoje pravice Furlani — ali ne bi mogel iti naš bo vzporedno z njihovim? Sodelovanje s Furlani, pa četudi le na kulturnem področju, bo postalo prej ali slej nuja naših narodno-obrambnih stremljenj ali vsaj zahtev po recipročnosti.

Medtem ko mi tako brumno hitimo dajati zapadni obali Istre značaj dosledne dvojezičnosti — pa obstoja slovenske jezikovne skupine v videmski pokrajini uradna Italija niti priznati noče. Pa kaj bi se hudovali! Saj tudi naši ljudje tako malo vedo o rojakih onstran meja. In tudi o Furlanih, ljudstvu, ki nam ga je zgodovina postavila za sosede za vse bodoče čase . . .

In eden od mostov prijateljstva, ki jih bomo morali v prihodnje več zgraditi med nami in njimi, je tudi Prešernova pesem v furlanščini.

Črtomir Zorec

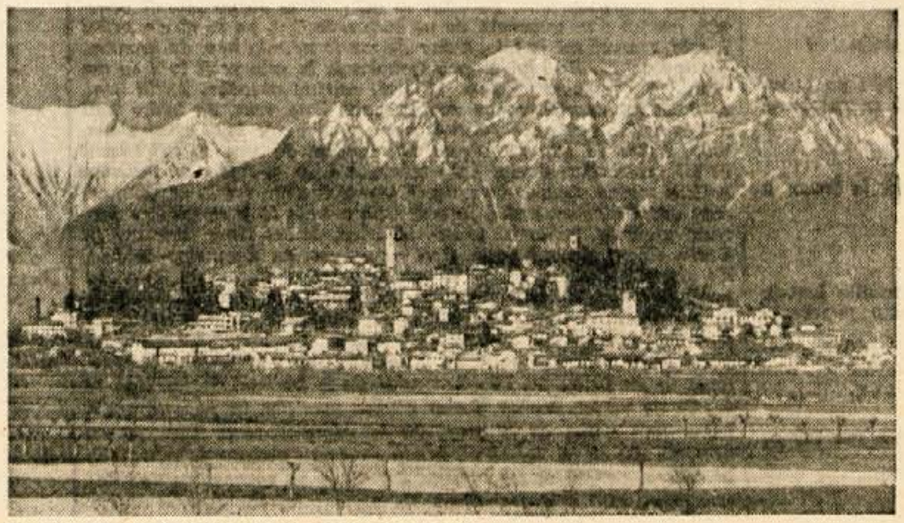

San Daniele v Furlaniji, v ozadju Karnijske Alpe

Registracija motornih vozil je razburila motorizirane

Avto-moto društvo Podnart je tudi letos organiziralo izboljševanje veljavnosti prometnih dovoljenj po naseljih, na Posavcu, v Kropi in v Podnartu. Tako so lastniki motornih vozil na enem mestu poravnali pristojbine za ceste, komunalno takso in obvezno zavarovalnino in takoj prejeli podaljšano prometno dovoljenje.

Vse tiskovine, položnice in ostalo so na kraju registracije izpolnili uslužbenci pošte ,odd. za notranje zadeve, zavarovalnic in AMD Podnart. Poleg registracije so člani lahko poravnali tudi članarino za leto 1969. Člani AMD Podnart so s tako registracijo zadovoljni, zato želijo, da bi jo obdržali dokler ne bo za večino motornih vozil potekla veljavnost prometnega dovoljenja v drugi polovici decembra ali prvi polovici januarja.

Letošnja registracija pa je povzročila v Podnartu, kakor tudi v ostalih krajih veliko razburjenje. Lastniki motornih vozil, ki so registrirani do 31. 12. 1968 so plačali pristojbino za ceste, komunalno takso in obvezo zavarovalnino po starih tarifah. Po novem letu so se pričele uresničevati napovedi, da bodo zavarovalnice povečale tarife za obvezno zavarovanje. V Podnartu so bili navzoči pri registraciji 4., 5. in 6. januarja zastopniki zavarovalnic Sava in Jugoslavija. Zavarovalnica Sava je zaračunavala okrog 70 % višje tarife (za fiča 315 dinarjev), zavarovalnica Jugoslavija pa po starih tarifah (za fiča 185 dinarjev). Motorizirani so opravičeno kritizirali povišanje in neenotnost premij za obvezno zavarovanje motornih vozil v času, ko je polovico motoriziranih plačalo premijo za leto 1969 za enako zavarovanje okrog 70 % več.

Nenormalno stanje je uredil 8. 1. 1969 ZIS, ki je z odlokom razveljavil samovoljo zavarovalnic o povišanju premij sredi letne registracije in odobril cenike od 1. 12. 1968. Ostala pa je še kritika o neenotni in nepravični komunalni taksi. 10. 1. 1968 pa je bila odpravljena tudi komunalna taksa za leto 1969, zato je potekla registracija v Podnartu 10. januarja v najlepšem redu in brez kritike.

Motorizirani se opravičeno sprašujejo, zakaj vse to? Zakaj niso zato pristojni organi določili tarif za obvezno zavarovanje motornih vozil in razveljavili komunalno takso za leto 1969 v prvi polovici decembra, pred pričetkom redne registracije. Odpadlo bi množično razburjenje, občinskim skupščinam in zavarovalnicam pa bi ne bilo potrebno vračati denarja.

C. Rozman

Za lepšo podobo Železnikov in Češnjice

V torek, 21. januarja, je turistično društvo Železniki imelo izredni občni zbor, na katerem je bilo podano poročilo o opravljenem delu med letom. Tudi za prihodnji 7. čipkarski dan je bilo govora in so delavci TD prosili tudi druge organizacije, naj bi priskočile na pomoč, ker je za ta dan le precej organizacijskih in drugih priprav.

V Železnikih je v zadnjih letih opaziti, da se prebivalci precej trudijo za čim lepšo ureditev okolice. Zato je bila že pred leti postavljena posebna komisija, ki je v Železnikih in na Češnjici ocenjevala okrašena okna in urejene vrtove. Tako kot letos so tudi v preteklih letih najlepše nagraditi. Komisija se posebno trudi, da oceni res najlepše ,vendar pa se že opaža, da imajo res najlepše urejena okna in vrtove vedno eni in isti. Priporočljivo bi bilo in TD Železniki prosi prebivalce, da bi v tem letu še bolj sodelovali pri tej akciji, da bi tuji gostje odnesli res lepe vtise iz našega kraja. Nagrade res niso velike, so pa spodbudne in če bodo finančna sredstva, se bodo nagrade v prihodnjem tudi povečale, da bi nagrajenci te nagrade res bili veseli in jo s pridom porabili.

Javno pohvalo TD Železniki daje stanovanjskim blokom v Železnikih št. 170 in 171, stanovanjskemu bloku osn. šole v Železnikih, ki ima okolico res izredno lepo urejeno, ter stanovanjski hiši v Železnikih imenovano »Logarnica«.

F. M.

Na obisku v Srednji vasi

Namenil sem se, da vam napišem nekaj vrstic o Srednji vasi v Bohinju. Pred vaško gostilno sem videl gručo ljudi. Misleč, da se je zgodila prometna nesreča, kar je danes pogosto, sem zavil tja in vprašal domačina, kaj se je zgodilo, da je toliko ljudi. »O nič,« mi odgovori, »čakamo na izid tekem, ki jih je zadruga priredila iz Uskovnice. Veste, to so tradicionalne dirke. Na saneh, samotežnih, na takih kot vozimo pozimi seno in drva z gora. Le poglejte, spet sta dva pridrčala.« Res vidim že malo starejša kmeta, ki sta vsa rdeča ustavila čudno primitivne sani z ozko desko, na kateri sta sedela. Ko sem se pozanimal malo bolj podrobno, sem izvedel, da so po zaslugi GKZ Srednja vas tekmovali v več skupinah. Pionirji, mladinci in starejši člani. To je veselje za vso vas. Prvi so seveda dobili praktične nagrade. Kar zanimivo, kaj. Pomislim, če je sploh kaj kulturnega življenja takole na vasi (razen gostilne). Vprašam ženico, ki je stala blizu mene, pa mi spet pravi: »Ja, veste o naši kulturi, če vas res kaj zanima, vprašajte tamle tistole, ona se za vse to briga.« Spet sem se prestopil in vprašal tovarišico. Najprej me je malo začudeno pogledala,od kod jo poznam in kaj bi rad vedel. No, kaj kmalu pa sva se razumela. Povedala mi je, da kultura na vasi ne spi. Na odru, ki je sicer majhen, kljub temu kar precej igrajo. V koledarskem letu 1958 so baje igrali 3 igre z odraslimi, 3 z mlajšimi in so poleg tega priredili še 5 proslav. Res me je zanimalo, kdo je pobudnik take dejavnosti, saj nam je znano, da kultura na vasi skoro umira. Malo se je posmehnila, rekla pa samo: »Veste, vsi delamo. Eden ne more nič napraviti, vsi pa spravimo marsikaj skupaj.« »Gotovo imate težave,« pravim. »O, pa še kakšne. Za vaje moramo vse preračunati, kdaj in kako, da ne zamudimo preveč televizijskih oddaj. Tudi točni moramo biti, saj čas nam vsem tako beži. Škoda le, da nas pristojni možje v vasi ne razumejo prav dobro, zdi se mi, da podcenjujejo našo dejavnost, čeprav smo samostojno društvo KUD Triglav. Včasih imamo kar precej težav, a z dobro voljo vse premagamo.«

Zvedel sem tudi, da imajo slabo cesto po zgornji dolini .Niso dobili asfalta, čeprav je bilo vse obljubljeno. Tudi z vodo imajo težave. Prav sedaj, ko je tak hud mraz, so v višje ležečih hišah brez vode. Dolgo je že, kar so delali vodovod. Takrat je vsak imel le eno ali dve pipi. Danes je pa povsod kopalnica, pralni stroji so tudi že v vasi in pa nova sirarna potroši preveč vode in tako je v višje ležečih hišah ni.

Z.

Pomenki z bralci

Prosimo vas, če objavite naslednji članek in nam pošljete račun.

V. T., Tržič

Nekateri ne vedo, kaj je treba plačati v Glasu in kaj ne. Za zdaj samo oglase, male oglase, osmrtnice, službene objave itd. Članke pa plačamo mi. Ne vem, ali nekateri zaradi tega tako neradi pišejo za Glas, ker mislijo, da bodo morali še plačevati zanje. Ta bojazen je odveč, zato kar dopisujte. Težko pa je na kratko napisati, kašni naj bodo ti prispevki. Kdor redno prebira Glas, dobro ve, kje so pomanjkljivosti našega pisanja oz. o čem premalo pišemo. Zavedati se moramo, da naši časnikarji ne morejo v vsako vas, v vsak kraj. Zato vas prosimo, da nam pomagate vi. Verjetno se veliko stvari zgodi v vašem kraju; žalostnih, veselih, pomembnih za vaš kraj. Vzemite pero in napišite. Če pa ne utegnete, nas vsaj obvestite in oglasili se bomo. Stroške vam bomo seveda povrnili.

Prosim vas, da javno ožigosate mojega soseda K. L. v vašem listu. Že več let me jezi in išče prepira. Ko sem ga pred kratkim opozoril, naj ne vozi z avtomobilom prek mojega dvorišča, me je nahrulil s takimi besedami, da jih ne morem napisati. Pravica pa je na moji strani.

O. T., Kranjska gora

Pismo je bilo seveda daljše, vendar pa sem vsebino skrčil in upam, da se zaradi tega nisem nikomur zameril. Glas ni za to, da bi reševal sosedske spore, in navadno taka pisma romajo v koš. Kar na sodišču se pomenita, na kateri strani je pravica.

Sestavil sem križanko in upam, da jo boste objavili. Če je ne boste, pišite. Ne bom odnehal.

K. Š., Bled

Vaša križanka ima kar dve veliki napaki. Glede besed oz. vsebine pa vam bom pisal. Velja tudi za druge sestavljavce križank: težko je rešiti križanko, še teže pa sestaviti. Ni pa seveda treba odnehati.

Vaša stran Družinski pomenki, kjer objavljate modo, nekaj za ljubitelje cvetja, nasvete itd., mi ni všeč. Svetujete modo, ki pride v poštev le za mlajše. Kaj pa starejši? Svetujete obleke za vse prilike, samo nekaj takega ne za vsak dan, za preproste ljudi. Pa zdravniške nasvete tudi pogrešam.

Z. R., Bukovščica

Na tole pa ne bo tako lahko odgovoriti. Vsekakor pa drži, da modne novosti niso samo za mlajše. Poznam 90-letno žensko, ki si barva lase. Pravi: »Mislite, da se bodo smejali mojim sivim lasem?« Zakaj so pa 16-letne pobarvane sivo? Pa svetuj, če moreš. Naročil sem uredniči, ki ureja to rubriko, da upošteva vaš predlog »Nekaj za vsak dan«. Poskušali bomo tudi z zdravniškimi nasveti. V današnji številki je že začetek.

Prosim vas, če mi odgovorite, kaj je to amandma. Že ves mesec slišim to besedo po radiu in berem po našem časopisju.

Č. B., Jesenice

To je francoska beseda, ki se sicer piše amendement, pomeni pa popraviti, izboljšati, dopolniti, spremeniti. Najbrž nimate vsi doma slovarja tujk in če boste še naleteli na podobne težave, nam kar pišite, pa jih bomo skušali razvozlati. S tujkami so res težave in jih kot kaže še zlepa ne bomo odpravili (tudi v našem časniku). Na račun tujk pa tole: Pride ženica na avtobusno postajo in vpraša sprevodnika: »Ali bi se lahko blamirala, kdaj odpelje avtobus?« Verjetno je že kdaj slišala besedo informirati in je malo zamešala. Toda, tujko je pa le uporabila in postavila se je, kaj.

U. A.

Bo šlo tako tudi v Domžalah

Pred dnevi je več družbenopolitičnih delavcev in predstavnikov skupščine domžalske občine prišlo v Tržič, kjer so jih seznanili z vsem, kar je potrebno storiti za dobro pripravo referenduma, ki ga mislijo razpisati tudi v Domžalah in s tem zbrati denar za nove šole. Za obisk v tržiški občini so se odločili zato, ker je na minulem referendumu kar 80,4 % volivcev glasovalo za samoprispevek. Takšnih izmenjav v delu gorenjskih občin je vedno več in zato tudi uspehi ne izostajajo.

-ve

Lojze Zupanc:

Švabski škornji

Partizani na Jelovici so bili slabo opremljeni, a so v bojih vseeno zadajali Švabom težke udarce. Če kdaj in kje, se je pri zavednih borcih od dne do dne bolj uresničevalo staro bojno pravilo, da več velja pogumno srce kot najpopolnejša oboroženje.

A z orožjem je še nekako šlo, ker je navadna puška v rokah borbenega ostrostrelca zalegla več ko avtomatska puška v sovražnikovih rokah. Teže je bilo s prehrano, obleko in obutvijo, zlasti v zimskih mesecih. In partizani, ki so bili slabo obuti, si niso nič bolj želeli ko dobrih škornjev ,da bi se lahko udeleževali raznih borbenih akcij v dolini pod Jelovico, kadar so bile vse poti pod globokim snegom.

Nekega dne pa je jelovške partizane obiskal njihov zaupnik iz vasi blizu Radovljice. Povedal jim je, da je v vasi čevljar, ki je v mladih letih delal v Avstriji in se tamkaj naučil govoriti nemško. »Zdaj pa misli, da je vaški bog,« je pripovedoval zaupni. »Ravno tolikanj tolče nemščino, da lahko Švabom nekam leze, kadar se na svojih patruljnih obhodih iz Radovljice v našo vas zglase v njegovi hiši. Čelo si je na roko z njimi. Švabi mu prinašajo v popravilo škornje, da ima zmeraj dela na pretek, on pa jih naliva z žganjem, ki ga imajo nadvse radi.

Komandirju jelovške čete se je tisti trenutek utrnila v glavi misel, kako bi najpotrebnejše borce lahko oskrbel z obutvijo. Naslednji dan je izbral štiri tovariše, ki so se preoblekli v nemške uniforme, kajti nekaj teh je imela partizanska četa na razpolago za razne akcije, s katerimi so pogosto zmedli sovražnika. Poslal jih je k omenjenemu čevljarju in jim naročil, naj mu zaplenijo švabske škornje, ki jih ima v popravilu. Med njimi je bil tudi partizan, ki je odlično govoril nemški jezik.

»Akcija ni težavna, toda bodite previdni!« je komandir naročal v švabske uniforme preoblečenim partizanom, preden so odšli v dolino. »A da ne boste preveč sumljivi, govori samo ti, ostali pa naj molče,« je rekel »švabskemu podoficirju«, ki je bil vodja patrulje. »Za škornje, ki jih boste odnesli, pa daj čevljarju tole potrdilo. S razumel?«

»Razumem!« je pozdravil vodja patrulje in odšel z zapečatenim pismom in tremi tovariši po globokem snegu v dolino.

Pozno popoldne so vstopili v čevljarjevo delavnico, dvignili desne roke in zarjovali: »Heil Hitler!«

Smolec je brž vstal, dvignil roko in odzdravil: »Heil!«

Nato je prinesel polno zelenko žganja in jim jo ponudil, rekoč: »Kalt, nicht war? Trinket Schnaps, Kameraden!«

Prišleki so si podajali zelenko, dokler je niso izpraznili. Potlej se je »podoficir« odduškal in v brezhibni nemščini dejal, da so prišli po popravljene škornje.

»O, ja, gut, gut!« je uslužni čevljar mencal pred »Švabi«.

Vojaki so napolnili štiri vreče s popravljenimi škornji in si jih zadegali na ramena; a preden so odšli, je »švabski podoficir« dal čevljarju zapečateno pismo in mu naročil, naj se naslednji dan zglasi z njim v radovljiški kasarni, kjer bo dobil denar za popravljene škornje.

Drugo jutro je čevljar odšel v Radovljico po nemške marke za opravljeno delo. Ko pa je švabskemu oficirju oddal pismo, ga je le-ta, ker slovenske pisave ni razumel, pomolil čevljarju pod nos in zahteval, naj ga prevede v nemščino. Ojej, lahko si mislite kako so čevljarju zaklecala kolena, ko je bral:

Danes smo ti vzeli samo švabske škornje, a če boš še naprej švabski podrepnik, bomo prihodnjič vzeli v hosto tudi tebe! Partizani.

Jecljaje od stahu je čevljar povedal, kakšno so mu prejšnji dan zagodli partizani, preoblečeni v švabske uniforme, a vse pojasnjevanje je bilo bob ob steno. Švabi so ga zaprli v temnico, kjer je obupani smolec sedem dni razmišljal, da se ne izplača služiti švabom.

Šah

Španska otvoritev

Španska otvoritev ali kratko španska je danes ena najbolj igranih otvoritev na turnirjih. Čeprav pride beli iz otvoritve z majhno prednostjo (ob točni igri, seveda), pa nudi tako belemu kot črnemu številne možnosti.

Oglejmo si začetne poteze te otvoritve:

1. e2 — e4	e7 — e5
2. Sg1 — f3	Sb8 — c6
3. Lf1 — b5	a7 — a6
4. Lb5 — a4	Sg8 — f6
5. 0 — 0	Lf8 — e7
6. Tf1 — e1	b7 — b5
7. La4 — b3	d7 — d6
8. c2 — c3	Sc6 — a5
9. Ld3 — c2	c7 — c5
10. d2 — d4	Dd8 — c7

in možnosti so obojestranske.

Nepričakovana nagrada

»Sporočamo vam, da je bila vašemu šolskemu glasilu podeljena I. nagrada. Vabim vas...«

Res smo tekmovali v razpisu za najboljše šolsko glasilo, toda nagrade nismo pričakovali. Zato smo bili toliko bolj presenečeni in veseli.

V ponedeljek, 23. 12. 1968., smo bili gostje na zavodu Boreo v Ljubljani. Sprejel nas je urednik Kurirčka tov. Ivo Zorman. Na srečanje pa so prišli tudi uredniki drugih mladinskih listov in revij.

Prof. Žnidar je prebral naslove vseh 46 glasil, ki so sodelovala v tekmovanju, natančneje pa je ocenil nagrajena glasila. Vrhničani so za svojo Enajsto šolo dobil fotografski aparat, Vigred iz Prevalj, Mladi plamen iz Ljubljane ter Prvi koraki iz Trbovelj so prejeli knjižne nagrade, naš Matijev rod pa prvo nagrado, to je pisalni stroj.

Najbolj so mi ostale v spominu besede pisatelja Ivana Zormana, ki je dejal, da je treba lepo besedo braniti, da je ne bi poplavil strip. Rekel je, da je vesel vseh šolskih listov, ker se prav iz vseh da razbrati ljubezen do slovenske besede.

Nagrade smo zelo veseli. Nočemo pa biti zaradi nje prav nič domišljavi. V kratkem bomo izdali novo številko Matijevega roda. Obsegala bo okrog sto strani. Zadnje matrice smo lahko napisali že s strojem, ki smo ga dobili za nagrado.

Justi Arnež,
8. r. os. š. Matija Valjavec
Preddvor

Sprejem pri predsedniku

9. januarja je naša občina praznovala svoj občinski praznik. Tedaj smo se vsi spominjali strašne bitke med partizani in Nemci v Dražgošah.

Za praznik smo bili predstavniki šolskih in okoliških šol povabljeni k predsedniku občine. Zbrali smo se pred občinsko stavbo. Visoko nad nami so plapolale zastave. Vsi prisotni smo potem odšli v sejno dvorano, kjer so nas pričakovali predstavniki občinske skupščine.

Čestitali smo jim in jim poklonili šopke cvetja ter sliko stare Škofje Loke, ki jo je narisal učenec loške osnovne šole. Nato so nas povabili naj sedemo, da bomo malo pokramljali. Zanimali so se za delo pionirjev na naših šolah. Govorili smo tudi o raznih krožkih. Povedala sem, da imamo na naši šoli šahovski, košarkarski, likovni, pevski, tehnični in pletilni krožek. Med tem so nas lepo postregli. Z največjim zanimanjem pa smo prisluhnili dvema prvoborcema, ki sta pripovedovala o svojih doživljajih med NOB. Želela sta, naj jih tudi mi kaj vprašamo. Po daljšem oklevanju sem se ojunačila in jim zastavila par vprašanj. Rade volje sta mi odgovorila.

Srečanje je zaključil tov. predsednik, ki se nam je zahvalil za čestitke in skromna darila. Zaželel nam je, da bi tudi v prihodnje ostali marljivi, dobri učenci, kajti le tako nas bodo tovariši in tovarišice, predvsem pa naši starši, veseli.

Jana Krajnik,
7. razred,
os. š. Trata

Deklica in dedek Mraz

Deklica je sedela pri peči in gledala v novoletno jelko, na kateri so visoli bonboni, piškoti in okraski. Lučke so možikale na njej. Bila je sama doma. Očka in mamice ni bilo, ker sta šla na zabavo. Metka, tako je bilo deklici ime, je pričakovala novo leto. Okoli enajstih nekdo potrka na vrata in pokliče: »Metka, Metka!«

Deklica se je zelo prestrašila. Potem je pomislila, da sta to očka in mamica. »Toda saj še sploh ni polnoč,« je ugotovila. Kljub temu se je opogumila in odprla vrata. In kaj je zagledala? Na pragu je stal dedek Mraz. Metka se je zelo razveselila. Dedek Mraz jo je lepo pozdravil in ji zaželel srečno, zdravo in veselo novo leto. Potem je segel v koš in podaril Metki čudovito punčko, pa bonbone in piškote. Kmalu zatem se je poslovil in odšel. Metka je punčki pri priči dala ime Silvica, saj jo je dobila na Silvestrovo. Sedla je zopet k peči in s punčko v naročju zaspala. Ravno ko je ura v zvoniku udarila polnoč, se je zbudila, zaželela Silvici srečno novo leto ter čakala očka in mamico. Kmalu po polnoči sta se vrnila in jo poklicala. Metka jima je brž povedala o nenavadnem obisku. »Dedek Mraz mi je prinesel punčko, pa bonbone in piškote. Dala sem ji ime Silvica«.

Magda Prestor,
5. b razred
os. š. Stanka Mlakarja,
Šenčur

Novoletno darilo

V Škofji Loki smo učenci osnovne šole dobili za novoletno darilo goste. To so bili pevci Slovenskega okteta. Zapeli so nam nekaj pesmi, zapeli s tako ubranimi glasovi, da smo bili vsi navdušeni.

Slovenski oktet nas je obiskal zadnji šolski dan v minulem letu. Tedaj smo se vsi učenci našega zavoda zbrali v kino dvorani na Mestnem trgu. Nestrpno smo pričakovali trenutka, ko se nam bo predstavil. In res, na pevce ni bilo treba dolgo čakati. Ko so vstopili, smo jih pozdravili z burnim ploskanjem. Postavili so se na oder in začeli peti. Vsa dvorana je utihnila. Pevci so nam sproti napovedovali pesmi. Nekatere sem že poznala z gramofonskih plošč, iz radijskih in televizijskih oddaj. Toda živo zapete so se mi zdele mnogo lepše.

Pevce smo na koncu nagradili z burnim ploskanjem in jim podarili šopke cvetja. Kasneje, v šoli, smo se pogovarjali o naših gostih. Šele tedaj smo spoznali, da so to res pravi umetniki. Nič se nismo čudili, da so tudi v tujini dosegli tako lepe uspehe. Veseli smo bili, da so se odzvali našemu vabilu in nam tako pripravili najlepše novoletno darilo, kar smo jih v minulih sedmih letih šolanja prejeli.

Jolanda Malovrh,
7. b razred,
os. š. Škofja Loka

Kotiček za ljubitelje cvetja

Svetuje ing. Anka Bernard

Ime za gomoljasto begonijo, rastlino, ki spada med najlepše cvetice na naših oknih, ni najbolje izbrano. Vendar pa jo le tako ločimo od njenih številnih sorodnic.

Iz rjavkasto črnih gomoljev zrastejo vsako leto znova bujne rastline, ki so od maja do novembra prekrite z množico barvitega cvetja od bele, rumene, rožnate do več odtenkov rdeče barve. Šele slana prepreči nadaljnje cvetenje. Gomolje shranimo brez težav na suhem mestu, kjer ne zmrzuje.

Poleg velikocvetnih gomoljastih begonij, pri katerih doseže posamezen cvet tudi 12 do 15 centimetrov premera, so danes vedno bolj priljubljene tudi druge, novejše vrste begonije. Med njimi na primer velikocvetne z narezanimi cvetnimi listi, podobnimi nageljnom. Najučinkovitejše pa okrasimo okna z visečimi gomoljastimi begonijami, ki vise v bujnem slapu cvetja do 40 centimetrov z okenske police.

Za sončne lege pa so najprimernejše mnogocvetne begonije, ki so nižje, trdnejše rasti in nas razvesele z izredno bogatim cvetjem.

Na splošno prenašajo gomoljaste begonije le nekaj ur sonca dnevno; najraje imajo dopoldansko sonce. Dobro bodo uspevale v senčnih zavetnih legah z dovolj zračne vlage. Če bomo take pogoje rasti upoštevali, nas ne bodo razočarale. Rade imajo tudi zalivanje z mehko vodo — deževnico.

Konec januarja ali v februarju vložimo gomolje v mivko, zemljo ali žaganje ter jih postavimo na toplo in svetlo mesto. Po potrebi jih zalivamo, vendar ne preveč. Tu odženejo prvi listi. Konec marca jih presadimo v cvetlične lonce ter jih začnemo primerno zalivati. Na prosto pa gomoljaste begonije postavimo šele v sredini maja, prej pa moramo rastline utrditi.

Hortikulturno društvo v Kranju je prejelo lepe gomoljaste begonije iz Holandije, med njimi tudi viseče begonije v šestih barvah.

Letos naj bo na oknih več lepega cvetja, morda tudi tam, kjer ga doslej ni bilo.

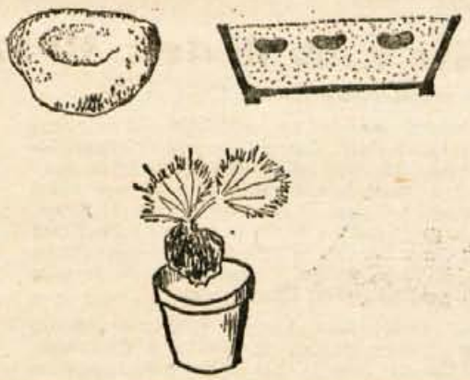

Ljubka obleka iz nove tkanine solun tovarne Tekstilindus. Blago je v platneni vezavi, potiskano pa je z narodnimi motivi. — Iz pestrotkanega kepra je sešit tale črtast hlačni kostim za športne priložnosti. Blago je primerno za ženske obleke, hlače in celo lahke spomladanske ali jesenske plašče.

GOSTILNA MULEJ
POTOKI
zopet odprta
domača hrana
izbrane pijače
prenočišča
VABLJENI

Marta svetuje

M. P. iz Kranja vprašuje, kako naj sešije obleko, ki bi jo rada nosila predvsem za službo. Stara je 42 let, visoka 163 cm in tehta 61 kilogramov.

Žal smo vzorček blaga prejeli, ko so bile skice že narisane, vendar pa, ko smo kasneje blago primerjali z modeli, smo ugotovili, da ni nič narobe. Vse obleke na skici so enostavne, prav lahko jih sešijete iz vašega blaga v pepita vzorcu. Obleka naj bo udobno krojena, da vas pri delu ne bo ovirala. Omislite si lahko tudi rjave ali bele ovratnike in manšete, da obleka ne bo vedno enaka. Lepa bo tudi rjava ali bela kravata ali svilen šal z izvezenim monogramom. Morda bi vam še najbolje ustrezal zadnji model, ki se spredaj zapenja na zadrgo. Krilo ima spredaj udobno široko gubo. Z zgoraj omenjenimi dodatki pa obleko nosite tudi za druge priložnosti.

Piše dr. Ivan Hribernik

Vas mučijo krčne žile?

Krčne žile ali krotice niso tako redka nadloga, saj jih ima skoraj vsak tretji ali četrti človek. Najpogosteje se pojavljajo krotice na nogah. (Medicinski strokovnjaki raje uporabljajo izraz krotice kot krčne žile. Večina ljudi namreč nima krčev v nogah, ki so posledica obolelih žil. Krotica pa je vozel na tkalski niti, ki je zelo podoben nabreklinam žil dovodnic na nogah).

Krotice se pojavljajo tudi ob izhodu črevesa (zlata žila). Če se razvijejo v požiralniku, kar je pogosto pri kroničnih alkoholikih, ali v želodcu, pride lahko, in to ne tako redko, do smrtno nevarnih krvavitev. Kjer so žile dovodnice (vene) močno razvite, se lahko pojavijo krotice. Najpogosteje se razvijejo — kot smo že rekli — v spodnjem delu telesa, ker tam kri po žilah dovodnicah najtežje odteka.

Če potekajo te dovodnice blizu površine kože, so pogosto vidne kot modrikaste včasih usahle, včasih tudi dobro vidne in otipljive žile, ki pa ne pulzirajo (na zgornji strani rok). Take žile so še vedno lahko normalne, vse dokler se bolezensko bolj ali manj ne razširijo.

Krotice na nogah občutimo najprej kot srbenje ali mravljince. Kasneje opazimo, da noge postajajo zvečer težje in da nabrekajo. Eden glavnih vzrokov krotičnosti pa je prirojena slabost vezivnega tkiva.

Prihodnjič bom povedal kaj več o tem, kako lahko nastanek krotic preprečimo oziroma odložimo njihov nastanek na čim kasnejša leta. To je posebno važno za vse, ki dedno trpe za krotičami nog.

(Se nadaljuje)

Avtomobil ga je zadel

Na cesti prvega reda na Černivcu je v četrtek, 23. januarja, ob sedmi uri zvečer osebni avtomobil, ki ga je vozila Meta Rutar, doma iz Lesc, zadel Matevža Zupana, starega 78 let. Avtomobil ga je zadel v trenutku, ko je Zupan hotel nepričakovano čez cesto. S hudimi ranami so ga odpeljali v jeseniško bolnišnico. Na avtomobilu je za 2000 N din škode.

Ratrac začel delati

Podjetje Ljubljana-transport, ki upravlja z žičnico na Veliki planini in hotelom Šimnovec, je priskrbelo nemški vožnalni stroj RATRAC, ki bo urejeval smučišča na področjih Velike planine. Stroj so na 1666 m visoko planino pripeljali tako, da so ga namesto gondole obesili na nihajno žičnico in ga potegnili do postaje Šimnovec. S tem strojem bodo na Veliki planini pridobili še več, že precej, a še vedno premalo izkoriščenih terenov za smučanje.

T. S.

CREINA turistično prometno podjetje KRANJ

DUNAJSKA DRSALNA REVIJA

s programom

CONFETTI

tudi letos gostuje v CELOVCU

OD 6. DO 16. FEBRUARJA

Zvezdi revije:

Emmerich Danzer

in

Ingrid Wendl

med vsako predstavo izžrebana dragocena nagrada

Naši avtobusi bodo vozili na popoldansko predstavo revije, ki bo ob 14.30, in sicer

v petek, 7. februarja preko Ljubelja
v torek, 11. februarja preko Trbiža
v petek, 14. februarja preko Trbiža
in v soboto, 15. februarja preko Trbiža

Odhod iz Kranja izpred kina Center ob
7. uri prek Trbiža . . . . . CENA 75 N din
prek Ljubelja . . . . . CENA 65 N din

Za kolektive in šole organiziramo ogled revije po njihovi želji tudi izven našega programa. (večerna predstava je ob 19.30)

Prijave v poslovalnici CREINA, Koroška 4, telefon 21-022.

Zahvala

Ob tragični izgubi našega ljubljenega sina in brata

Matjaža Hafnerja

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so se nas spomnili v teh težkih dneh, ga spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje. Posebno smo dolžni zahvalo družbenopolitičnim organizacijam Stražišče, predvsem mladincem, del. kolektivu Iskra, enoti JLA iz Kranja, pevskemu zboru Svoboda, godbi in govornikom za poslovilne besede. Iskrena hvala tudi dr. Bajžlju Janezu za tolažbo in nesebično pomoč družini pokojnika.

Žalujoči: mami Jožica, očka Tone, brat Dušan in drugo sorodstvo.

Zahvala

Ob smrti naše drage mame

Frančiške Arhar

se zahvaljujem vsem, ki so jo v dolgih letih bolezni obiskovali in jo ob težkih udarcih v življenju tolažili. Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, znancem, Heleni Strgar in vsem darovalcem cvetja. Posebno zahvalo ZB, ZVVI, kolektivu ČP Gorenjski tisk Kranj ter sodelavcem KZSZ Kranj.

Iskrena zahvala č. g. župniku Blaju za dolgoletno tolažbo in poslovilne besede, dr. Mayerju za dolgoletno zdravljenje, pevcem za žalostinke in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

Žalujoče družine: Gogala, Nadižar in Arhar

Kranj, dne 20. januarja 1969

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat, svak in stric

Ciril Marn

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, dne 25. januarja 1969, ob 15.15 izpred hiše žalosti, Stražiška 3, na pokopališče v Žabnico.

Žalujoči: žena Avrelija, sinovi z družinami in drugo sorodstvo.

Kranj — Stražišče, dne 23. januarja 1969

Zahvala

Ob prerani izgubi naše drage mame, stare mame, sestre in tete, ki nas je za vedno zapustila v 73. letu starosti

Marije Čebulj

Skubrova mama, rojena Pavlič

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam stali ob strani v tako težkih dneh. Zahvaljujemo se dr. Klapaleku in dr. Finkovi ter vsemu zdravstvenemu osebju infek. odd. Golnik in dr. Žgajnerju iz Preddvora za požrtvovalno zdravljenje. Posebno zahvalo smo dolžni delovnim kolektivom: Vodni skupnosti Gorenjske, Cestnemu podjetju Kranj, Tekstilindusu, obrat I, Gozdnemu gospodarstvu Kranj in tovarni Iskri Kranj za poklonjeno cvetje. Iskrena hvala g. župniku iz Olševka za ganljivi govor. Hvala vsem za izrečena sožalja in vsem, ki ste ji izkazali čast in jo tako številno spremili na njeni zadnji poti. Še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: sinovi: Ivan, Ludvik, Tone z družinami; hčerke: Tončka, Marica in Ivanka z družinami; sestre: Tončka, Tilka in brat Andrej z družinami ter drugo sorodstvo.

Olševek, Kranj, Kokra, Tenetiše, Šenčur, Tržič, Mošnje, Cleveland, dne 21. 1. 1969

Zahvala

Ob prerani smrti našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Franca Frantarja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih dneh žalosti izrekli sožalje, izkazali čast in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo zdravniškemu in strežnemu osebju interne klinike Ljubljana, vsem dobrim sosedom za pomoč, zvonarjem, duhovščini iz Cerkelj, gasilskemu društvu Zg. Brnik. Posebna hvala še g. župniku in gasilcem za govor, darovalcem cvetja, vsem bližnjim in daljnim sorodnikom, prijateljem in znancem ter kolektivom: Creina Kranj, Tekstilindus Kranj, hotela Turist Ljubljana.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Francka; sinovi: Lojze z ženo, Franc z družino, Tone, Ciril, Filip; hčerke: Cilka z družino, Anica, Marinka, brata in sestre ter drugo sorodstvo.

Zg. Brnik, Dragočajna, Dvorje, Grad, Mavčiče, Lenart na Rebrl, Ljubljana, Novo mesto, dne 22. januarja 1969

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5., 6., 7., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23 in 24 uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30 uri.

SOBOTA — 25. januarja

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za šolarje — 9.25 Čez travnike zelene — 9.30 Naš avtostop — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Majhen opoldanski koncert — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Novi posnetki iz RTV Beograd — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 V vedrem ritmu 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Pojeta moški zbor Loški glas iz Zagorja in ženski zbor iz Laškega — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Vsako soboto Top-pops 11 — 18.50 S knjižnega trga — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Godala v ritmu — 19.25 Pet minut za EP 20.00 Sobotni zabavni mozaik — 20.30 Zabavna radijska igra — 21.30 Iz fonoteke radia Koper — 22.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 V soboto dopoldne z napovedovalko Rahonc Antonijo — 15.00 Zvoki s tekočega traku — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.30 Okno v svet — 20.45 Melodije za sobotni večer — 21.20 Operni koncert — 22.30 Povabilo na ples — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA — 26. januarja

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Veseli tobogan — 9.05 Koncert iz naših krajev — 10.05 Se pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.15 Vedri zvoki z velikimi orkestri — 13.30 Nedeljska reportaža — 13.50 Popoldne ob zabavni glasbi 14.30 Humoreska tega tedna 14.45 Novi ansambli narodno zabavne glasbe — 15.05 Nedeljsko športno popoldne — 17.05 Iz opernega sveta — 17.30 Radijska igra — 18.20 Godalni kvartet — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer — 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Zaplešimo z velikimi orkestri

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali 11.35 Svetovna reportaža — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Minute z ansamblom Bucka Claytona — 14.05 Odmevi z gora — 15.00 Madame Butterfly — opera — 17.35 Glasbena skrinja — 19.00 Športni dogodki dneva — 19.10 Igramo za razvedrilo — 20.05 Strani iz slovenske proze — 20.25 Glasbene vinjete 21.20 Večerna nedeljska reportaža — 21.30 Iz repertoarja komornega zbora RTV Ljubljana — 22.00 Interpreti tega tedna — 00.05 Iz slovenske poezije

Mladinska organizacija Stražišče obvešča mladino, da prireja vsako nedeljo od 17. — 21. ure PLES v dvorani doma Partizan Stražišče. Igra ansambel ILIONI.

Prav tako obvešča, da je v stanovanjski skupnosti Stražišče vsako sredo in petek od 17. — 22. ure odprt MLADINSKI KLUB

VABLJENI!

PONEDELJEK, 27. januarja

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedneže 9.10 Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše — 9.30 Paleta zvokov z orkestrom Light 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste 12.10 Lahka koncertna glasba za violino — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Lepe melodije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Poje zbor Jože Vlahovič iz Zagreba — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz opere Mignon — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Majdo Sepe — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije — 22.15 Za ljubitelje jazza — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč s pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 V ritmu današnjih dni 15.00 Izbrali smo vam — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Lepe melodije — 20.30 Svet in mi — 20.45 Glasbene slike iz Romanije 21.20 Literarni večer — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK — 28. januarja

8.08 Operna matineja — 8.55 Za šolanje — 9.25 Morda vam bo všeč — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Poje sopranistka Mado Robin — 12.30 Kmetijski nasveti 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladih — 14.25 Popoldanski koncert lahke glasbe — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Jezikovni pogovori — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 V torek nasvidenje — 18.45 Narava in človek — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Jožico Svete — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Od premiere do premiere — 21.15 Deset pevcev — deset melodij — 22.15 Skupni program JRT — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Plesni orkestri in ansambli RTV Beograd, Zagreb in Ljubljana

Drugi program

14.05 Za šolarje — 14.35 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Socialna politika — 20.15 Jazz na II. programu — 21.30 Pevski Parnas 22.00 Koncertanti na naših odrih — 23.20 Baletna suita 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA — 29. januarja

8.08 Glasbena matineja z italijanskimi skladbami — 8.55 Pisan svet pravljic in zgodb — 9.10 Iz glasbenih šol — 9.30 Četrt ure z orkestrom Andrew Oldham — 9.45 Poje moški zbor iz Primskovega — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Harry Janos — simfonična suita 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi 15.20. Glasbeni intermezzo 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Mladina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Odskočna deska 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jazza — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Nočni vrtiljak zabavnih zvokov

Drugi program

14.05 Za šolarje — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Drobne skladbe z velikimi orkestri — 20.05 Ogledalo našega časa — 20.30 Radijska kinoteka — 20.45 Napevi za vas — 21.20 Pogled v glasbeno snovanje — 22.20 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

V pralni stroj

ker vsebuje

OXYLAN

ČETRTEK — 30. januarja

8.08 Operna matineja — 8.55 Za šolarje — 9.25 Iz simfonične, operne in komorne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Odlomki iz opere Ekvinokcij — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Mladina poje 14.25 Operetne melodije — 14.40 Enajsta šola — 14.35 Pet minut za EP — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Majhen recital sopranistke Vande Gerlovič — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Četrtkov simfonični koncert — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu 18.15 Iz naših studiov — 18.45 Kulturni globus — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Borom Gostišo — 19.25 Pet minut za EP 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.40 Glasbeni nokturno — 22.15 Komorno glasbeni večer — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Igramo za vas — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.15 V tričetrtinskem taktu z velikimi orkestri — 20.30 Pričevanja o glasbi — 20.45 Lahka g'asba 21.20 Majhen recital slovenskih solistov — 22.00 Requiem za sopran, bariton, zbor in orkester — 23.45 Pet valčkov Chopina — 00.05 Iz slovenske poezije

PETEK — 31. januarja

8.03 Glasbena matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Morda vam bo všeč — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Poje tenorist Anton Dermota 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Majhen koncert lahke glasbe 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hranilnica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmevi — 15.20 Napotki za turiste — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.45 Turistična oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Na mednarodnih križpotjih 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevcem Ladom Leskovarjem — 19.25 Pet minut za EP — 20.00 Naši amaterski zbori tekmujejo — 20.30 Dobimo se ob isti uri 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Med novimi posnetki naše simfonične literature — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč s priljubljenimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Za šolarje — 14.35 Naši pevci zabavne glasbe — 15.00 Ob prijetnih zvokih — 20.02 Radijska igra — 21.20 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 22.05 Odmevi s festivala v Bergnu 1968 — 23.30 Črnske duhovne pesmi — 00.05 Iz slovenske poezije

Izdaja in tiska ČP »Gorenjski tisk« Kranj, Koroška cesta 8. — Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, malooglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 32, polletna 16 N din, cena za eno številko 0,50 N din. Mali oglasi: beseda 1 N din, naročniki imajo 10 % popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Televizija

SOBOTA — 25. januarja

16.30 Slalom za ženske (Evrovizija) — 17.45 Po domače z ansamblom Vilija Petriča (RTV Ljubljana) — 18.15 Mladinska igra (RTV Zagreb) — 1915. Sprehod skozi čas, 19.40 Pet minut za boljši jezik, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Slučajno sta se srečala Romeo in Julija - baletna oddaja, 21.25 Rezervirano za smeh, 21.55 Tajno orožje — film iz serije Sherlock Holmes, 23.00 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi spored:** 17.25 Poročila, 17.30 Kronika, (RTV Zagreb) — 17.45 Narodna glasba (RTV Beograd) — 18.15 Mladinska igra, 19.15 Na prvem mestu, 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 26. januarja

8.30 Kmetijska oddaja v madžarščini (RTV Beograd) — 8.55 Pet minut po domače, 9.00 Kmetijski institut v Sloveniji v službi kmetijstva, 9.30 Slalom za moške — St. Gervais, 11.45 Propagandna oddaja, 11.50 Primožev dnevnik, 12.35 Daktari - serijski film, 14.20 TV kažipot (RTV Ljubljana) — 14.40 Košarka Rabotnički : Crv. zvezda (RTV Skopje) — 16.00 Saga o Forsytih - serijski film (RTV Ljubljana) — 16.50 Boksarski turnir (RTV Beograd) — 18.00 Polkovnik in jaz - film, 19.45 Cikcak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 3-2-1 (RTV Ljubljana) — 20.35 Humoristična oddaja R. L. Djukića (RTV Beograd) — 21.20 Malo za šalo, malo za res (RTV Ljubljana) — 21.45 Športni pregled (JRT) — 22.10 TV dnevnik (RTV Beograd) — **Drugi spored:** 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 27. januarja

17.45 Tiktak, 18.00 Po Sloveniji, 18.25 Mehanizem cen (RTV Ljubljana) — 18.50 Vaš šlager sezone (RTV Zagreb) — 19.20 Dimnikar — ljudje in podlici, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Stebri družbe — TV drama Beograd, 22.10 Klasična simfonija, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi program** — 17.25 TV novice (RTV Beograd) — 17.45 Družinski album, 19.00 Mali svet, 18.20 Znanost in mi, 18.50 Vaš šlager (RTV Zagreb) — 19.20 TV pošta (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 20.30 Propagandna oddaja 20.35 TV drama (RTV Zagreb) — 21.35 Glasbena oddaja (RTV Beograd) — 22.15 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 22.20 TV dnevnik (RTV Beograd)

TOREK - 28. januarja

17.45 Risanka, 18.00 Gregec gre v partizane ,18.20 Obrežje, 18.40 Torkov večer z Miškom Hočevarjem in pevci, 19.05 Brez parole, 19.35 Srečanje, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Pygmalion - angleški film, 22,05 Nastop bukareštanskega baleta, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi program** — 17.25 Poročila, 17.30 Tedenska kronika, 17.45 Risanka (RTV Zagreb) — 18.00 Kurir Gregec (RTV Ljubljana) — 18.20 Telesport (RTV Zagreb) — 19.00 Narodna glasba, 19.15 Od zore do mraka (RTV Beograd) — 19.45 Propagandna oddaja, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 29. januarja

17.15 Madžarski TV pregled, 17.45 20 slavnih (RTV Zagreb) — 18.30 Pisani trak 18.45 Skrivnosti narave- film (RTV Ljubljana) — 19.15 Poje Radmila Karakljajić (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Krotka - drama češkoslovaške TV, 21.35 Kronika Londona, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi program** — 17.25 Poročila, 17.30 Kronika, 17.40 20 slavnih, 18.30 Po Aziji (RTV Zagreb) — 19.00 Enciklopedija (RTV Beograd) — 19.15 Spored JRT, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) 21.00 Spored italijanske TV

ČETRTEK — 30. januarja

17.45 Tiktak, 18.00 Risanka, 18.15 Po Sloveniji, 18.45 Od zore do mraka, 19.05 Pot v vesolje 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Saga o Forsytih - serijski film, 21.25 Kulturne diagonale, 22.10 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi program** — 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) 17.45 Oddaja za otroke (RTV Beograd) — 18.45 Zabavno glasbena oddaja, 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik, 20.30 Propagandna oddaja (RTV Zagreb) — 20.35 Aktualni razgovori (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK — 31. januarja

16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.25 Daktari - serijski film, 18.15 Italijanski capriccio, 19.00 Izvajanje resolucije VI. kongresa ZKS, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Manon - francoski film, 22.05 Hoffmanove pripovedke - II. in III. dejanje, 23.05 Poročila (RTV Ljubljana) — **Drugi program** — 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke (RTV Skopje) — 18.15 Mladinski koncert, 19.00 Kultura danes (RTV Beograd) — 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

Loterija

NEURADNO POROČILO

o žrebanju 4. kola sreček Jugoslovanske loterije:

Srečke s kočnicami	so zadele N din
60	10
130	50
16620	500
0651	200
7101	200
11281	2.000
97581	500
530301	10.000
773471	10.000
1842	200
98142	500
99592	2.000
624622	50.000
23	10
053	100
59363	500
232283	10.000
34	20
25494	500
538374	10.000
5	4
04155	504
91195	1.004
94185	1.004
26	10
36	10
9266	200
32746	500
756926	10.010
928786	10.000
77	20
0027	200
02027	500
8	4
12659	504
043558	10.004
676348	10.004
89	30
05449	1.000
55979	500
178569	10.000
348019	100.000
744469	10.000

Tržni pregled v Tržiču

Jabolka 1,00 do 3,00 N din, zelje v glavah 1,50 N din, kisla repa 1,50 N din, fižol v zrnju 4,50 do 6,00 N din, korenje 2,00 do 2,50 N din, surovo maslo 18,00 N din, med 12,00 N din, rdeča pesa 1,50 do 2,00 N din, suhe hruške 5,00 N din za kg; smetana 8,00 N din, domače žganje 10,00 do 12,00 N din za liter; jajčka 0,90 N din.

v Škofji Loki

Zelje 1,00 N din, repa 1,00, solata 5,00, jabolka 1,20, korenček 0,50, sir 5,00 N din za kg; smetana 8,00, mleko 1,40 N din za liter; krompir 0,70, hruške 2,50, česen 10,00, motovilec 5,00 N din za kg; jajca 0,90 N din, radič 5,00 N din za kg.

KINO

Kranj CENTER

25. januarja franc.-italij. barv. CS film ČLOVEK, KI JE VELJAL MILIJONE ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. VV filma DUCAT UMAZANCEV ob 22. uri

26. januarja amer. barv. VV film DUCAT UMAZANCEV ob 9.30., franc italij. barv. CS film ČLOVEK, KI JE VELJAL MILIJONE ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. VV filma HIŠA NAŠE MATERE ob 21. uri

27. januarja amer. barv. VV film HIŠA NAŠE MATERE ob 16., 18. in 20. uri

28. januarja amer. barv. VV film HIŠA NAŠE MATERE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

25. januarja italij. barv. CS film AGENT SIGMA 3 ob 16. in 18. uri, angl barv. VV film LADY L ob 20. uri

26. januarja italij. barv. CS film AGENT SIGMA 3 ob 14. in 18. uri, angl. barv. VV film LADY L ob 16. in 20. uri

27. januarja italij. barv. CS film AGENT SIGMA 3 ob 16 uri, angl. barv. VV film LADY L ob 18. uri, franc.-italij. barv. CS film ČLOVEK, KI JE VELJAL MILIJONE ob 20. uri

28. januarja amer. film EN DAN NA DIRKAH ob 16., 18. in 20. uri

Stražišče SVOBODA

25. januarja franc. barv. VV film KRVOLOČNA IGRA ob 19. uri

26. januarja franc. barv. VV film KRVOLOČNA IGRA ob 15. in 19. uri, amer. barv. VV film HIŠA NAŠE MATERE ob 17. uri

Kamnik DOM

25. janaurja italij. barv. CS film ADIOS GRINGO ob 18. in 20. uri

26. januarja italij. barv. CS film ADIOS GRINGO ob 15., 17. in 19. uri

27. januarja zah. nemški film NENAVADNI MENIH ob 18. in 20. uri

28. januarja zah. nemški film NENAVADNI MENIH ob 18. in 20. uri

Kamnik DUPLICA

25. janaurja franc. barv. film BRIGADE ANTI GANGS ob 19. uri

26. januarja franc. barv. film BRIGADE ANTI GANGS ob 15., 17. in 19. uri

Škofja Loka SORA

25. januarja angl. barv. VV film DR. SYN ALI STRASILO ob 18. in 20. uri

26. januarja angl. barv. VV film DR. SYN ALI STRASILO ob 15., 17. in 20. uri

27. januarja amer. barv. CS film DVOBOJ PRI DIABLU ob 18. uri

28. januarja amer. barv. CS film DVOBOJ PRI DIABLU ob 20. uri

Radovljica

25. januarja angl. barv. film ALARM V FIRENCKREEKU ob 18. uri, amer. film KDO SE BOJI VIRGINIJE WOLF? ob 20. uri

26. januarja amer. barv. film ALARM V FIRENCKREEKU ob 16. in 20. uri, amer. barv. film PISTOLE NE RAZPRAVLJAJO ob 14. in 18. uri

28. januarja amer. barv. film TIGER ob 20. uri

Jesenice RADIO

25. — 26. januarja amer. barv. CS film CAMELOT

28. januarja angl. barvni film DOLGOTRAJNI DVOBOJ

Jesenice PLAVŽ

25. — 26. januarja angl. barv. film DOLGOTRAJNI DVOBOJ

27. — 28. januarja amer. barv. CS film CAMELOT

Žirovnica

26. januarja nemški barv. CS film PIRATI MISSISIPIJA

Dovje-Mojstrana

25. januarja amer. barv. film DALEČ OD RAZUZDANEGA KUPA

26. januarja angl. barv. film SMRT V OČEH

Kranjska gora

25. januarja nemški barv. CS film PIRATI MISSISIPIJA

26. januarja amer. barv. film DALEČ OD RAZUZDANEGA KUPA

Očiščene in zmrznjene morske ribe v prodajalnah Žvila Kranj

Prešernovo gledališče v Kranju

NEDELJA — 26. januarja, ob 10. uri za IZVEN — URA PRAVLJIC

TOREK — 28. januarja, ob 19.30 za red PREMIERSKI T. Partljič: RIBE NA PLITVINI, gostuje Mestno gledališče ljubljansko. Vstopnice so tudi v prodaji.

VIII. SPOMLADANSKI SEJEM

V KRANJU
od 12. do 21. IV. 1969

Prodam

Zaradi selitve prodam knjižno OMARO, 4 FOTELJE, kuhinjsko OMARO, dve MIZI, STOLE, KAVČ in DIVAN. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Bizjak, Koroška c. 16/I, desno, Kranj 304

Prodam klavirsko HARMONIKO. Bogataj, Suhidol 3, Gorenja vas nad Škofjo Loko 319

Prodam kompletno TENIŠKO MIZO in OKNA za toplo gredo. Mastrl, Zg. Bitnje 1, Žabnica 320

Prodam skoraj nov ŠIVALNI STROJ bagat. Naslov v oglasnem oddelku 321

Prodam KRAVO, ki bo v začetku februarja drugič teletila, 470 kg težka. Kunčič, Lancovo 11, Radovljica 322

Prodam dobro ohranjeno SPALNICO in kuhinjsko KREDENCO. Ponudbe poslati pod »2000 N din« 323

KURIVO

TRGOVSKO PODJETJE nudi:
apno v kosih, hidrirano apno, cement, betonsko železo, EFE zidake 30 × 20, ialonitno kritino, cevi za kanale, strešno lepenko, izolacijske mase, heraklit.

KRANJ

Prodam rabljeno kompletno SPALNICO. Poizve se: Bitenc, Huje 5, Kranj 324

Električni VARILNI APARAT prodam. Zadraga 5, Duplje 325

Prodam gradbeno PARCELO (1000 m²), zakoličeno, z dovoljenjem in načrtom na lepem sončnem kraju v Lescah blizu »Sobca«. Zglasite se pri Torkar, Avtoličarstvo, Lesce, Begunjska 6 326

Prodam 6 tednov stare PRASIČKE. Praprotna polica 4, Cerklje 327

Prodam POSTELJO z vložkom. Kranj, Staretova 8, 328

Prodam LES za ostrešje, PUNTE in BANKINE. Šenčur 60 329

Prodam malo SLAMOREZNICO s puhalnikom in verigo (speizer). Zbilje 4, Medvode 330

Poceni prodam skoraj nov ŠTEDILNIK tobi. Alič Milka, Breg 39, Kranj 331

Prodam domače ZGANJE (sadjevec) — cena 10 N din za liter. Stanovnik Jurij, Log 9, Škofja Loka 332

Prodam električni ŠTEDILNIK za polovično ceno, POLKAVČ in sobno KOMODO. Naslov v oglasnem oddelku 333

Prodam 7 tednov stare PRASIČKE in večjo količino REPE. Zg. Brnik 70, Cerklje 334

Prodam KRAVO s tretjim teletom. Kurirska pot 6, Kranj-Primskovo 335

Prodam 600 kg KROMPIRJA za krmo in zazidljive PARCELE ob cesti Šenčur - Britof. Šenčur 86 336

Prodam zazidljivo PARCELO v Naklem. Naslov v oglasnem oddelku 337

Prodam PRASIČA, 140 kg težkega. Voglje 106, Šenčur 338

Prodam KRAVO, ki bo konec januarja teletila. Podnart 7 339

Prodam GOSPODARSKO POSLOPJE, primerno za vikend in stanovanje z vrtom. Ribno 53, Bled 340

Prodam dvostezni MAGNETOFON nemške znamke luxus. Britof 100, Kranj 341

Prodam moško KOLO na prestave in zračno PUŠKO. Plevno 3, Škofja Loka 342

PRALNI STROJ alba cygnus, polavtomatični, ugodno prodam. Pečnik Maks, Savska Loka 9, Kranj 343

Prodam PRASIČA za zakol. Žabnica 7 344

STISKALNICO 12 g za plastiko in KOMPRESOR prodam za 11.000 N din. Požar Vinko, Gregorčičeva 22, Bled, telefon 77-512 345

Prodam mlado KRAVO s prvim teletom. Čemažar, Lenart 8, Selca, Šk. Loka 346

3 zazidljive PARCELE ob glavni cesti Kranj-Brnik prodam. Voda, elektrika v neposredni bližini. Na parcelah 12 let stara sadna drevesa. Šenčur 57 242

Prodam KOBILO, 6 let staro. Škofjeloška c. 26, Kranj 347

Prodam nove »POLPANCERJE« št. 44 in pol. Naslov v oglasnem oddelku 348

Prodam PRASIČA za zakol, 140 kg težkega. Poženk 4, Cerklje 349

Prodam stilno JEDILNICO po ugodni ceni. Ogled, Žirovnica, Selo 12 350

Ugodno prodam dobro ohranjen TRAKTOR ferguson 35. Suha 24, Kranj 351

Prodam mizarsko SKOBELJNO GLAVO 40 cm širine. Naslov v oglasnem oddelku 352

Prodam težko »vozno« KRAVO, 8 mesecev brejo. Vopovlje 16, Cerklje 353

Prodam SLAMO. Sp. Brnik 4, Cerklje 354

Prodam KRAVO s tretjim teletom. Sp. Brnik 60, Cerklje 355

Prodam javorove DESKE 5 cm. Zg. Besnica 74 356

Prodam VZMETI in zobata kolesa (getribe) za FIAT 600. Stermica 12, Selca nad Šk. Loko 357

Prodam KRAVO s tretjim teletom ali po izbiri. Predoslje 1, Kranj 358

Prodam NJIVO 30 arov v Zalogu. Poizve se pri Polajnerju, Cerklje 359

Prodam PRASIČA, 120 kg. Poženk 8, Cerklje 360

Prodam dva PRASIČA po 85 kg. Lahovče 24, Cerklje 361

Prodam KRAVO po izbiri, zamenjam tudi za BIKA. Pšata 1, Cerklje 362

Prodam KOBILO, 600 kg težko, 14 let staro. Sp. Brnik 10, Cerklje 363

Prodam dva težka PRASIČA za zakol. Zg. Bitnje 17, Žabnica 364

Prodam dve mladi KRAVI s teleti. Selo 32, Žirovnica 365

Prodam OTROŠKI VOZIČEK - kombiniran. Ponudbe poslati pod »300 N din« 366

Prodam plemenske ZAJKLJE. Šenčur 217 367

Prodam TELEVIZIJO čajevec z garancijo. Kranj, Delavska c. 23 368

Prodam polavtomatični PRALNI STROJ čajevec 522. Naslov v oglasnem oddelku 369

Prodam TELEVIZOR RRNIS, polavtomatični z omarico in RADIO z gramofonom. Naslov v oglasnem oddelku 370

Motorna vozila

Prodam tovarni AVTO - 2 toni in pol, vprežno KOSILNICO in skoraj nov TRANSISTOR. Naslov v oglasnem oddelku 371

Prodam odlično ohranjen TAUNUS 17 M, letnik 66. Naslov v oglasnem oddelku Jesenice 372

Prodam VW-kombi ali zamenjam za tovornega 2-3 tone. Naklo 49 373

Oddam GARAŽO. Ulica 31. divizije 24, Kranj 374

Dve SNEŽNI GUMI komplet z obroči za AUDI prodam. Kranj, Smledniška 76 382

Kupim

Kupim OJAČEVALEC na dva ali več priključkov in AVTO za 3000 N din v voznem stanju. Stermica 12, Selca nad Škofjo Loko 375

Kupim električni VARILNI APARAT. Bohinc, Selca 107, Šk. Loka 376

Kupim poljsko KOVAČNICO (feldšmid). Kopač, Kokrica 24 377

Kupim do 2000 kosov porolit OPEKE 5. Justin Boris, Trboje 80 378

Stanovanja

Prodam nedograjeno montažno HIŠICO. Suška 42, Škofja Loka 379

Oddam opremljeno SOBO s posebnim vhodom dvema fantoma. Zaletel Marinka, Kocjanova 22, Kranj-Stražišče 380

Oddam opremljeno SOBO v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 381

Visokopritlično HIŠO dam v dokončno izdelavo (notranji, zadnji omet). Ogled: Kranj, Čankarjeva 7 383

Zaposlitve

Sprejmem DEKLE, ki bi se rada zaposlila v Ljubljani. Galjevica 14, Ljubljana 289

Dam SOBO in hrano ženski, ki ima rada otroke za popoldansko varstvo. Faletič Fr., M. Pijade 9, Kranj 384

Dam hrano in stanovanje mlajši upokojenki za pomoč v gospodinjstvu (upokojenec). Naslov v oglasnem oddelku 385

Skrbno žensko za varstvo dveh otrok vsaj 3 × tedensko dopoldan iščem. dr. Kranjc — Pogačnik, Kranj, Kebetova 25 386

Sprejmem strojno PLETILSKO VAJENKO. Prelesnik, Reteče 49, Šk. Loka 387

Iščem DEKLE za pomoč v gospodinjstvu. Stanovanje preskrbljeno. Preve Marija, Titov trg 18, Kranj 388

Izgubljeno

Zatekel se je večji PES. Huje 2, Kranj 389

Našla sem siv ŠAL. Dobi se v podružnici DELO Kranj 390

Dne 28. 12. 68. sem izgubil PREPROGO (180 × 150 cm) med Virjami in Pristavo. Najditelja prosim, da jo odda proti nagradi Švab, Virje 24, Tržič 391

Prireditve

Gostišče pri JANČETU iz Sr. vasi priredi v soboto in nedeljo zabavo s plesom. Igrajo TRIO FRENKI in GORENJSKI NAGELJ. Vabljeni! 392

Plesni tečaji

v Delavskem domu Kranj

ZAČETNIŠKI:
torek, četrtek od 18.30 do 20.30

ZAČETNIŠKI NEDELJSKI:
vsako nedeljo od 8.30 do 10.30.

NADALJEVALNI NEDELJSKI:
vsako nedeljo od 10.30 do 12.30.

NEDELJSKI MLADINSKI PLES vsako nedeljo od 16. 20. ure.

Obvestila

Inštruiram FRANCOŠČINO in NEMŠČINO. Naslov v oglasnem oddelku 393

Strokovno polagam vse vrste PLASTIČNIH PODOV IN TAPISOMOV. Podgornik Ivo, Ljubljana, Pokopališka cesta 39 273

Upravni odbor
CESTNEGA PODJETJA V KRANJU

razpisuje

delovna mesta:

1. **ŠEFA GOSPODARSKO-RAČUNSKEGA SEKTORJA**
2. **VODJE OBRATA VZDRŽEVANJE**
3. **VODJE OBRATA ASFALT**
4. **LABORANTA**

Pogoji:

Ad 1. Visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske smeri z najmanj 3-letno prakso na vodstvenih delovnih mestih;

Ad 2. Visoka strokovna izobrazba gradbene stroke z 2-letno prakso v cestni službi ali višja strokovna izobrazba gradbene stroke s 3-letno prakso v cestni službi ali srednja strokovna izobrazba gradbene stroke s 7-letno prakso v cestni službi;

Ad 3. Visoka strokovna izobrazba gradbene stroke z 2-letno prakso pri asfalterskih delih ali višja strokovna izobrazba gradbene stroke pri asfalterskih delih ali srednja strokovna izobrazba gradbene stroke s 5-letno prakso pri asfalterskih delih;

Ad 4. Višja izobrazba gradbene ali kemične smeri. Srednja izobrazba gradbene (industrijska smer) ali kemične stroke z 2-letno prakso.

Kandidati za razpisana delovna mesta naj vložijo pismene ponudbe z opisom dosedanjih del in ponudbam priložijo dokazila o strokovni izobrazbi upravnemu odboru Cestnega podjetja v Kranju.

Rok za vlaganje ponudb je 15 dni od objave.

KoteksTobus

Import - export LJUBLJANA

Izid žrebanja!

KOTEKS TOBUS, Ljubljana obvešča vse, ki so v času od 1. novembra 1968 do vključno 20. januarja 1969 oddali svinjske kože, da so bila dne 20. januarja 1969 izžrebana potrdila s končno številko:

92

Dobitke (usnjena konfekcija) so zadele številke:

106	2.417	5.752	10.705	17.982	23.015	31.408
33.771	37.461	38.027	41.946	43.788	50.968	59.248
60.841	62.218	64.292	71.403	65.661	83.446	70.289
101.077	97.632	125.392	125.488	132.619	106.399	137.855
135.304	140.749	145.465	146.792	151.000	154.388	159.012
164.673	181.623	173.832	188.145	185.928	189.619	190.362
197.293	202.171	205.623	204.589	212.858	212.035	214.242
216.804.						

Obveščamo vse izžrebance, da lahko dvignejo dobitke od 1. februarja 1969 dalje na najbližji odkupni postaji »KOTEKS - TOBUS«-a.

Naslednje nagradno žrebanje bo 20. aprila t. l. — za vsa v odkupni sezoni neizžrebana potrdila.

TT

JELOVICA

HIŠA ZASTONJ

VELIKI NAGRADNI RAZPIS ZA BRALCE TEDENSKE TRIBUNE

BERITE TT IN SODELUJTE V V RAZPISU, KI TRAJA DO KONCA FEBRUARJA

ŽE MAJA SE BOSTE LAHKO SELILI V NOVO STANOVANJE ALI RAZKOŠNO VIKEND HIŠO

II. zimske sindikalne športne igre

Pod pokroviteljstvom občinskega sindikalnega sveta Radovljica bo 2. februarja na Krpinu pri Begunjah drugo tekmovanje v veleslalomu. Podobno kot lansko zimsko sezono se bodo tudi tokrat člani sindikalnih organizacij iz radovljiške občine pomerili za prehodni pokal občinskega sindikalnega sveta. S tem tekmovanjem se bodo v radovljiški občini začele letos II. zimske sindikalne športne igre. Po tem tekmovanju bodo namreč pripravili tudi sankaško tekmovanje na Jamniku in tekmovanje v smučarskih tekih v Bohinju.

Prireditelja tekmovanja v veleslalomu v Krpinu bosta letos TVD Partizan Begunje in športno društvo sindikalne organizacije Elan Begunje. Na tekmovanju se bodo moški pomerili na 1000 metrov dolgi progi, za ženske pa bo dolžina proge 800 metrov.

Občinski sindikalni svet je v letošnjem proračunu namenil za šport in rekreacijo članov sindikata šeststo tisoč starih dinarjev. S tem denarjem pa nameravajo poleti pripraviti tudi poletne sindikalne športne igre. **A. Z.**

CREINA turistično prometno podjetje KRANJ

STROKOVNA EKSKURZIJA v München

Na željo večjega števila kolektivov smo se odločili, da organiziramo strokovno ekskurzijo v München na ogled velike razstave gradbenih strojev BAUMA, ki bo od 1. do 9. marca t. l. Na razstavi boste lahko videli gradbene stroje za nizko in visoko gradnjo, stroje za izdelavo in predelavo gradbenih materialov, transportna vozila, opažne elemente, stroje za vzdrževanje cest itd.

Za ogled razstave smo pripravili naslednji program:

1. dan četrtek 6. 3. Zjutraj odhod iz Kranja izpred kina Center ob 6. uri, nato vožnja skozi Ljubeljski predor v Celovec, dalje skozi Tauern predor v Badgastein, Salzburg in naprej v München. Namestitev v hotelu, prenočišče.

2. dan petek 7. 3. Po zajtrku prevoz na razstavni prostor in ogled razstave gradbenih strojev. Popoldne eventualni ogled gradbišč olimpijskih športnih objektov. Povratek v mesto in prosto. Večerja in prenočišče v hotelu.

3. dan sobota 8. 3. Po zajtrku prosto za ogled mestnih zanimivosti, ob 12. uri pa je odhod proti domu. Prihod v Kranj do 22. ure.

C E N A IZLETA JE 360.— N din

V ceni so vračunani stroški hotelskih storitev, vožnja z modernim turističnim avtobusom mercedes, vodstvo in organizacija izleta.

Prijave sprejema turistična poslovalnica CREINA, Kranj, Koroška 4, telefon 21-022, do 10. februarja t. l. Ob prijavi je treba vplačati 100.— N din akontacije.

Pridržujemo si pravico, da v primeru premajhnega števila prijav potovanje odpovemo.

VABIMO VAS! TURISTIČNI ODDELEK

VABIMO VAS NA OGLED SVETOVNO ZNANE DUNAJSKE DRSALNE REVIJE

C O N F E T T I

z avtobusom prek Trbiža v Celovec

v soboto — 8. 2., torek — 11. 2. in soboto — 15. 2. 1969.

Vse informacije pri

KOMPAS KRANJ, KOROŠKA 2 — TELEFON 21431

V Bohinju XI. republiško prvenstvo v sankanju

Sankaška zveza Slovenije je izvedbo XI. republiškega prvenstva v sankanju s tekmovalnimi sankami za leto 1969 odstopila sankaškemu klubu pri TVD Partizan Bohinj. Tekmovanje bo potekalo na polumetno prirejeni progi z Rovtarice. Tekmovanje bo v soboto in nedeljo 25. in 26. t. m. Prvi dan sta na sporedu prvi in drugi tek enosedov in prvi tek dvosedov, v nedeljo pa tretji in četrti tek enosedov in drugi tek dvosedov.

Jeseniško ekipo bo sestavljalo 6 članov, 2 članici in 12 mladincev. V ekipi bosta lanskoletni članski prvak Julij Ulčar in mladinski prvak Jože Divjak, kakor tudi republiška prvaka v članskih dvojicah J. Ulčar—M. Klinar in republiška prvaka v mladinskih dvojicah B. Čarman—F. Rihtar.

J. Jelovčan

Sindikalno prvenstvo TRIA

Sindikalna podružnica tovarne TRIO Tržič je v nedeljo v Zg. Lomu nad Tržičem priredila tradicionalno sankaško in smučarsko tekmovanje. Nastopilo je 40 tekmovalcev in tekmovalk.

V slalomu je za presenečenje poskrbel Nande Kramar, ki je premagal nekaj bivših reprezentantov alpskega smučanja.

REZULTATI — slalom: 1. Kramar, 2. Križaj, 3. M. Romih. **Sankanje — člani:** 1. Plažič, 2. V. Romih, 3. Kramar; **članice:** 1. Ahačič, 2. Slapar, 3. Blatič.

Prvenstvo kranjskih osnovnih šol v smučarskih skokih

Prvaki: Norčič, Belančič in Podobnik

V četrtek je bilo na 25-metrski skakalnici v Besnici letošnje osnovnošolsko prvenstvo kranjske občine v smučarskih skokih. Udeležba je bila dokaj razveseljiva, saj je nastopilo okoli 50 tekmovalcev iz vseh kranjskih osnovnih šol, razen osnovne šole Simon Jenko. Pohvaliti je treba predvsem osnovno šolo Lucijan Seljak iz Stražišča, ki je poslala na to prvenstvo največ tekmovalcev.

Učenci kranjskih osnovnih šol so se pomerili v treh skupinah. V prvi skupini so tekmovali učenci osmih in sedmih razredov, v drugi učenci šestih in sedmih razredov in tretji učenci četrtih razredov. V prvi skupini je zasluženo osvojil zrvo mesto Bogdan Norčič pred Branetom Hafnerjem, ki je imel enake dolžine, vendar je zaostal za njim po slogu. V drugi skupini pa se je najbolj izkazal Zlatko Belančič, na drugo mesto pa se je uvrstil Marko Brenkuš (oba iz osnovne šole Lucijan Seljak). V tretji skupini je bila udeležba precej slabša in je zanesljivo zmagal Matevž Podobnik; boljšo uvrstitev pa si je zaradi padcev zapravil Zvonko Belančič, ki je bil kandidat za prvo mesto.

Rezultati: I. skupina — 1. Bogdan Norčič (OŠ France Prešeren) 198,1 (19, 19,5); 2. Brane Hafner 187,1 (19, 19,5); 3. Miran Fabjan (oba OŠ L. Seljak) 174,5 (18, 17); 4. Miro Konc (OŠ Stane Žagar) 173,7 (17,5, 17); 5. Gorazd Kokalj 160,3 (16,5, 16,5); 6. Stane Grohan, (OŠ L. Seljak); 7. Zvonko Zorč (OŠ F. Prešeren) 8. Lojze Švegelj, 9. Franc Jerala, 10. Brane Eržen (vsi OŠ Lucijan Seljak) itd.; II. skupina — 1. Zlatko Belančič 169,2 (17,0, 17) 2. Marko Brenkuš 161,4 (17,5, 16,5), 3. Janez Jovančič 152,5 (16,5, 16), 4. Niko Papler 151,3 (16, 14,5), 5. Rajko Mlinar 145,1 (15, 16), 6. Ivan Bergant, 7. Franci Starman, 8. Janko Nograšek, 9. Brane Jurkovič, 10. Jurij Jereb (vsi OŠ Lucijan Seljak) itd.; III. skupina — 1. Matevž Podobnik (OŠ Lucijan Seljak 132,4 (14,5 14,5), 2. Janez Zelnik (OŠ Naklo) 95,0 (11, 11,5), 3. Zvonko Belančič (OŠ Lucijan Seljak) 83,6 (14 padec, 14,5 padec).

J. Javornik

Danes in jutri vaterpolo srečanje Triglav : Mornar

V kranjskem zimskem bazenu že nekaj časa trenirajo mladi vaterpolisti Mornarja iz Splita. Le-ti se bodo danes in jutri v dveh prijateljskih tekmah pomerili z mladimi vaterpolisti domačega Triglava. Čeprav so gostje talentirana mlada ekipa in ena najmočnejših v državi, pričakujemo, da se bodo Kranjčani glede na solidno formo enakovredno borili in se zato obeta zanimivo srečanje. Triglav bo nastopil v svoji najmočnejši postavi: F. Rebolj, Chvatal, Mohorič, Kodek, Košnik, Velikanje, Nadižar, Balderman, J. Rebolj, Klemenčič in Finžgar. Začetek tekme v soboto bo ob 20. uri, v nedeljo pa ob 10. uri.

P. Didič

Sankači na svetovnem prvenstvu

Jugoslovanska sankaška reprezentanca se bo udeležila letošnjega svetovnega prvenstva, ki bo v Königseu v Zvezni republiki Nemčiji. Odpotovali bodo po končanem republiškem prvenstvu v Bohinju. Reprezentanco sestavljajo: Ulčar, Klinar (oba Jesenice), Zupan (Begunje) in Kati Ovsenek (Tržič).

-dh

Danes skoki v Besnici

Na 25-metrski skakalnici v Besnici pri Kranju bo danes ob 15. uri odprto občinsko prvenstvo Kranja v smučarskih skokih za pionirje. Po dosedanjih prijavah bo to najbolj množična prireditev v pionirski konkurenci. Prijavili so se v glavnem že vsi najmočnejši klubi z Gorenjske in ostale Slovenije. Prijavo pa je poslala tudi odlična ekipa pionirjev iz avstrijskega Zahomca. Tako pričakujemo kvalitetno tekmovanje najmlajših skakalcev na skakalnici v Besnici.

J. J.

Odprto prvenstvo Škofje Loke v skokih

Smučarski klub Transturist in planiška skakalna šola v Poljanah nad Škofjo Loko bosta izvedla v nedeljo, 26 januarja, ob 14. uri odprto občinsko prvenstvo v smučarskih skokih na 30-metrski in 20-metrski skakalnici v Poljanah. Tekmovali bodo člani, mladinci in pionirji. Prijave bo sprejemal prireditelj eno uro pred pričetkom tekmovanja ob 30-metrski skakalnici.

A. Tomin

Jutri skoki v Dupljah

TVD Partizan Duplje bo organiziral jutri, v nedeljo, 26. januarja meddruštveno tekmovanje v smučarskih skokih na 25-metrski skakalnici v Dupljah. Na tekmovanje so povabili 12 društev. Glede na prijave pričakujejo v Dupljah množično udeležbo v vseh treh kategorijah. Pričetek tekmovanja bo ob 14. uri.

J. Kuhar

Dober uspeh Tržičanov...

V nedeljo so tržiški sankači gostovali na tradicionalnem mednarodnem sankaškem tekmovanju v Wolfsbergu na Koroškem za pokal Lavanttal. Nastopilo je nad 150 tekmovalcev in tekmovalk. Pri članicah je kljub padcu Ovsenikova zasedla odlično četrto mesto. Pri starejših članih je bil Teran peti, pri članih pa Bahun sedmi, Miro Lupša 21. in Anton Lupša 30.

— dh

...Jeseničanov

Na tekmovanju sankačev za veliko nagrado Lavanttala je sodelovala tudi štiričlanska ekipa Jesenic. Jeseničani so se med 70 člani uvrstili takole: 7. Jurij Ulčar, 10. Maks Klinar, 32. Jani Hrovat. Med mladinci pa je Brane Štefelin zasedel 12. mesto.

Med dvosedi je jeseniška dvojica Ulčar—Klinar zasedla 9. mesto, dvojica Hrovat—Štefelin pa 23. mesto.

J. J.

Tudi ženske v hali Tivoli

V nedeljo se je v hali Tivoli pričelo žensko zimsko slovensko rokometno prvenstvo, na katerem nastopata tudi gorenjska predstavnika Kranj in Selca.

V prvem kolu so Kranjčanke presenetljivo igrale neodločeno s Slovanom 6:6 (3:1) in visoko izgubile z Zametom (Reka) 7:18 (2:9). Igralke Selc pa so igrale z Brežicami 5:5 (1:2) in Premagale Koper 10:5 (4:3). Tekmovanje se nadaljuje prihodnjo nedeljo.

— dh

Drsališče v Kamniku

Na teniškem igrišču in igriščih pri kopališču se že nekaj tednov zbirajo mladi drsalci in drsalke, ki se želijo usposobiti v tej zvrsti športa. Prizadevni člani SSD Kamnik so uredili tudi ogrevano garderobo, napeljali so elektriko, da so lahko priključili magnetofon. Cena vstopnic za dijake in mladino je 1,50 N din, za odrasle pa 2 N dinarja.

T. S.

Skakalna šola v Kranju

Zaradi neugodnih snežnih razmer bodo začetne skakalne šole med zimskimi počitnicami v Kranju samo na Gorenji Savi (Bauhenk) in v Besnici. Vsi, ki nameravajo obiskovati te šole, naj pridejo na skakalnici v ponedeljek, 27. januarja v omenjenih krajih. Tečaj na Gorenji Savi bo vsak dan od 10.—12. ure, v Besnici pa od 15. do 17. ure. Začetek pa bo v ponedeljek, 27. januarja. Za oba tečaja, ki bosta trajala po šest dni, se interesenti še lahko prijavijo v ponedeljek pred pričetkom obeh tečajev.

Nadležne bolhe, ščurki, mravlje in drugi insekti vas ne bodo več vznemirjali, če boste uporabljali radonjine insekticide v prahu, ki so preizkušena sredstva z zanesljivim učinkom

MRAVOCID
BUHATOKS
ALDOTOKS

proizvaja
RADONJA
SISAK

PODJETJE ZA PTT PROMET V KRANJU

sprejme

za določen čas (1 leto)

tehničnega risarja

Kandidati naj vložo svoje prošnje pri kadrovski komisiji podjetja.

Kdor lovi, dobi

Ste že slišali? Pri Warmuthu v Beljaku je do 15. februarja zimska razprodaja. Lovili bomo cene. Za vas. Nizke cene pri Warmuthu bodo še nižje. Enostavno jih bomo odstrelili. Prizanašanja ne poznamo, zlasti pa ne pri cenah. Sodelujte pri lovu in imeli boste prednosti pri cenah. Zakaj, kdor lovi, dobi. Lovski zdravo!

ZIMSKA RAZPRODAJA DO 15. FEBRUARJA Z NAJUGODNEJŠIMI PONUDBAMI

	A. Sch.		A. Sch.
Nogavice iz perlona — brezšivne, modne barve	4.80	**Ženski zimski plašči** — različnih kakovosti in krojev	398.–
Garniture iz bombaža	18.80	**Ženski puloverji** — z dolgimi rokavi v klasičnem kroju	78.–
Pristno angleško sukno — čista volna, lasten uvoz, različni vzorci širina 150 cm	148.–	**Moški telovniki** — z dolgimi rokavi iz mehkega krzna	25.–
Prešite odeje — iz brokata, različne barve, 130 × 190 cm	148.–	**Obleke** — iz 100-odstotne volne ali iz trevira s čisto volno	595.–
Frotirke — z lepimi vzorci	od 8.80	**Otroški zimski plašči** — različnih kakovosti in barv že od	99.–

DIETMAR Warmuth VILLACH · FELDKIRCHEN LIENZ ST. VEIT nudi več